

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

ᠰᠡᠯᠡᠨᠭᠡ ᠠᠶᠢᠮᠭᠢᠨ ᠵᠠᠰᠠᠭ ᠳᠠᠷᠭᠢᠨ
ᠳᠡᠷᠭᠡᠳᠡᠬᠡ ᠰᠠᠲᠢᠰᠲᠢᠬᠢᠶᠢᠨ ᠬᠡᠯᠲᠡᠰ

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

2017/12

Мэдээллийн нэгдсэн лавлах: WWW.1212.MN

СТАТИСТИКИЙН МЭДЭЭЛЛИЙГ ХААНААС, ХЭРХЭН АВАХ ВЭ?

WWW.NSO.MN

Цахимаар:

Энэ сайтад өөрийн e-mail хаягаа бүртгүүлснээр статистикийн мэдээллийг цаг алдалгүй тогтмол авч байх болно.

SOCIAL NETWORK

www.facebook.com/Статистик-Мэдээлэл

www.selenge.nso.mn

Сэлэнгэ аймгийн статистикийн хэлтсийн веб хуудас

Утсаар:

Лавлах утас:
1900-1212

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ

www.facebook.com/Сэлэнгэ Статистик

Сэлэнгэ аймаг

70362047
70362449
70363694

Ухаалаг гар утас, таблет ашиглан статистик мэдээлэл авах ezStat аппликейшн

Статистикийн хэвлэмэл бүтээгдэхүүнийг унших Монетаг аппликейшн

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ДАРГЫН ДЭРГЭДЭХ
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТЭС

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН НИЙГЭМ
ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ**

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл.....	4
АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР.....	5
ТОВЧ АГУУЛГА.....	7
1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР.....	23
2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	24
2.1 ХҮН АМ.....	24
2.2 ЭРҮҮЛ МЭНД.....	39
2.3 БОЛОВСРОЛ.....	43
2.4 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ.....	52
2.5 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ.....	55
2.6 ГЭМТ ХЭРЭГ.....	56
2.7 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД.....	59
3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	60
3.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, МӨНГӨ, ЗЭЭЛ.....	60
3.2 МӨНГӨ БАНК.....	61
3.3 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР.....	63
3.4 ГАДААД ХУДАЛДАА.....	68
3.5 ҮНЭ.....	68
4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ.....	72
4.1 БИЗНЕС РЕГИСТР.....	72
4.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ.....	73
4.3 АЖ ҮЙЛДВЭР.....	96
4.4 АВТО ТЭЭВЭР.....	99
5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛ.....	103
6. БУСАД.....	106

Ерөнхий тэмдэглэл

- I. Товчилсон тэмдэглэлгээ:
ГХ- Гэмт хэрэг
ХАА- Хөдөө аж ахуй
АҮ - Аж үйлдвэр
ЖДҮ- Жижиг дунд үйлдвэрлэл
СЭ - Сэлэнгэ
- II. Саруудыг ромбо тоогоор тэмдэглэв. (I, II, III, IV, V, VI ...г.м)
- III. Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдэх дүнг харуулахдаа I-IV, I-XI зэргээр илэрхийлэв
- IV. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав:
... Мэдээлэл байхгүй
Х Бүтцийн өөрчлөлт
0.0 Маш бага тоо
+, - Зөрүү
- Гүйцэтгэл байхгүй
* Дахин
"Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.
- V. "Төл" нь төлөвлөгөө, "Гүйц" нь гүйцэтгэл
- VI. Орон дэвшүүлэлтээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100.0 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

АРГАЧЛАЛЫН ТАЙЛБАР

Суурин хүн ам: Тухайн Засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг харуулдаг.

Хүн амын тоо. Тодорхой хугацаанд, тухайн нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амын тоог илэрхийлнэ. Хүн амын тоог бэлэн болон суурин хүн амаар тооцдог.

Суурин хүн ам. Тухайн баг, хорооны нутаг дэвсгэрт 6 сараас дээш хугацаагаар оршин суугаа бүх хүнийг суурин хүн ам гэнэ. Мөн 6 сараас доош хугацаагаар түр эзгүй байгаа байнга оршин суудаг хүмүүсийг суурин хүн амын бүртгэлд оруулна.

Өрх. Ураг төрлийн болон гэр бүлийн холбоотой нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын бусад хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг өрх гэж үзнэ.

Хүйсийн харьцаа. Хүйсийн харьцаа гэсэн үзүүлэлт нь 100 эмэгтэйд ногдох эрэгтэйчүүдийн тоог илэрхийлдэг.

Хүн ам зүйн ачаалал. Хөдөлмөрийн насны 100 хүнд ногдох тэжээлгэгчийн тоог харуулдаг.

Хүн амын нас-хүйсийн суварга. Судалгаанд хүн амын нас, хүйсийн суваргаар нас, хүйсийн бүтцийг зураглан харуулдаг. Энэ нь зэрэгцүүлэхэд хялбар, хүйсний ялгавраар төв абцисс тэнхлэгээс хамгийн залуугаас эхлэн насны өсөх дарааллаар, доороос дээш суварган хэлбэртэй байна. Нас, хүйсний бүлэг бүр 100 хувьтай тэнцүү байна.

Орон сууцны байшин. Бүхэлдээ буюу ихэнх хэсэг нь сууцны зориулалтай, тоолох үед бүхлээрээ хүн амьдрахаас өөр зорилгоор ашиглагдаагүй байгаа суурин барилгын доторх сууцыг хэлнэ.

Бие даасан тохилог сууц. Бие даасан сууц (хаус) нь нэг өрх амьдрах зориулалтай, төвлөрсөн инженерийн шугам сүлжээний системд холбогдсон эсвэл инженерийн шугам сүлжээний системийн холболт болон оролт нь бие даасан, дулаан агааржуулалтын систем, усан хангамж, бохирын шугам, цахилгаан хангамж болон холбооны шугам сүлжээтэй, дотроо боловсон бие засах газартай байна.

Төсөв: Аймгийн төсвийн орлого зарлага нь төвлөрсөн төсвийн болон орон нутгийн төсвийн орлого, зарлагаас бүрдэнэ.

Зээл: Гэрээний дагуу олгосон мөнгөн хөрөнгийн төлбөрийг үүрэг гүйцэтгэгчээс шаардах эрх үүсгэж байгаа санхүүгийн хөрөнгийг

Ажилгүйчүүд: Ажилгүйчүүдийн тоонд олон улсын стандарт ангиллын дагуу Монгол улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй эрж, хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн албанд бүртгүүлсэн хүмүүс орно.

Үнэ: Аймгийн төвийн захад борлогдож байгаа болон хөдөө аж ахуйн гаралтай хүнсний бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индекс: Өрх орлогоороо өөрсдийн хэрэгцээнд худалдан авсан, үйлчлүүлсэн хамгийн чухал эн тэргүүний нийтлэг хэрэгцээтэй бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тэдгээрийн хэрэглээний зардалд эзлэх хувиар жигнэсэн дундаж юм.

Гэмт хэрэг: Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэгт бусдыг амиа хорлоход хүргэх, иргэдийн эрх чөлөө, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг болон хүнийг санаатай алах, болгоомжгүй алах хэргийг, хүүхэд гэр бүл нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэгт хүчингийн хэргийг оруулав.

Хээлтэгч мал: Нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд: Халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга, цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Аж үйлдвэр: Аж ахуйн нэгжүүдийг эдийн засгийн үйл ажиллагаагаар ангилахдаа НҮБ-ын эдийн засгийн үйл ажиллагааны Олон улсын стандарт ангиллыг мөрдөж байна. Үйлдвэрийн борлуулсан бүтээгдэхүүн нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээний хэмжээ юм. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний өсөлтийг тооцоход нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг 2016 оны зэрэгцүүлэх үнээр үнэлж тодорхойлсон болно. Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

ТОВЧ АГУУЛГА**Сэлэнгэ аймгийн нийгэм, эдийн засгийн байдал**
(2017 оны жилийн эцсийн байдлаар)**1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР****1.1 Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж**

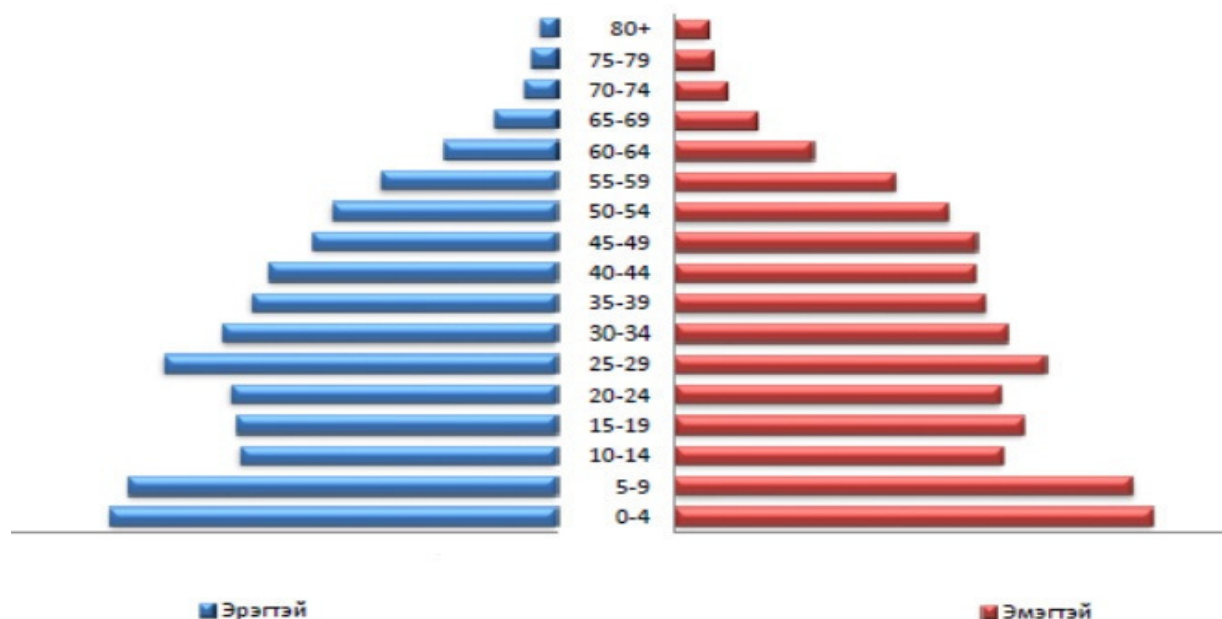
Сэлэнгэ аймаг нь 17 сум, 56 багтай. Үүнээс Тосгоны статустай Дулаанхаан, Бугант, Номгон, Рашаант, Тунхэл, Хэрх гэсэн 6 багтай. Хамгийн олон хүн амтай сум нь Мандал 27 162, аймгийн төв Сүхбаатар сум 22 911, Сайхан сум 9 375 байна.

Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ 41 152.6 км², нэг хавтгай дөрвөлжин км квадратд тайлбайд 2.6 хүн ногддог. Хүн амын нягтрал хамгийн их нь Сүхбаатар сум 1 км²-д 504.6 хүн ногдож байна.

2. НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**2.1 Хүн ам**

2017 оны жилийн эцэст суурин хүн амын тоо 108 768 -д хүрсэн нь өмнөх оноос 1.9 хувиар өссөн үзүүлэлттэй байна. Хүн амын нас хүйсийн бүтцээр авч үзвэл нийт хүн амд эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 50.6, эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь 49.4 байгаа бол 0-14 насны хүүхэд 29.1, 15-59 насны хүн 63.9, 60-аас дээш насны хүмүүс 7.0 хувийг эзэлж байна.

Аймгийн хэмжээгээр 566 хүн гэрлэлтээ батлуулж, 141 хүн гэрлэлтээ цуцлуулж, 57 хүүхэд үрчлэгджээ. 2017 онд манай аймагт бусад аймаг хотоос бүгд 1 563 хүн шилжин ирж, 1 383 хүн шилжин явсан байна. Нийт шилжин ирэгсдийн 85.3 хувь нь Улаанбаатар хот, Дархан –уул, Орхон аймгаас, шилжин явагсдын 24.4 хувь нь Улаанбаатар хот, Дархан –Уул, Орхон аймагт явжээ.

Сэлэнгэ аймгийн хүн амын нас хүйсийн, суварга

Аймгийн хэмжээгээр 4 758 хөгжлийн бэрхшээлтэй хүн байгаа бөгөөд нийт дүнгийн 45.6 хувийг эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

Энэ оны эцсээр аймгийн хэмжээгээр хагас өнчин хүүхэд 1 456, бүтэн өнчин 143, өрх толгойлсон хүүхэдтэй гэр бүлгүй хүн 4 112 байгаа ба үүнээс 2 786 нь гурав хүртэлх хүүхэдтэй өрх байна.

Эрүүл мэнд

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд эрүүл мэндийн байгууллагад их эмч 235, эм зүйч 27, тусгай мэргэжлийн 607 мэргэжилтэн тус тус ажиллаж байна.

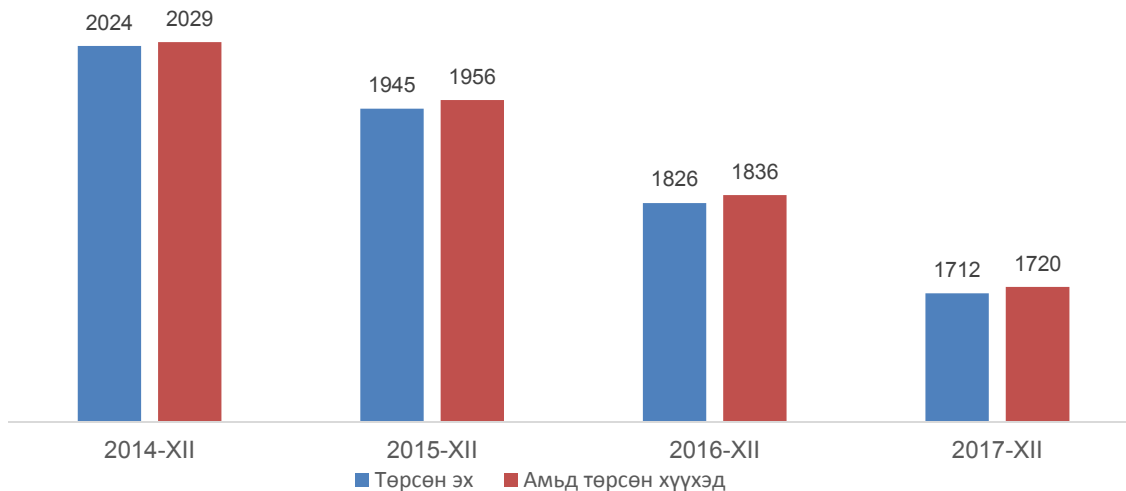
2017 онд аймгийн хэмжээгээр нийт 1 712 эх төрж, 1 720 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеийнхээс төрөлт 6.2 хувиар буурчээ.

Төрөлтийг насны бүтцээр нь харахад 25-29 насны 539, 20-24 насны 419, 30-34 насны 347, 35-39 насны 221, 40-44 насны 45, 20 хүртэлх насны 110 эх төрсөн байна.

Энэ онд 2 367 жирэмсэн шинээр хяналтанд орсны 82.1 хувийг жирэмсний эхний 3 сарын дотор хяналтанд авсан байна. Шинээр хяналтанд авсан жирэмсний 94.9 хувийг цусны шинжилгээнд хамруулснаас 47.1 хувьд нь сум, тосгодын эмнэлэгүүдэд гемоглобины тестээр шинжилсэн ба шинжилгээнд орсон 2 199 жирэмсний 2.1 хувьд нь цус багадалт илэрчээ.

Нас барсан хүний тоо 494 байгаа нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 76 хүнээр буюу 13.3 хувиар өссөн байна. 0-1 хүртэлх хүүхдийн эндэгдэл 19, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 7 тохиолдол тус тус бүртгэгдсэн байна. Нийт нас баралтын шалтгааны 13.1 хувь нь осол гэмтлийн, 24.8 хувь нь хорт хавдрын өвчний шалтгаантай байна.

Төрсөн эх, амьд төрсөн хүүхэд

Халдварт өвчнөөр 779 хүн өвчилж бүртгэгдсэн нь урьд оны мөн үеэс 57.9 хувиар буурсан байна. Нийт халдварт өвчний 58.7 хувийг бэлгийн замын халдварт өвчин, 25.3 хувийг сүрьеэ, 16.0 хувийг бусад халдварт өвчин эзэлж байна.

2017 онд нийт 364 683 үзлэг хийсний 27.4 хувийг урьдчилан сэргийлэх үзлэг, 7.8 хувь нь гэрийн идэвхитэй үзлэг, 14.7 хувь нь диспансерийн хяналтын үзлэг эзэлж, нийт 32 477 дуудлаганд үйлчилсний 14.3 хувийг алсын дуудлагаар үйлчилж яралтай тусламж үзүүлсэн.

2.3 Боловсрол

2017- 2018 оны хичээлийн жилд 35 сургуульд 1 024 үндсэн багш ажиллаж байгаа ба үүнээс эмэгтэй үндсэн багш 843 байна. Нийт 18 937 сурагчид суралцаж байгаа бөгөөд үүнээс эмэгтэй 9 388 сурагчид сурч байна. Энэ хичээлийн шинэ жилд 2 157 хүүхэд шинээр нэгдүгээр ангид элсэн орж, албан бус сургалтанд нийт 519 сурагч суралцаж байна.

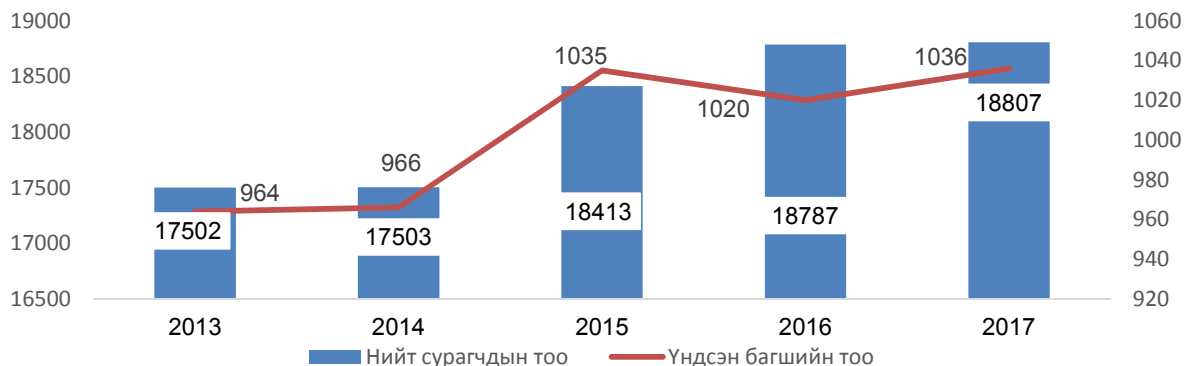
Ерөнхий боловсролын сургуулийн үдийн цай хөтөлбөрт 10 133 хүүхэд хамрагдаж 891 450.3 мян.төг зарцуулжээ. Ерөнхий боловсролын сургуульд 1 688 нийт ажиллагсад ажиллаж байгаа бөгөөд эмэгтэй 1 331 ажиллагсад байна.

Аймгийн хэмжээнд 43 цэцэрлэгийн 280 бүлэгт 291 багш багшилж, 8 549 хүүхэд хүмүүжиж байна.

Тайлангийн хугацаанд биеийн тамир, спортын 167 секци дугуйлан хичээллэж, 2 670 хүн хамрагджээ. Мөн хугацаанд улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс 136 медаль авсан байна.

2017 оны байдлаар аймгаас хүүхэд багачуудын дунд хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр зохиосон 6 удаагийн арга хэмжээнд 335 хүүхэд хамрагджээ. Улсын чанартай уралдаан тэмцээнээс 61 хүүхэд медаль авчээ.

Үндсэн багш, нийт сурагчдын тоо, сүүлийн 5 жилийн байдлаар

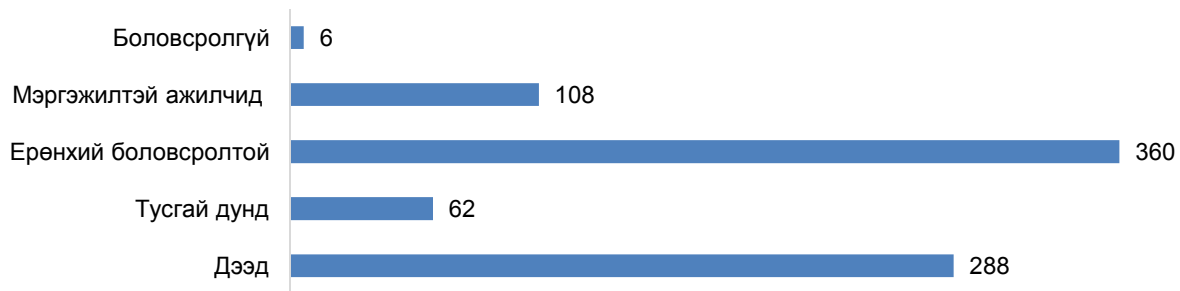

2.4 Хөдөлмөр

2017 оны байдлаар бүртгэлтэй ажилгүйчүүдийн тоо 824 болсон нь өмнөх оны мөн үеийнхээс 18.8 хувиар буурсан байна. Нийт ажилгүйчүүдийн 43.7 хувийг ерөнхий боловсролтой, 35.0 хувийг дээд боловсролтой, 13.1 хувийг мэргэжилтэй ажилчид, 7.5 хувийг тусгай дунд боловсролтой, 0.7 хувийг боловсролгүй хүмүүс эзлэх боллоо. Энэ сард бүртгэлтэй ажилгүйчүүдээс 46 хүн ажилд зуучлагдан орж, 43 хүн идэвхгүйн улмаас хасагдаж, 83 хүн шинээр бүртгэгдсэн байна. Шинээр 1 011 ажлын байр бий болж хөдөө аж ахуй, ан агнуур ой аж ахуй загас агнуур хувь, боловсруулах үйлдвэр, худалдаа гэр ахуйн засвар үйлчилгээ, боловсролын салбар тус тус 77.2 хувийг эзлэж байна.

Бүртгэлтэй ажилгүйчүүд, боловсролын түвшингээр

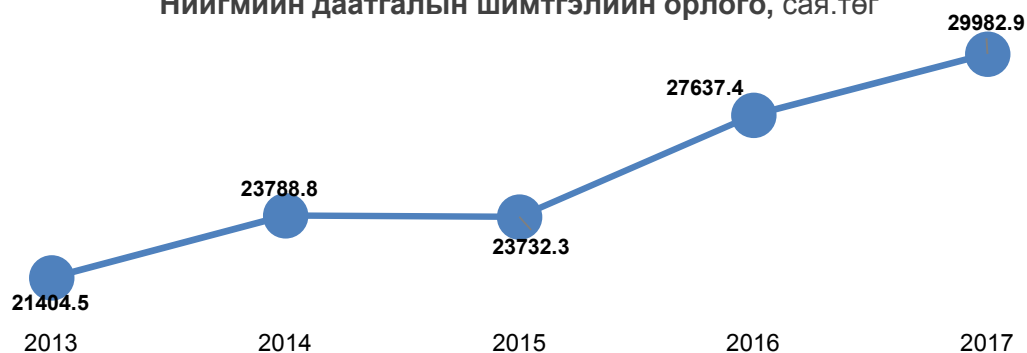

2.5 Нийгмийн даатгал, халамж

2017 оны байдлаар тэтгэврийн даатгалын сангаас 15 994 тэтгэвэр авагчдад 55 132.6 сая төгрөгийг тэтгэвэрт, Тэтгэмжийн даатгалын сангаас 7 365 хүнд 2 515.6 сая төгрөгийг хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсан, жирэмсэн амаржсан, оршуулга, өвчтөн сахисны тэтгэмжид, үйлдвэрийн осол мэргэжлээс шалтгаалах өвчин, даатгалын сангаас үйлдвэрлэлийн ослын тэтгэвэр, хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны тэтгэмж, нөхөн төлбөр, сувиллын зардалд 305 хүнд 1 109.7 сая төгрөг, ажилгүйдлийн даатгалын сангаас 568 хүнд 805.1 сая төгрөгийг ажилгүйдлийн тэтгэмжид, эрүүл мэндийн даатгалын сангаас эмнэлэг, эмийн сангуудад 5 363.1 сая төгрөгийн зардлыг тус тус олгожээ.

Нийгмийн халамжийн сангаас 37 149 хүнд 9 861.4 сая төгрөгийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийг олгожээ.

Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн орлого, сая.төг

2.6 Гэмт хэрэг

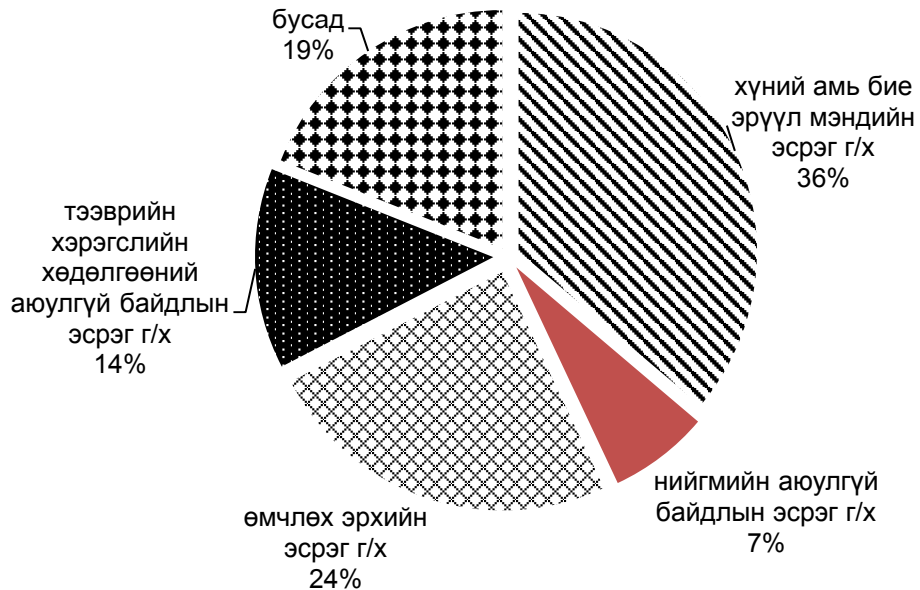
2017 оны байдлаар Цагдаагийн газрын мэдээгээр нийт 729 гэмт хэрэг бүртгэгдсэний 230 нь согтуугаар үйлдэгдсэн ба гэмт хэргийн тоо өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулахад 9.0 хувиар өсч гэмт хэргийн илрүүлэлт 67.3 хувьтай байгаа нь

өмнөх оны мөн үеэс 12.5 хувиар буурсан байна. Өмнөх оны мөн үеэс Ерөө, Мандал, Сайхан, Хүдэр, Сүхбаатар сумдад гэмт хэрэг 6-37 гаралтаар буюу 7-22.4 хувиар өссөн байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн 24.4 хувийг өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг, 36.2 хувийг хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг, 6.8 хувийг нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 13.6 хувийг тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг, 19.0 хувийг бусад төрлийн гэмт хэрэг эзэлж байна. Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэргийн 23.6 хувийг малын хулгай эзэлж байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, төрлөөр

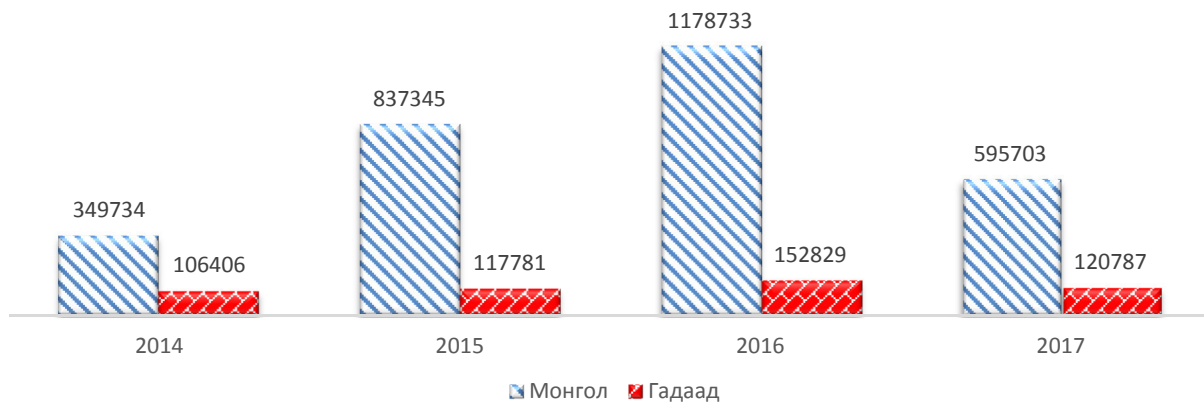
2.7 Хилээр орсон, гарсан иргэд

Сэлэнгэ аймгийн Алтанбулаг болон Сүхбаатар боомтоор давхардсан тоогоор 716 490 зорчигч нэвтэрсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 53.8 хувиар буурсан байна. Нийт зорчигчдын 83.1 хувь нь Монгол иргэд, 16.9 хувь нь гадаад иргэд байна. Энэ нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад хилээр нэвтэрсэн Монгол иргэдийн тоо 50.5 хувиар, гадаад иргэдийн тоо 21.1 хувиар буурсан байна.

Монгол-Оросын хилийг хялбарчилсан журмаар хил нэвтрэх эрхийн үнэмлэхээр 56 470 хүн зорчсон байна.

Хилээр орсон, гарсан иргэд

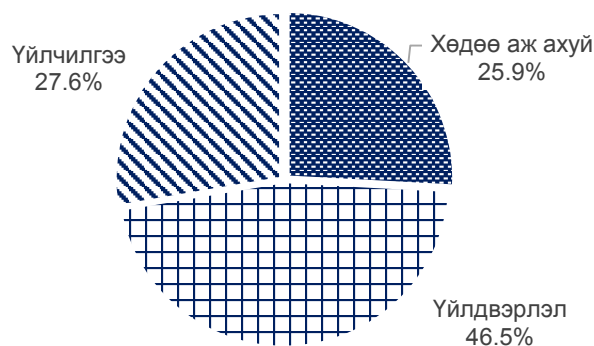
3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн

Аймгийн 2016 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүн 562.7 тэрбум төгрөг болж, 2015 оны дүнгээс 2.0 хувиар буурсан байна. Аймгийн нэг хүнд 5.3 сая төгрөгийн дотоодын нийт бүтээгдэхүүн ногдож байна. 2016 оны дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд аж үйлдвэрийн салбар 261.4 сая.төг буюу 46.5 хувь, хөдөө аж ахуйн салбар 145.5 сая.төг буюу 25.9 хувь, үйлчилгээний салбар 155.8 сая.төг буюу 27.6 хувийг тус тус эзэлж байна.

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн салбарт эзлэх хувь

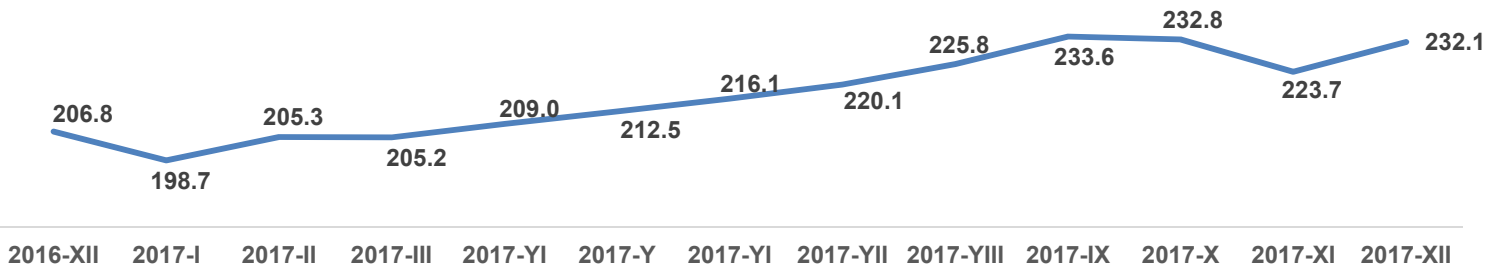

3.2 Мөнгө, банк

Монгол банкны мэдээгээр энэ сард кассын цэвэр орлого 53 725.2 сая төгрөг, цэвэр зарлага 52 492.5 сая төгрөгт хүрчээ. Зээлийн өрийн үлдэгдэл 232 111.5 сая төгрөг байгаа ба үүний 2.6 хувийг чанаргүй зээл эзэлж байна. Иргэдийн мөнгөн хадгаламж 77 314.9 сая төгрөг байна

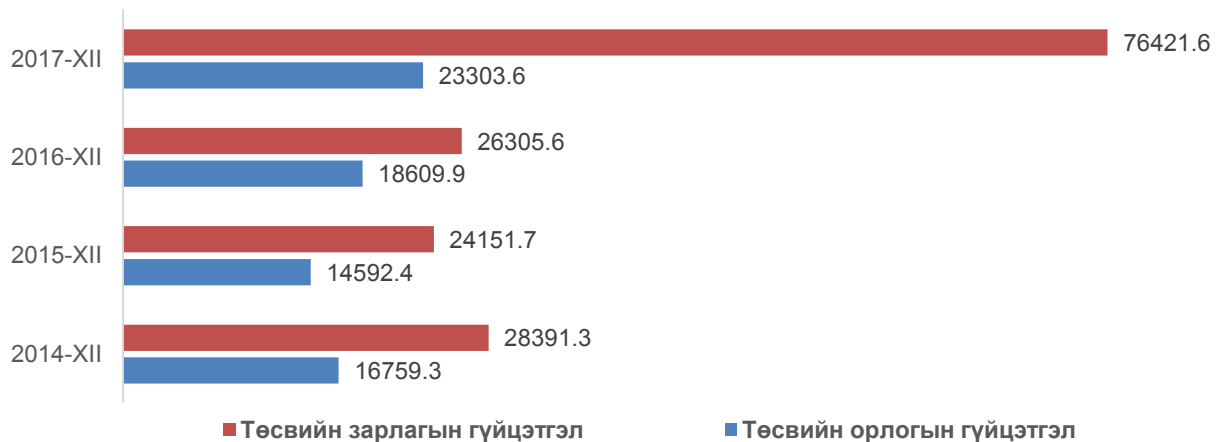
Зээлийн өрийн үлдэгдэл /тэрбум төг/

3.3 Төрийн сан, татвар

2017 оны төсвийн гүйцэтгэлийн 12-р сарын мэдээгээр аймгийн төсвийн орлого 109.3 хувь, улсаас авах санхүүгийн дэмжлэг 100.0 хувь, орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг 100.0 хувь, салбарын байгууллагуудын тусгай зориулалтын шилжүүлэг 100.0 хувь биелэгдсэн байна. Төсвийн зарлагын гүйцэтгэл 91.2 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Аймгаас олгох сумдын санхүүгийн дэмжлэг 100.0 хувь, аймгийн Засаг даргаас олгох нөөц хөрөнгийн гүйцэтгэл 95.8 хувийн гүйцэтгэлтэй гарсан байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ /сая.төг/

Татварын орлогын гүйцэтгэл 27 371.6 сая төгрөг болж төлөвлөгөөний биелэлт 119.6 хувьтай байна. 2017 онд 299 аж ахуйн нэгж байгууллага шинээр бүртгэгдэж, 16 аж ахуйн нэгж, байгууллага татан буугдан нийт 3 379 аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байна.

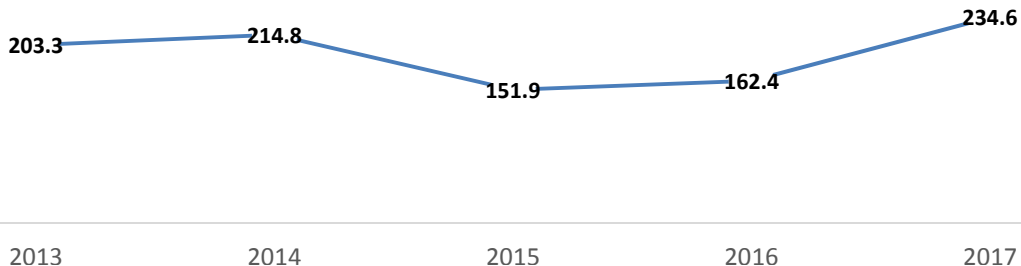
НӨАТ-ын урамшууллын систем аймгийн хэмжээнд 360 неат суутган төлөгч байгууллага, 199 пос, 506 Е-баримт хэвлэгч машин ажиллаж байгаа. Мөн цахимд холбогдох боломжтой 1 006 аж ахуйн нэгж, байгууллагууд байна. Мөн 2017 оны эхний 11 сарын байдлаар татвар төлөгч иргэд цахим төлбөрийн баримтын системд 9 удаагийн сугалааны тохирлоор Сэлэнгэ аймгаас нийт 901 иргэн азтан тодорч, 28.0 сая төгрөгийн сугалааны урамшуулал олгосон байна.

3.3 Гадаад худалдаа

Сэлэнгэ аймагт 2017 онд гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт 234.6 сая ам доллар, үүнээс экспорт 2.6 сая ам доллар, импорт 231.8 сая ам ам доллар байна.

ГАДААД ХУДАЛДААНЫ НИЙТ БАРАА ЭРГЭЛТ, САЯ.\$

3.4 Үнэ

Хэрэглээний бараа үйлчилгээний үнэ 2017 оны 12 сард өмнөх сараас 3.0 хувиар, өмнөх оны мөн үеийнхээс 9.1 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2017 оны 12 дугаар сард өмнөх оны мөн үеэс 9.1 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа 7.8 хувь, согтууруулах ундаа, тамхи мансууруулах бодисны бүлгийн үнэ 5.4 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 8.1 хувь, орон сууц, ус цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 15.7 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 13.1 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ 10.1 хувь, тээврийн бүлгийн үнэ 10.3 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 8.7 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 6.6 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

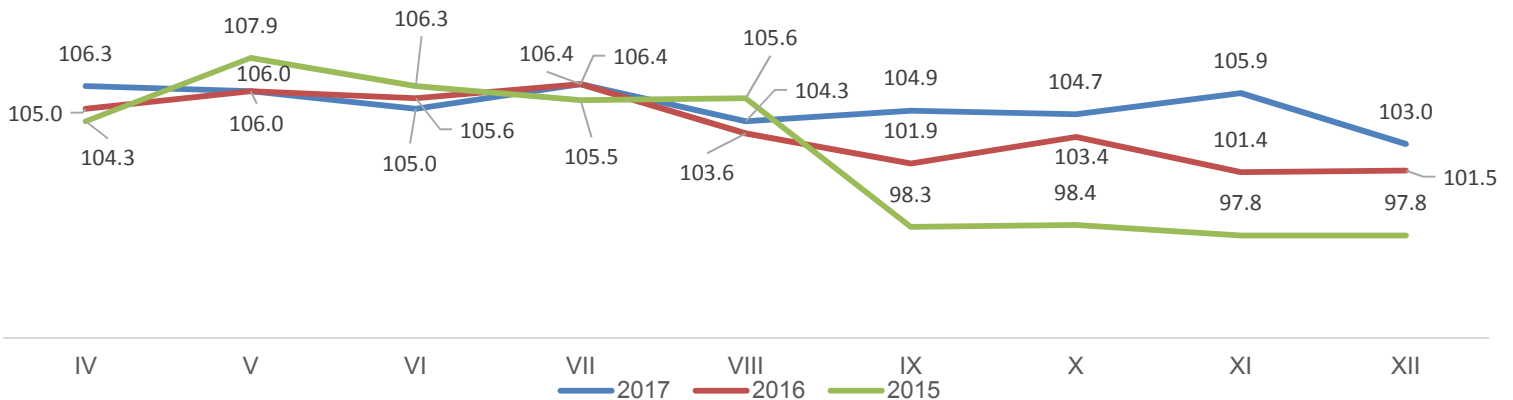
Харин хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2017 оны 12 дугаар сард өмнөх сараас 3.0 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, согтууруулах бус ундааны бүлгийн үнэ 2.4 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ 1.6 хувь, орон сууц, ус цахилгаан хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 23.0 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ 2.0 хувь, тээврийн бүлгийн үнийн дүнгээрээ 0.7 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 7.0 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ 2.0 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ХАА-н бүтээгдэхүүний үнэ.

2016 оны мөн үеэс малын үнэ 20 000-210 000 төгрөгөөр буурсан байна. Түүхий эдийн хувьд хонины арьс 4 000 төгрөг, ямааны арьс 25 000 төгрөг, үхрийн шир 15 000-35 000 төгрөг, адууны шир 20 000 төгрөгөөр тус бүр худалдаалагдаж байна.

Хэрэглээний үнийн аймгийн индекс 2017 оны 12 дугаар сард (өмнөх сар = 100%)

4. ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

4.1 Бизнес регистрийн сан

Статистикийн бизнес регистрийн санд 2017 оны эхэнд 3 058 аж ахуйн нэгж бүртгэлтэй байсан бөгөөд 263 аж ахуйн нэгж шинээр бүртгүүлж, 5 аж ахуйн нэгж татан буугдан оны эцэст бүртгэлтэй 3 316 аж ахуйн нэгж, байгууллага байна.

4.2 Хөдөө аж ахуй

2017 онд аймгийн нийт малын тоо 1 509 925 толгой болж урьд оноос 89.8 мянган толгой буюу 5.6 хувиар буурсан нь 1 хүнд 13.9 толгой мал ногдож байна. Нийт малтай өрхийн тоо 9 541 болсон нь 2016 онтой харьцуулахад 24 өрхөөр хасагдсан байна. Үүний дотор малчин өрхийн тоо 4 679 болсон нь урьд онтой харьцуулахад 252 өрхөөр нэмэгдсэн байна.

Жилийн эцсийн байдлаар шувуу 11 443, гахай 4 559, зөгийн бүл 4 358 тоологджээ. Урьд оны мөн үетэй харьцуулахад шувуу 749 толгойгоор, зөгий 21 бүлээр тус бүр буурч, гахай 738 толгойгоор өссөн байна. Мөн 610.1 мянган ширхэг өндөг, 67.6 тонн гахайн мах, 101.7 тонн зөгийн бал бэлтгэжээ.

2017 оны мал тооллогын дүнгээр аймгийн дүнгээр 200 хүртэлх малтай 7171 өрх, 201-999 хүртэлх малтай 2 220 өрх, 1 000 болон түүнээс дээш малтай 150 өрх тоологджээ.

554.5 мянган эх мал төллөсөн нь урьд оны мөн үеэс 45.3 мянган толгойгоор бага ба Сант, Сүхбаатар, Сайхан сумдад төллөлтийн хувь өндөр буюу 90.8-96.6 хувьтай байна.

529.9 мянган толгой төл бойжиж байгаа нь урьд оны мөн үетэй харьцуулахад 69.0 мянган толгой буюу 11.5 хувиар бага байна.

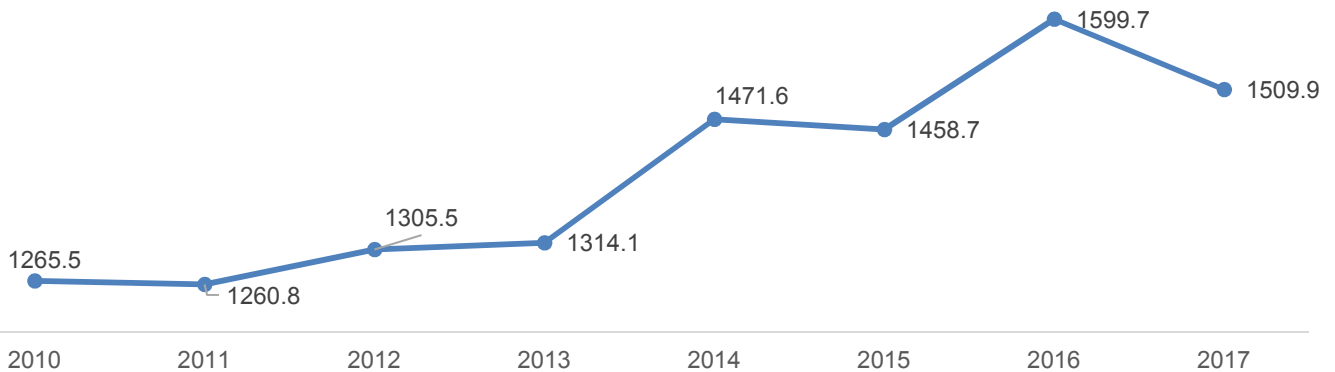
2017 онд оны эхний нийт малын 4.35 хувьтай тэнцэх 69 610 толгой мал хорогдсон нь урьд онтой харьцуулахад 20.7 дахин өсчээ. Хорогдсон нийт малын 11.9 хувийг өвчнөөр хорогдсон, 31.1 хувь нь хээлтэгч малын хорогдол байна.

Хорогдсон нийт малын 43 714 толгой буюу 62.8 хувь нь Ерөө, Орхонтуул, Цагааннуур, Хүдэр, Жавхлант сумдад ногдож байна.

2017 онд малын халдваргүй өвчнөөр 523 мал өвчилснөөс 11 нь хорогдож, 512 нь эдгэрсэн байна.

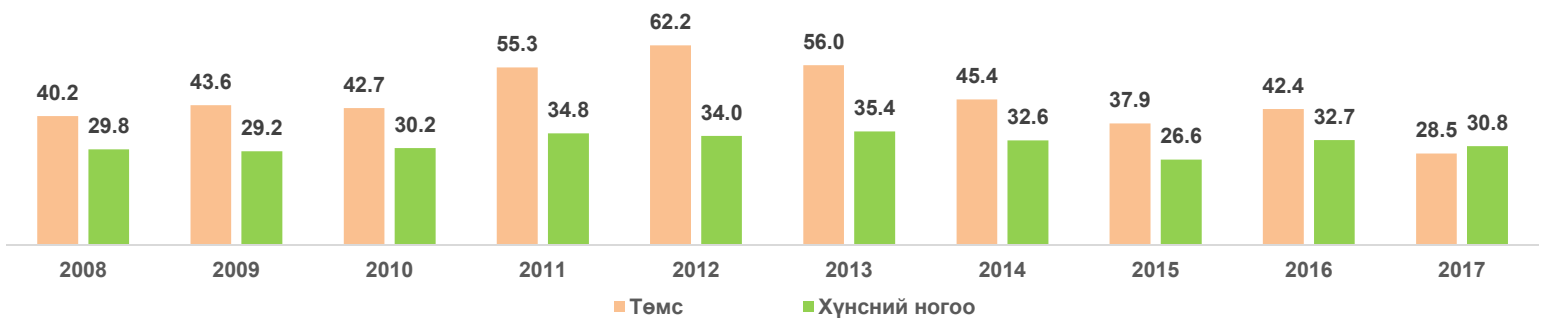
Нийт мал /мян.тол/

2017 оны мэдээгээр аймгийн хэмжээнд 157.7 мян.га-д үр тариа, 2.57 мян.га-д төмс, 2.5 мян.га-д хүнсний ногоо тус тус тариалжээ. Үүнийг 2016 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 10.4 мян.га буюу 7.1 хувиар их, төмс 0.69 мян.га буюу 22.3 хувиар, хүнсний ногоо 0.02 мян.га буюу 0.9 хувиар тус бүр бага тариалсан байна.

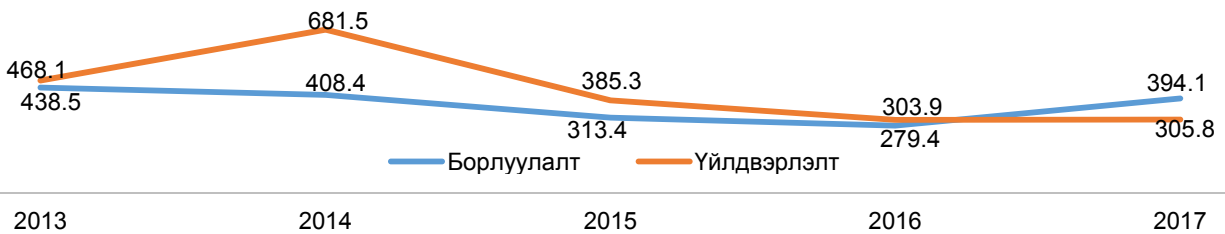
2017 оны ургац хураалтын мэдээгээр үр тариа 152.0 мян.тн, төмс 28.5 мян.тн, хүнсний ногоо 30.8 мян.тн хураан авчээ. Үүнийг 2016 оны мөн үетэй харьцуулахад үр тариа 92.6 мян.тн буюу 37.8 хувиар, төмс 14 мян.тн буюу 32.9 хувиар, хүнсний ногоо 1.9 мян.тн буюу 32.9 хувиар тус бүр бага ургац хураан авсан байна. 2017 онд аймгийн хэмжээнд 128.2 мян.га-д уринш бэлтгэсэн байна.

Ургац хураалт төмс, хүнсний ногоо /мян.тн/

4.3 Аж үйлдвэр

2017 онд аж үйлдвэрийн салбарт 305.8 тэр.бум төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 394.1 тэр.бум төгрөгийн борлуулалт хийгдсэн нь урьд оны мөн үеийнхээс үйлдвэрлэлт 0.6 хувиар буюу 1.9 тэр.бум төгрөг, борлуулалт 41.0 хувиар буюу 114.7 тэр.бум төгрөгөөр тус тус өссөн байна. Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 25.8 хувь нь хүнсний салбарт 54.5 хувь нь уул уурхайн салбарт, 17.0 хувь нь барилгын материалын салбарт, 2.7 хувийг бусад салбарт бүтээгджээ. Сумдын жижиг дунд үйлдвэрүүд аймгийн аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүний 0.4 хувьтай тэнцэх 1 189.5 сая төгрөгийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, 1 370.8 сая.төгрөгийн борлуулалт хийжээ. 2017 оны байдлаар аж үйлдвэрийн салбарт нийт 2 739 ажиллагсад ажиллаж байна. Үүний 22.5 хувь буюу 618 нь эмэгтэйчүүд эзэлж байна.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, борлуулалт (тэр.бум төг)**4.4 Авто тээвэр****➤ Тээврийн хэрэгслийн бүртгэлийн мэдээ**

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд энэ онд суудлын 8 587, ачааны 6 105, тусгай 351, цистерн 262, зүтгүүр 181, механизм 371, чиргүүл 327, мотоцикл 1 463 нийт 23 350 тээврийн хэрэгсэл бүртгэгдсэн байна. 2017 онд 3 292 тээврийн хэрэгсэлд шилжилт хөдөлгөөн хийснээс эзэмшигч өөрчилж гэрчилгээ сольсон 2 813, улсын дугаар сольсон 944, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээ сольсон 3 141, тээврийн хэрэгслийн гэрчилгээг нөхсөн 148, өнгө сольсон 22, автомашины хөдөлгүүр сольсон 1 хийгдсэн байна. Мөн импортоор орж ирсэн 161 мотоциклд шинээр улсын дугаар олгосон байна.

Тээврийн хэрэгслийн шинэчилсэн бүртгэлтэй холбогдуулан сүүлийн 4-с дээш жил татвар төлөөгүй, техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдаагүй болон эвдэрч ашиглагдахгүй болсон тээврийн хэрэгслүүдийг бүртгэлээс хасуулах ажлыг зохион байгуулж 2017 онд 315 тээврийн хэрэгслийг улсын бүртгэлээс хасуулан ажилласан байна.

➤ Техникийн хяналтын үзлэг оношилгоонд орсон тээврийн хэрэгслийн мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд 2017 онд суудлын 8 587, чиргүүл 522, мотоцикль 644, ачаа, автобус 6 105 нийт 15 858 тээврийн хэрэгсэл үзлэгт хамрагдсан байна.

Авто тээврийн үндэсний төвөөс гарган өгсөн 2017 оны жилийн төлөвлөгөөний дагуу 16 220 тээврийн хэрэгсэл техникийн үзлэгт хамруулахаас 15 858 тээврийн хэрэгслийг техникийн хяналтын үзлэгт хамруулж 2017 оны жилийн төлөвлөгөөг 2.2%-иар бууруулан ажилласан байна.

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**5.1 Цаг уур орчны мэдээ****ТАНЫ АНХААРАЛД**

Цаг агаарын сарын урьдчилсан мэдээнд тухайн сард агаарын дундаж температур болон орох хур тунадасны хэмжээ нь олон жилийн дундажтай харьцуулахад ямар байхыг баруун (Баян-Өлгий, Ховд, Увс, Завхан, Говь-Алтай, Баянхонгор), төв (Архангай, Өвөрхангай, Хөвсгөл, Булган, Сэлэнгэ, Төв, Орхон, Дархан-Уул), зүүн (Хэнтий, Дорнод, Сүхбаатар), говийн (Дундговь, Өмнөговь, Дорноговь, Говь-Сүмбэр) нутгийн гэсэн 4 бүс нутаг тус бүрээр ялган зааж өгдөг. Түүнчлэн хэдий үед нутгийн аль хэсэгт дулаарах,

хүйтрэх, бороо, цас орох, салхи шуурга болохыг тусгана. Цаг агаарын үзэгдэл нутгийн 30 хувиас хэтрэхгүйгээр зурвас газраар ажиглагдах тохиолдолд “зарим газраар”, 30-70 хувьд “ихэнх нутгаар”, 70 хувиас дээш нутгийг хамрах тохиолдолд “бүх нутгаар” гэсэн нэр томъёо хэрэглэдэг. Дулааны улиралд агаарт болон хөрсний гадарга дээр температур 00-аас бага болж хүйтрэхийг “цочир хүйтрэл” гэнэ.

Цаг агаарын урьдчилсан мэдээг өдөр бүр 12 цагаар болон нэг, тав хоногоор нарийвчлан гаргаж радио, телевиз, хэвлэлээр нийтэд мэдээлдэг. Цаг агаарын байдал эрс өөрчлөгдөн цаашид хөдөө аж ахуйн болон эдийн засгийн бусад салбарын хэвийн үйл ажиллагаанд саад хийхээр аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрч болзошгүй тохиолдолд “Урьдчилан анхааруулах мэдээ”, “Урьдчилан сэрэмжлүүлэх мэдээ” гаргаж радио, телевизээр нийт ард иргэдэд, харин ноцтой бэрхшээл учруулж эд хөрөнгө, иргэдийн амь нас хохирохоор онц аюултай үзэгдлийн хэмжээнд хүрэхээр бол “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ” гаргаж “Харанга” дохиотойгоор мэдээлэх ба мэдээллийг онцгой байдлын шугамаар нийт ард иргэд, төр засгийн бүх шатны удирдлагад яаралтай хүргэдэг. Засаг дарга нар “Гамшигт үзэгдлээс урьдчилан сэргийлэх мэдээ”-г хүлээн авмагц мэдээллийг өөрийн харъяа нутаг дэвсгэрийн иргэдэд хүргэх, гамшгаас хамгаалах, гамшгийн голомтод ажиллах, сэргээн босгох үйл ажиллагааг шуурхай зохион байгуулах үүрэгтэй.

Ус, цаг агаарын гамшигт үзэгдлийн улмаас хүний амь нас эрсдсэн, байгаль орчин, эд хөрөнгөнд хохирол учирсан тохиолдолд сум, дүүргийн Засаг дарга ажлын хэсэг томилон ажиллуулж, уг гамшигт үзэгдлээс хамгаалах талаар зохион байгуулсан арга хэмжээ, үр дүн, учирсан хохирол, гарсан зардлын талаархи мэдээллийг нэгтгэн аймаг, нийслэлийн Засаг дарга, Онцгой байдлын газар, хэлтэс, Улсын онцгой байдлын ерөнхий газарт, аймгийн Ус цаг уур, орчны шинжилгээний төв Ус цаг уурын хүрээлэнд 3 хоногийн дотор тус тус ирүүлнэ. Цаг агаарын мэдээний талаар лавлах, эсвэл байгаль цаг уурын сонин хачин үзэгдлийн талаархи мэдээллийг Улаанбаатар хотын 326606, 326609 утсаар өгөх юмуу “УБ-46, Жуулчны гудамж-5, Ус цаг уурын хүрээлэнгийн “Урьдчилан мэдээлэх сектор” гэсэн хаягаар ирүүлнэ.

Уур амьсгалын тойм ***Climate review***

Нэгдүгээр сарын агаарын температурын уур амьсгалын дундаж нь бүх сумдын нутгаар 20-28 градус хүйтэн байдаг боловч сүүлийн 20 гаруй жилийн байдлаар 1981, 1984, 2000, 2005, 2008, 2010, 2011 онуудад ихэнх нутгаар уур амьсгалын дунджаас 2-10 градусаар хүйтэн болж, шөнийн үнэмлэхүй бага температур 38-44 градус хүрч хүйтэрсэн бол 1982, 1985, 1986, 1989, 1992, 1994, 1999, 2002, 2006, 2007, 2015 онуудад ихэнх нутгаар уур амьсгалын дунджаас 1-7 градусаар дулаан байж, өдөртөө 1 градус хүйтнээс 5 градус хүрч дулаарч байжээ.

Энэ сард уур амьсгалын дунджаар ихэнх сумдын нутгаар 2-4 мм, бусад сумдын нутгаар 2 мм хүртэл цас ордог боловч 1980, 1982, 1993, 1995, 1999, 2006, 2002, 2010 онуудад ихэнх нутгаар уур амьсгалын дунджаас 1-4 дахин их цас оржээ. Уур амьсгалын дундаж байдлаар нутгийн хойд 10-15 см, бусад нутгаар 4-9 см зузаан цас тогтдог боловч цас их орсон жилүүдэд цасны дундаж зузаан 40-60 см-т хүрч мал өвөлжилтийн байдал онцгой хүндэрч байжээ. Салхи 15 м/с-ээс хүчтэй болох тохиолдол жил бүр 1-3 удаа ажиглагддаг.

ЦАГ АГААРЫН УРЬДЧИЛСАН МЭДЭЭ

Weather forecast

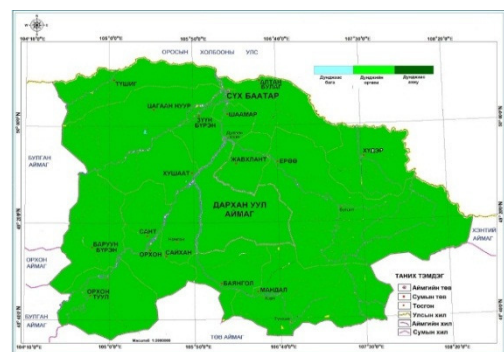
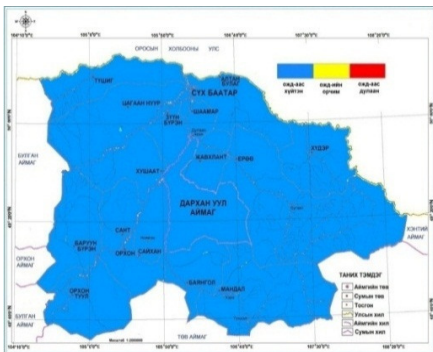
Энэ сарын агаарын температурын дундаж нь Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голуудын хөндийгөөр 26-31 градус, бусад сумдын нутгаар 18-23 градус хүйтэн буюу олон жилийн дунджаас 0.5-1.0 градусаар хүйтэн байх төлөвтэй /1 дүгээр зураг/.

Нэгдүгээр арав хоногийн эхээр хүйтний эрч бага зэрэг суларч Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голын хөндийгөөр шөнөдөө 29-34 градус, өдөртөө Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голуудын хөндийгөөр 17-22 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 21-26 градус, өдөртөө 11-16 градус хүйтэн байна. Харин хоёрдугаар арав хоногийн дунд үе, гуравдугаар арав хоногийн эхээр хүйтний эрч чангарч шөнөдөө Орхон-Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голын хөндийгөөр 41-46 градус, өдөртөө Орхон, Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голын хөндийгөөр 25-30 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 31-36 градус, өдөртөө 21-26 градус хүйтэн байна. Бусад хугацаанд Орхон-Сэлэнгэ, Хараа, Ерөө, Туул голын хөндийгөөр шөнөдөө 32-37 градус, өдөртөө 18-23 градус хүйтэн, бусад сумдын нутгаар шөнөдөө 23-28 градус, өдөртөө 13-18 градус хүйтэн байна Энэ сард орох цасны хэмжээ нь дунжийн орчим байх төлөвтэй. /2 дугаар зураг/.

Нэг болон хоёрдугаар арав хоногийн дунд үеэр нутгийн хойд хэсгээр, хоёрдугаар арав хоногийн сүүлч гуравдугаар арав хоногийн эхээр ихэнх нутгаар, дунд үеэр нутгийн зүүн хэсгээр цас орно. Энэ үеэр салхи зарим газраар 12-14 м/с хүртэл ширүүсч зөөлөн цасан шуурга шуурах төлөвтэй.

01-р сарын агаарын температурын урьдчилсан мэдээ

1-р сарын хур тунадасны урьдчилсан мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн Ус цаг уур орчины шинжилгээний албаны Байгаль орчины шинжилгээний лабораторын 2017 оны 4-р улиралд Орхон голын дунд, эцсийн цэг, Сэлэнгэ -12 зөрлөгөөс авсан дээжинд хийсэн шинжилгээний дүнгээс үзэхэд гадаргын усны MNS 4586;98 стандартын дагуу байна. Агаарын чанарын Сүхбаатар харуулын орчимд хийсэн шинжилгээ стандартын дагуу байгаа боловч галлалгаатай үеийн явуул судалгаагаар вокзол орчимд азотын давхар исэл 0.044 мг\м³, хүхэрлэг хий 0.010 мг\м³ байна. Энэ нь өдөр тутамын шинжилгээний дүнтэй харьцуулхад азотын давхар ислийн хэмжээ 2.0 дахин, хүхэрлэг хий агууламж 2.0 дахин их гарсан байна.

5.2. Ойжуулалт, тарьц, нөхөн сэргээлтийн мэдээ

Аймгийн хэмжээнд 17 сумын 60 гаруй иргэн, нөхөрлөл, аж ахуйн нэгж, байгууллага мод үржүүлгийн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байна. Эдгээр мод үржүүлгийн газрууд 20

гаруй төрлийн 11.0 сая ширхэг тарьц, суулгац бойжуулан ургуулж байна. 2017 онд нийт 99.4 га талбайд нөхөн сэргээлт хийснээс 72.4 га талбайд техникийн, 27.0 га талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн байна.

Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар ойжуулсан талбай 200 га, мод бэлтгэгч аж ахуйн нэгж, байгууллагын өөрийн хөрөнгө 599.4 га, гадаадын хөрөнгөөр ойжуулсан талбай 27.0 га, уул уурхайн аж ахуйн нэгжүүдийн дүйцүүлсэн хамгаалал 10 га, улсын төсвийн хөрөнгөөр 10 га, дотоодын төрийн бус байгууллагуудын хөрөнгөөр 20.5 га нийт 866.9 га талбайд ойжуулалтын ажлыг хийж гүйцэтгүүлсэн.

5.3. Агаар, усны бохирдлын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн Ус цаг уур орчны шинжилгээний албаны байгаль орчны шинжилгээний лабораторийн 2017 оны 4-р улиралд Орхон голын дунд, эцсийн цэг, Сэлэнгэ -12 зөрлөгөөс авсан дээжинд хийсэн шинжилгээний дүнгээс үзэхэд гадаргын усны MNS 4586;98 стандартын дагуу байна. Агаарын чанарын Сүхбаатар харуулын орчимд хийсэн шинжилгээ стандартын дагуу байгаа боловч галлалгаатай үеийн явуул судалгаагаар вокзол орчимд азотын давхар исэл 0.044 мг\м³, хүхэрлэг хий 0.010 мг\м³ байна. Энэ нь өдөр тутамын шинжилгээний дүнтэй харьцуулхад азотын давхар ислийн хэмжээ 2.0 дахин, хүхэрлэг хий агууламж 2.0 дахин их гарсан байна.

6. БУСАД

а . Хяналт шалгалт

Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар энэ онд 1 249 аж ахуйн нэгж байгууллага, 683 иргэнд хяналт, шалгалт хийж, 2 663 зөрчил дутагдал илрүүлж, 1 768 зөрчил арилгуулсан байна.

2017 онд Сэлэнгэ аймгийн төрийн Аудитын газар гүйцэтгэлийн аудитыг 88 аж ахуйн нэгж, байгууллагад, нийцлийн аудитыг 424 аж ахуйн нэгж, байгууллагад, Санхүүгийн аудитыг 304 аж ахуйн нэгж, байгууллагад хийж нийт 237 зөрчил илрүүлсэн байна.

2017 онд Санхүү хяналт, аудитын алба нийт 82 аж ахуй нэгж, байгууллагад хяналт, шалгалт хийж 184 зөрчил илрүүлж, 250 аж ахуйн нэгж, байгууллагад зөвлөмж өгч ажилласан байна.

б. Онцгой байдлын газрын мэдээ

Сэлэнгэ аймгийн хэмжээнд он гарсаар 570 объект, 1 758 айл өрх үзлэг шалгалтанд хамрагдаж, 1 920 зөрчил илрүүлэн, 418 зөрчил дутагдлыг арилгуулсан байна. 2017 онд 113 гал түймэр гарч 474.1 сая төгрөгийн хохирол учирсан байна.

с. Шүүх, Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх алба, Шүүх шинжилгээний алба

Сум дундын 20-р шүүхийн мэдээгээр энэ онд 921 хэрэг шийдвэрлэснээс 199 нь эрүүгийн хэрэг, 688 нь иргэний хэрэг, 34 нь захиргааны хэрэг байна. 4-р улирлын байдлаар бүгд 201 хүн ял шийтгүүлсэн ба үүний 26 нь эмэгтэй байна. Мөн 373 өргөдөл, гомдол, хүсэлт хүлээн авч 371 буюу 99.4 хувиар шийдвэрлэжээ. Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албанд оны эхний үлдэгдэл 279 гүйцэтгэлийн материал байсан бөгөөд энэ онд 312 материал нэмэгдэж, 25 материал хасагдсан бүгд 566 гүйцэтгэлийн материалаар 3769.1 сая төгрөгийн өрийг барагдуулахаас 309 гүйцэтгэлийн материалаар 1 117.6 сая төгрөгийн өрийг бодитой барагдуулжээ.

2017 онд ШША-ны криминалистик шинжээч нар 70 шинжилгээ хийж, 711 хэргийн газарт үзлэг хийхэд оролцсон байна. Шүүхийн шинжилгээний эмнэлэг нь 795 удаа хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох шинжилгээ, 190 цогцост шинжилгээ хийлээ.

d. Стандарт хэмжил зүйн хэлтэс

2017 оны жилийн эцсийн байдлаар 5 280 хэмжих хэрэгсэл баталгаажуулснаас механик 937, цахилгаан 3 771 эзэлхүүн 491, дулаан даралт 81 хэмжих хэрэгсэл байна. Бүтээгдэхүүний гэрчилгээ 10, үйлчилгээний гэрчилгээ 265 тус тус олгосон байна. Аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа нийт 5 итгэмжлэгдсэн лаборатори байдаг ба нийт 68 иргэд, аж ахуйн нэгж стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн байна.

e. Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

2017 онд Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийн бүртгэлийн мэдээгээр төрөөс хувьчилсан орон сууц өмлөх эрхийн баталгаажуулалтыг 29 иргэн, газраас бусад ҮХЭХӨЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалтыг 570 иргэн баталгаажуулж 4 гэмтээсэн гэрчилгээг, 32 үрэгдүүлсэн гэрчилгээг тус тус шинээр олгож, 2 158 иргэн лавалгаа, хуулбар хийлгэж, нийт 1 619 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Мөн Газар өмчлөх, эзэмших, ашиглах эрхийн улсын бүртгэлийн мэдээгээр 6 917 мэдүүлэг хүлээн авч, төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг 1 938 иргэн, газар эзэмших, ашиглах эрхийг анх удаа 11 иргэн тус тус баталгаажуулсан байна. Өмчлөх эрх шилжих гэрээ 696 хийгдсэнээс худалдах, худалдан авах гэрээ 330, бэлэглэх гэрээ 116, өв залгамжлалаар өмчлөгч өөрчлөх гэрээ 76 хийгдэж, 1 гэмтээсэн гэрчилгээг, 24 үрэгдүүлсэн гэрчилгээг шинээр олгож нийт 2 876 гэрчилгээ бичигдсэн байна. Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газрын мэдээгээр 2017 онд нийт үйлчилгээний хураамж 181.6 сая төгрөг, ҮХЭХӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого 227.5 сая төгрөг төвлөрсөн байна.

f. Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

2017 онд газар өмчлөх тухай өргөдөл 1 509 иргэн гаргаснаас 149 иргэн нь одоо эзэмшиж ашиглаж байгаа хашааныхаа газрыг өмчлөхийг хүссэн, 1 159 иргэн нь шинээр газар өмчилж авахыг хүссэн, улсын чанартай зам дагуу газрыг өмчлөхийг хүссэн 200 иргэн, аж ахуйн зориулалтаар газар өмчлөхийг хүссэн өргөдөл 1 иргэн тус тус гаргасан байна.

Засаг даргын захирамжаар 1 913 иргэнд 272.3 га газар өмчлүүлэхээр шийдвэрлэсэн ба үүний 121 иргэнд одоо ашиглаж байгаа 19 га газраа, 1 531 иргэнд 234.7 га газар шинээр, 259 иргэнд улсын чанартай зам дагуу 18.4 га газар, 2 иргэнд аж ахуйн зориулалтаар 0.19 га газар тус тус өмчилж авсан байна.

Аймгийн хэмжээнд 2017 онд 1 293 нэгж талбар барьцаа бүртгэлт бүргүүлснээс 804 нэгж талбарыг иргэн, 489 нэгж талбарыг аж ахуй нэгж бүртгүүлсэн байна. Мөн 236 иргэний нэгж талбар, 30 аж ахуй нэгжийн барьцааг бүртгэлээс тус тус чөлөөлсөн байна.

2017 оны байдлаар нийт 347 338.8 га талбайд хохирол учирсны 6 295.1 га буюу 1.8 хувийг тариалангийн газар, 99 787 га буюу 28.7 хувийг бэлчээр ба бусад өвслөг ургамал газар, 477.7 га буюу 0.1 хувийг хот тосгон, бусад суурин газар, 235 108.2 га буюу 67.8 хувийг ойн сан бүхий газар, 5 670.7 га буюу 1.6 хувийг уурхайн эдэлбэр газар тус тус эзэлж байна.

Аймгийн хэмжээнд 2017 оны байдлаар нийт 134 242.8 га талбайд газар хамгаалах арга хэмжээ авсан ба үүний 52 650.0 га буюу 39.2 хувийг тариалангийн газарт, 15 584 га буюу 11.6 хувийг бэлчээр ба бусад өвслөг ургамал газарт, 241.3 га буюу 0.2 хувийг хот тосгон, бусад суурийн газарт, 65 332.4 га буюу 48.7 хувийг ойн сан бүхий газарт, 351 га буюу

0.2 хувийг усны сан бүхий газарт, 84.1 га буюу 0.1 хувийг уурхайн эдэлбэр газарт тус тус авсан байна.

г. Түүвэр судалгаа

2017 онд Сэлэнгэ аймгийн Статистикийн хэлтэс Үндэсний Статистикийн Хорооны нэгдсэн арга зүйн дагуу Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааг 408 өрхөөс, Ажиллах хүчний судалгааг 480 өрхөөс авч, судалгаанд хамрагдсан өрхүүдэд урамшуулал болгон 3 090.0 мянган төгрөг олгосон байна.

СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА Д.ГҮНДЭГМАА

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД, жилийн эцсийн байдлаар
1. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭР

1.1 СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ

Сумын нэр	Багийн тоо	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ	Хүн амын нягтшил	Сүхбаатар сумаас хүрэх урт км-ээр
ДҮН	56	41 153	2.6	-
1. Бэлчирийн бүс				
А.Сүхбаатар	8	45	504.6	-
Б.Алтанбулаг	3	2 100	2.4	24
В.Шаамар	3	672	4.7	22
Бүсийн төв Сүхбаатар				
2.Ерөөгийн бүс				
А.Ерөө	3	8 204	0.8	90
Б.Хүдэр	2	2 839	0.9	160
В.Жавхлант	2	1 190	1.8	65
Бүсийн төв Ерөө				
3.Хараагийн бүс				
А.Мандал	9	4 844	5.6	230
Б.Баянгол	3	1 976	2.8	175
Бүсийн төв Мандал				
4.Орхоны бүс				
А. Сайхан	3	1 312	7.2	160
Б.Сант	2	1 387	1.6	190
В.Орхон	2	1 306	1.8	175
Г.Орхонтуул	3	2 941	1.3	240
Д.Баруунбүрэн	3	2 815	1.1	220
Е.Хушаат	2	2 010	0.99	90
Бүсийн төв Сайхан				
5.Сэлэнгийн бүс				
А.Зүүнбүрэн	3	1 205	2.4	45
Б.Цагааннуур	3	3 815	1.3	90
В.Түшиг	2	2 493	0.8	135
Бүсийн төв Цагааннуур				

1.2 ТОМООХОН ГОЛ, НУУР, УУЛ, ТУСГАЙ ХАМГААЛАЛТТАЙ ГАЗАР

Үзүүлэлт	Сумын нэр	Нэр
1.Хамгийн жнджр уул "далайн төвшнээс дээш 2 233.1м"	Мандал	Чин уул
2. Хамгийн нам дор газар " далайн төвшнээс дээш 601 м"	Сүхбаатар	Орхон -сэлэнгийн бэлчир
3.Хамгийн урт гол "Орхон 350км"	Сэлэнгэ аймаг	Орхон гол
4.Хамгийн том нуур " Цагааннуур 2.7км2"	Цагааннуур	Цагаанн нуур
5.Улсын тусгай хамгаалалттай газар 616 645 га	Сэлэнгэ аймаг	Хан хэнтийн
6. Байгалийн цогцолбор газар 70 805 га	Сэлэнгэ аймаг	Тужийн нарсны

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

2. ХҮН АМ, НИЙГМИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**2.1 Хүн ам****2.1.1 СУУРИН ХҮН АМЫН ТОО, сумдаар**

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	105 253	104 725	106 677	108 768
Алтанбулаг	5 030	4 729	5 052	5 089
Ерөө	6 578	6 393	6 494	6 752
Зүүнбүрэн	2 725	2 704	2 756	2 832
Мандал	25 693	26 600	26 880	27 162
Орхон	2 350	2 306	2 369	2 376
Сант	2 184	1 961	2 094	2 169
Цагааннуур	4 716	4 687	4 783	5 011
Баянгол	5 594	5 403	5 516	5 608
Сайхан	9 177	9 130	9 325	9 375
Орхонтуул	3 667	3 621	3 680	3 778
Баруунбүрэн	3 043	3 111	3 197	3 184
Шаамар	3 943	3 959	3 858	3 874
Хүдэр	2 232	2 384	2 424	2 490
Сүхбаатар	22 669	22 238	22 482	22 911
Жавхлант	2 071	1 974	2 099	2 164
Түшиг	1 710	1 694	1 739	2 004
Хушаат	1 871	1 831	1 929	1 989

Эх үүсвэр: Аймгийн хүн амын жилийн эцсийн мэдээ

2.1.2 ХҮН АМЫН ТОО, нас, хүйсээр

Насны бүлэг	Бүгд	Хүйс		Хүйсийн харьцаа
		Эрэгтэй	Эмэгтэй	
Дүн	108 768	55 067	53 701	103.0
0-4	11 926	6 080	5 846	104.0
5-9	11 422	5 823	5 599	104.0
10-14	8 309	4 301	4 008	107.0
15-19	8 625	4 359	4 266	102.0
20-24	8 415	4 430	3 985	111.0
25-29	9 874	5 342	4 532	118.0
30-34	8 603	4 543	4 060	112.0
35-39	7 940	4 146	3 794	109.0
40-44	7 591	3 915	3 676	107.0
45-49	7 009	3 319	3 690	90.0
50-54	6 397	3 052	3 345	91.0
55-59	5 092	2 398	2 694	89.0
60-64	3 223	1 530	1 693	90.0
65-69	1 852	844	1 008	84.0
70-74	1 069	434	635	68.0
75-79	799	328	471	70.0
80+	622	223	399	56.0

Эх үүсвэр: Аймгийн хүн амын жилийн эцсийн мэдээ

2.1.3 ХҮН АМЫН НАС, хүйсийн бүтэц

Үзүүлэлтүүд	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	105253	104725	106677	108768
Эрэгтэй	53019	53165	53942	55067
Эмэгтэй	52234	51560	52735	53701
Насны бүлгээр 0-14	28578	30390	30846	31657
15-59	70142	67756	68751	69546
60+	6533	6579	7080	7565
Эрэгтэйчүүдийн эзлэх %	50.4	49.6	50.6	50.6
Эмэгтэйчүүдийн эзлэх %	49.6	49.2	49.4	49.4
Насны бүтэц, хувиар				
0-14	27.2	29.0	28.9	29.1
15-59	66.6	64.7	64.4	63.9
60+	6.2	6.3	6.6	7.0
Хүйсийн харьцаа	98.5	97.0	97.8	97.5
Хүн ам зүйн ачаалал	50.1	54.6	55.2	49.5

2.1.4 ХҮН АМЫН ТОО, сумдаар, насны бүлгээр

Сумын нэр	Насны бүлэг									
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49
Сүхбаатар	2 543	2 340	1 640	1 704	1 465	2 125	1 896	1 612	1 682	1 556
Алтанбулаг	539	541	440	392	382	425	406	383	362	351
Баруунбүрэн	392	354	273	293	256	276	228	237	209	184
Баянгол	634	583	399	446	440	551	411	412	394	352
Ерөө	756	723	504	502	563	673	571	493	461	385
Жавхлант	224	237	172	153	184	180	176	172	148	134
Өүүнбүрэн	352	323	207	227	209	232	226	231	185	156
Мандал	2 916	2 803	2 135	2 127	2 132	2 486	2 185	2 021	1 846	1 695
Орхон	257	225	184	223	192	209	152	174	167	130
Орхонтуул	369	401	292	339	319	285	313	270	276	264
Сайхан	932	979	672	781	785	901	732	683	620	697
Сант	189	209	199	186	196	165	168	131	152	146
Түшиг	223	223	143	189	186	163	175	142	125	125
Хүдэр	285	270	182	185	185	226	183	183	191	173
Хушаат	225	235	152	172	152	135	170	169	161	134
Цагааннуур	642	579	415	407	482	460	358	358	359	276
Шаамар	448	397	300	299	287	382	253	269	253	251
Бүгд	11 926	11 422	8 309	8 625	8 415	9 874	8 603	7 940	7 591	7 009

Хүснэгт 2.1.4 –ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Насны бүлэг									
	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90-94	95-99
Сүхбаатар	1 447	1 141	742	442	251	185	91	42	7	0
Алтанбулаг	304	247	139	82	44	30	13	6	3	0
Баруунбүрэн	146	122	84	58	27	30	6	6	2	1
Баянгол	331	276	163	88	58	41	12	12	4	1
Ерөө	392	298	201	100	58	36	23	10	3	0
Жавхлант	119	103	77	43	19	12	10	1	0	0
Өүүнбүрэн	156	124	82	50	32	24	14	1	0	1
Мандал	1 524	1 292	838	476	282	219	121	46	16	2
Орхон	131	133	76	47	37	24	12	2	0	1
Орхонтуул	218	190	97	63	28	30	15	7	1	1
Сайхан	663	414	213	126	72	57	27	18	2	1
Сант	136	123	82	40	19	14	6	4	4	0
Түшиг	109	88	58	18	19	9	5	3	1	0
Хүдэр	144	104	84	52	19	15	5	3	1	0
Хушаат	101	60	54	33	17	12	5	1	1	0
Цагааннуур	237	186	110	59	39	22	10	8	3	1
Шаамар	239	191	123	75	48	39	11	6	3	0
Бүгд	6 397	5 092	3 223	1 852	1 069	799	386	176	51	9

Эх үүсвэр: Аймгийн хүн амын жилийн эцсийн мэдээ

2.1.5 ТӨРӨЛТ

Сумын нэр	Төрсөн эх				2017 - XII 2016 - XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	
ДҮН	2 024	1 945	1 826	1 712	94
Алтанбулаг	1	4	1	2	2*
Ерөө	44	35	57	39	68
Зүүнбүрэн	2	5	9	3	33
Мандал	746	687	620	615	99
Орхон					
Сант					
Цагааннуур	17	26	6	14	2.3*
Баянгол	2	2	3	4	133
Сайхан	135	139	114	91	80
Орхонтуул	6	9	8	6	75
Баруунбүрэн	4	5	6	3	50
Шаамар	4	2	1	3	3*
Хүдэр	8	5	4	4	100
Сүхбаатар	1 031	1 006	972	911	94
Жавхлант	1	2		1	
Түшиг	18	17	20	16	80
Хушаат	5	1	5		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.6 АМЬД ТӨРСӨН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	Амьд төрсөн хүүхэд								<u>2017-XII</u> 2016-XII
	2014 - XII		2015 - XII		2016 - XII		2017 - XII		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	2 029	963	1 956	958	1 836	862	1 720	849	94
Алтанбулаг	1		4	2	1	1	2	2	2*
Ерөө	43	5	37	22	57	29	40	29	70
Зүүнбүрэн	2		4	3	9	4	3	2	33
Мандал	750	148	689	330	629	265	622	291	99
Орхон									
Сант									
Цагааннуур	17	3	26	15	6	2	13	8	2.1*
Баянгол	2		2		3	1	4	2	133
Сайхан	134	32	137	71	114	66	91	48	80
Орхонтуул	6	2	9	4	8	7	6	2	75
Баруунбүрэн	3	1	5	1	6	3	3	3	50
Шаамар	4	1	2		1	1	3		3*
Хүдэр	8	1	5	2	4	3	4	2	100
Сүхбаатар	1 035	768	1 016	499	973	473	912	452	94
Жавхлант	1		2	1			1	1	
Түшиг	18		17	8	20	7	16	7	80
Хушаат	5	2	1		5				

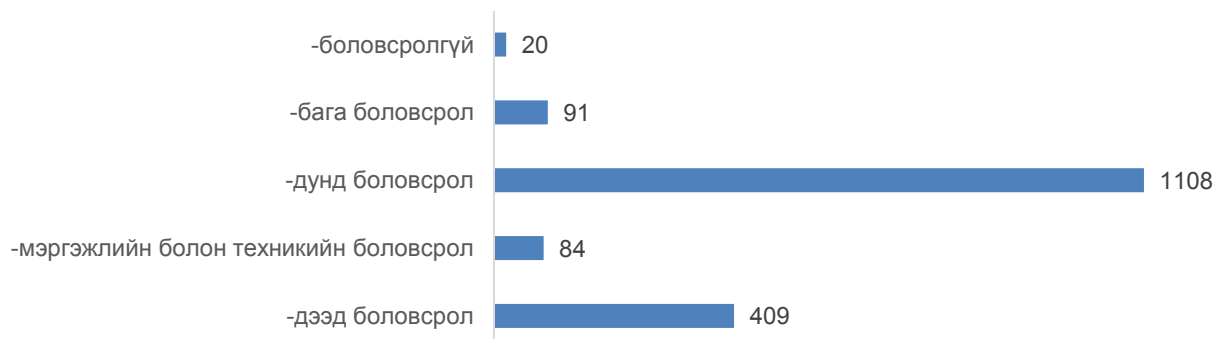
Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.7 ТӨРСӨН ЭХ, боловсролоор

Үзүүлэлт	2014 -XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	<u>2017-XII</u> 2016-XII
Бүгд	2 024	1 945	1 826	1 712	94
-дээд боловсрол	417	414	360	409	114
-мэргэжлийн болон техникийн боловсрол	82	93	78	84	108
-дунд боловсрол	1 464	1 331	1 260	1 108	88
-бага боловсрол	44	74	101	91	90
-боловсролгүй	17	33	27	20	74

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Төрсөн эх, боловсролоор

2.1.8 ТӨРСӨН ЭХ, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2014 -XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	<u>2017-XII</u> <u>2016-XII</u>
Бүгд	2 024	1 945	1 826	1 712	94
20 хүртэлх	150	232	116	110	95
20 - 24	598	486	500	419	84
25 - 29	542	557	555	539	97
30 - 34	428	393	359	378	105
35 - 39	251	231	238	221	93
40 - 44	52	43	57	45	79
45 - 49	3	3	1		

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.9 НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	Нас баралт								<u>2017-XII</u> <u>2016-XII</u>
	2014 - XII		2015 - XII		2016 - XII		2017 - XII		
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	
Бүгд	484	208	527	236	570	236	494	192	87
Алтанбулаг	26	15	23	14	25	14	21	9	84
Ерөө	34	13	40	18	51	12	39	11	77
Зүүнбүрэн	9	5	21	10	13	7	9	3	69
Мандал	125	47	146	64	130	46	122	41	94
Орхон	9	5	13	5	10	8	13	5	130
Сант	16	6	3	1	9	4	10	5	111
Цагааннуур	17	6	25	13	27	9	23	10	85
Баянгол	19	8	19	7	27	8	26	10	96
Сайхан	42	18	43	24	47	22	37	13	79
Орхонтуул	11	5	13	4	20	12	16	11	80
Баруунбүрэн	8	7	8	4	16	5	11	5	69
Шаамар	17	5	23	9	28	16	27	14	96
Хүдэр	13	2	19	6	15	6	11	1	73
Сүхбаатар	106	46	104	49	132	57	112	52	85
Жавхлант	13	6	10	3	7	1	7	1	100
Түшиг	9	4	9	2	8	5	6	0	75
Хушаат	10	10	8	3	5	4	4	1	80

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.10 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ

Сумын нэр	0-1 хүртэлх насны хүүхэд			
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII
Дүн	13	16	27	19
Алтанбулаг				1
Ерөө	1		3	2
Зүүнбүрэн				
Мандал	5	2	5	4
Орхон				
Сант				
Цагааннуур			1	2
Баянгол				1
Сайхан		3	1	
Орхонтуул		1		
Баруунбүрэн			1	
Шаамар		1	1	2
Хүдэр				
Сүхбаатар	7	9	15	7
Жавхлант				
Түшиг				
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	1-5 хүртэлх насны хүүхэд			
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII
Дүн	5	5	8	7
Алтанбулаг				
Ерөө				2
Зүүнбүрэн				
Мандал	2		3	2
Орхон				
Сант			1	
Цагааннуур				1
Баянгол				
Сайхан				1
Орхонтуул				
Баруунбүрэн		1		
Шаамар	1	1		
Хүдэр			1	
Сүхбаатар	2	3	3	
Жавхлант				
Түшиг				1
Хушаат				

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.11 НАС БАРАЛТ, насны бүлгээр

Үзүүлэлт	2014 -XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	$\frac{2017 - XII}{2016 - XII}$
Бүгд	485	527	570	494	86.7
үүнээс эмэгтэй	202	236	222	197	88.7
0 - 1	13	16	27	19	70.4
1 - 5	5	7	9	8	88.9
6 - 18	13	17	14	7	50.0
19 - 54	159	183	182	163	89.6
54 дээш	295	304	338	297	87.9

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.1.12 ӨРХИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	30 040	29 316	29 521	29 912
Алтанбулаг	1 388	1 330	1 332	1 369
Ерөө	1 801	1 820	1 816	1 875
Зүүнбүрэн	900	797	797	865
Мандал	7 382	7 215	7 199	7 238
Орхон	746	734	753	848
Сант	698	630	751	644
Цагааннуур	1 301	1 297	1 319	1 368
Баянгол	1 675	1 615	1 616	1 623
Сайхан	2 589	2 630	2 653	2 656
Орхонтуул	1 010	1 008	1 009	1 032
Баруунбүрэн	851	891	909	920
Шаамар	1 335	1 157	1 115	1 119
Хүдэр	632	633	647	653
Сүхбаатар	5 995	5 845	5 811	573
Жавхлант	656	648	700	712
Түшиг	534	530	538	547
Хушаат	547	536	556	573

2.1.13 ӨРХ, ХҮН АМЫН ТОО, багуудаар

Сумын нэр	Д/д	Багын нэр	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо		
				Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Сүхбаатар	1	1-р баг, Хонгорморьт	596	2 023	1 015	1 008
	2	2-р баг, Цагаан-Эрэг	568	2 037	970	1 067
	3	3-р баг, Салхит	878	3 692	1 868	1 824
	4	4-р баг, Баянхаан	750	3 212	1 596	1 616
	5	5-р баг, Боргүвээ	869	3 686	1 855	1 831
	6	6-р баг, Орхон	685	2 342	1 145	1 197
	7	7-р баг, Ганөөм	822	3 107	1 461	1 646
	8	8-р баг, Буурхээр	702	2 812	1 396	1 416
		Сумын дүн	5 870	22 911	11 306	11 605
Алтанбулаг	9	1-р баг, Бүргэдтэй	614	2 340	1 167	1 173
	10	2-р баг, Суварга	495	1 869	955	914
	11	3-р баг, Цөх	260	880	471	409
		Сумын дүн	1 369	5 089	2 593	2 496
Баруунбүрэн	12	1-р баг, Ивэн	220	785	432	353
	13	2-р баг, Бургалтай	279	959	497	462
	14	3-р баг, Цагаан-Овоо	421	1 440	705	735
		Сумын дүн	920	3 184	1 634	1 550
Баянгол	15	1-р баг, Хараа	574	1 984	1 036	948
	16	2-р баг, Баян	592	2 030	1 035	995
	17	3-р баг, Гонир	457	1 594	820	774
		Сумын дүн	1 623	5 608	2 891	2 717
Ерөө	18	1-р баг, Тавин	429	1 585	839	746
	19	2-р баг, Буурагчин	589	2 053	1 039	1 014
	20	3-р баг, Бугант	857	3 114	1 610	1 504
		Сумын дүн	1 875	6 752	3 488	3 264
Жавхлант	21	1-р баг, Бумбат	336	1 015	541	474
	22	2-р баг, Моностой	376	1 149	609	540
		Сумын дүн	712	2 164	1 150	1 014
Зүүнбүрэн	23	1-р баг, Жаргалант	355	1 287	621	666
	24	2-р баг, Бэлчир	355	969	490	479
	25	3-р баг, Мангирт	155	576	275	301
		Сумын дүн	865	2 832	1 386	1 446
Мандал	26	1-р баг, Төмөр өам	981	3 377	1 657	1 720
	27	2-р баг, Ширхэнцэг	851	3 188	1 598	1 590
	28	3-р баг, Баянсуудал	1 001	4 070	2 066	2 004
	29	4-р баг, Хэрх	847	3 026	1 503	1 523
	30	5-р баг, Түнхэл	848	3 044	1 590	1 454
	31	6-р баг, Баянхангай	842	3 418	1 693	1 725
	32	7-р баг, Минжийн хангай	900	3 587	1 780	1 807
	33	8-р баг, Тарни	323	1 005	532	473
	34	9-р баг, Баян-Арцат	645	2 447	1 230	1 217

Хүснэгт 2.1.13 – ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Д/д	Багын нэр	Өрхийн тоо	Хүн амын тоо		
				Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
Орхон	35	1-р баг, Орхон	327	1 038	515	523
	36	2-р баг, Бэлэндалай	521	1 338	716	622
		Сумын дүн	848	2 376	1 231	1 145
Орхонтуул	37	1-р баг, Рашаант	480	1 831	992	839
	38	2-р баг, Баянцогт	380	1 342	694	648
	39	3-р баг, Хонгор-Овоо	172	605	330	275
		Сумын дүн	1 032	3 778	2 016	1 762
Сайхан	40	1-р баг, Хөтөл	760	2 797	1 380	1 417
	41	2-р баг, Гавшгай	1 261	4 561	2 253	2 308
	42	3-р баг, Номгон	635	2 017	1 101	916
		Сумын дүн	2 656	9 375	4 734	4 641
Сант	43	1-р баг, Ивэн	320	1 162	578	584
	44	2-р баг, Хушаат	324	1 007	550	457
		Сумын дүн	644	2 169	1 128	1 041
Түшиг	45	1-р баг, Жаргалмандах	287	1 074	581	493
	46	2-р баг, Ар нуга	260	930	487	443
		Сумын дүн	547	2 004	1 068	936
Хүдэр	47	1-р баг, Тарвагатай	335	1 339	707	632
	48	2-р баг, Баянцагаан	318	1 151	574	577
		Сумын дүн	653	2 490	1 281	1 209
Хушаат	49	1-р баг, Даагат	256	910	477	433
	50	2-р баг, Мөнхтолгой	317	1 079	576	503
		Сумын дүн	573	1 989	1 053	936
Цагааннуур	51	1-р баг, Оргих	267	1 060	536	524
	52	2-р баг, Хуурч	620	2 133	1 080	1 053
	53	3-р баг, Тийрэг	481	1 818	923	895
		Сумын дүн	1 368	5 011	2 539	2 472
Шаамар	54	1-р баг, Дэлгэрхаан	411	1 330	653	677
	55	2-р баг, Охиндий	236	799	399	400
	56	3-р баг, Дулаанхаан	472	1 745	868	877
		Сумын дүн	1 119	3 874	1 920	1 954
Аймгийн дүн			29 912	108 768	55 067	53 701

2.1.14 ӨРХИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ, аймгийн дүнгээр, өрхөөр

Үзүүлэлт	2016		2017	
	Тоо	Нийт өрхөд эзлэх хувь	Тоо	Нийт өрхөд эзлэх хувь
1. Аймгийн нийт өрхийн тоо	29 521	100.0	29 912	100.0
2. Сууцны төрлөөр: Гэрт	7 356	24.9	7 495	25.1
Байшинд	22 165	75.1	22 417	74.9
3.Сууцны нөхцөл: Бие даасан Тохилог сууцанд	385	1.3	387	1.3
Орон сууцны байшинд	3 969	13.4	4 021	13.4
Сууцны тусдаа байшинд	16 683	56.5	16 870	56.4
Гэр сууцанд	7 356	24.9	7 495	25.1
Нийтийн байранд	659	2.2	665	2.2
Бусад сууцанд	469	1.6	474	1.6
4.Халаалтын төрлөөр: Төвлөрсөн систем	5 106	17.3	5 164	17.3
Нам даралтын зуух	410	1.4	418	1.4
Цахилгаан халаагуур	82	0.3	80	0.3
Ердийн галлагаа	23 923	81.0	24 250	81.1
5. Цахилгаан хангамж: Төвлөрсөн систем	24 871	84.2	25 143	84.1
Бусад эх үүсвэр	4 532	15.4	4 629	15.5
цахилгааны эх үүсвэргүй	118	0.4	140	0.5
6. Усан хангамж: Төвлөрсөн усан хангамж	4 836	16.4	4 907	16.4
Бие даасан систем	695	2.4	702	2.3
Зөөврийн	23 990	81.3	24 303	81.2
7. Хатуу хог хаягдал: Үйлчилгээий байгууллагаар	12 790	43.3	13 017	43.5
Зөвшөөрөгдсөн цэгт	11 605	39.3	11 636	38.9
Тогтсон цэг байхгүй	5 126	17.4	5 259	17.6
8.Бохир ус зайлуулалт: Төвлөрсөн систем	4 473	15.2	4 528	15.1
Бие даасан систем	210	0.7	212	0.7
Бусад	24 838	84.1	25 172	84.2

2.1.15 ШИЛЖИЖ ИРСЭН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар

Сумдын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	1 430	1 398	1 639	1 563
Алтанбулаг	63	68	74	73
Ерөө	69	53	76	110
Зүүнбүрэн	30	31	35	41
Мандал	295	302	351	302
Орхон	34	26	37	26
Сант	29	29	32	51
Цагааннуур	30	43	51	55
Баянгол	67	94	89	98
Сайхан	199	149	190	168
Орхонтуул	50	50	51	60
Баруунбүрэн	57	50	36	50
Шаамар	45	54	52	65
Хүдэр	29	42	39	41
Сүхбаатар	333	307	401	332
Жавхлант	55	38	50	42
Түшиг	20	29	37	15
Хушаат	25	33	38	34

Эх үүсвэр: Аймгийн Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

2.1.16 ШИЛЖИЖ ЯВСАН ИРГЭДИЙН ТОО, сумдаар

Сумдын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	3 129	2 942	2 370	1 383
Алтанбулаг	160	174	117	62
Ерөө	135	121	111	83
Зүүнбүрэн	69	61	38	31
Мандал	676	603	542	224
Орхон	52	60	37	27
Сант	71	79	42	46
Цагааннуур	104	91	64	61
Баянгол	182	188	144	105
Сайхан	314	269	234	166
Орхонтуул	96	118	82	50
Баруунбүрэн	73	58	59	48
Шаамар	105	118	103	67
Хүдэр	49	38	46	13
Сүхбаатар	887	826	644	335
Жавхлант	62	45	36	32
Түшиг	48	24	29	12
Хушаат	46	69	42	21

Эх үүсвэр: Аймгийн Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

2.1.17 ИРГЭНИЙ ҮНЭМЛЭХ ОЛГОЛТ

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	5 608	6 884	8 237	7 224
Алтанбулаг	289	318	419	284
Ерөө	349	418	506	418
Зүүнбүрэн	116	164	238	160
Мандал	1 242	1 665	1 960	1 746
Орхон	116	142	197	160
Сант	115	142	160	160
Цагааннуур	228	297	380	293
Баянгол	329	337	362	420
Сайхан	490	665	625	646
Орхонтуул	215	239	326	233
Баруунбүрэн	143	164	237	184
Шаамар	230	257	358	283
Хүдэр	107	177	193	168
Сүхбаатар	1 339	1 589	1 812	1 674
Жавхлант	87	121	154	140
Түшиг	82	89	171	104
Хушаат	131	100	139	151

Эх үүсвэр: Аймгийн Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

2.1.18 ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ, ҮРЧЛЭЛТ сумдаар

Сумын нэр	Гэрлэлт			
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	562	500	450	566
Алтанбулаг	28	18	20	11
Ерөө	28	26	30	22
Зүүнбүрэн	16	10	6	7
Мандал	160	137	112	154
Орхон	11	15	10	9
Сант	12	7	13	13
Цагааннуур	32	26	27	38
Баянгол	30	23	13	30
Сайхан	58	71	57	66
Орхонтуул	20	15	11	13
Баруунбүрэн	19	19	12	10
Шаамар	25	19	18	19
Хүдэр	2	2	12	10
Сүхбаатар	94	85	83	134
Жавхлант	18	18	9	12
Түшиг	0	3	9	12
Хушаат	9	6	9	6

Эх үүсвэр: Аймгийн Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

Сумын нэр	Цуцлалт			
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	106	116	137	141
Алтанбулаг	6	46	4	6
Ерөө	3	4	6	6
Зүүнбүрэн	1		3	3
Мандал	30	3	44	35
Орхон	2	5	1	4
Сант	0	2	2	4
Цагааннуур	4	2	3	2
Баянгол	7	31	5	7
Сайхан	13		10	8
Орхонтуул	1	1	2	3
Баруунбүрэн		9	2	1
Шаамар	2		7	7
Хүдэр	1		2	2
Сүхбаатар	32		42	47
Жавхлант	2	3		2
Түшиг	0	3	1	2
Хушаат	2	7	2	2

Эх үүсвэр: Аймгийн Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

Сумын нэр	Үрчлэлт			
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	46	46	58	57
Алтанбулаг	1	4	5	1
Ерөө	6	3	5	2
Зүүнбүрэн	2	2	4	3
Мандал	12	16	12	10
Орхон	3	1	1	
Сант	2	3	3	1
Цагааннуур	2	1	4	3
Баянгол	2	2	2	4
Сайхан	1	5	6	10
Орхонтуул	2	2	3	4
Баруунбүрэн	1	1	3	3
Шаамар	2			2
Хүдэр	1		1	2
Сүхбаатар	8	4	7	9
Жавхлант	0		2	2
Түшиг	0	1	2	0
Хушаат	1	1	1	1

Эх үүсвэр: Аймгийн Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

2.1.19 НИЙГМИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Өрх толгойлсон хүний тоо	3 хүртэлх хүүхэдтэй	Ихэр хүүхэдтэй өрхийн тоо	2 ихэр хүүхдийн тоо
ДҮН	4 112	2 786	253	502
Алтанбулаг	252	137	6	12
Ерөө	300	220	5	10
Зүүнбүрэн	116	85	5	10
Мандал	585	337	74	148
Орхон	83	70	2	4
Сант	22	14	7	14
Цагааннуур	252	166	13	26
Баянгол	214	142	19	38
Сайхан	321	189	20	40
Орхонтуул	141	117	4	8
Баруунбүрэн	249	211	9	18
Шаамар	281	232	6	12
Хүдэр	21	19	11	22
Сүхбаатар	1 046	671	64	126
Жавхлант	75	41	6	10
Түшиг	108	97	1	2
Хушаат	46	38	1	2

Хүснэгт 2.1.19-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	18 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх	ганц бие өндөр настай өрхийн тоо	18 хүртэлх насны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх /эцэг/	3 хүртэлх хүүхэдтэй
ДҮН	1 424	1 296	1 895	1 385
Алтанбулаг	78	74	133	98
Ерөө	74	31	76	61
Зүүнбүрэн	223	32	75	24
Мандал	286	338	380	240
Орхон	25	40	32	32
Сант	29	59	22	17
Цагааннуур	114	78	75	57
Баянгол	70	117	47	28
Сайхан	78	106	212	130
Орхонтуул	60	25	42	36
Баруунбүрэн	81	57	94	66
Шаамар	19	60	93	74
Хүдэр	2	10	21	19
Сүхбаатар	186	222	539	455
Жавхлант	65	2	7	7
Түшиг	13	42	30	24
Хушаат	21	3	17	17

2.1.20 ХӨГЖЛИЙН БЭРХШЭЭЛТЭЙ ХҮНИЙ ТОО, сумдаар

Сумын нэр	Бүгд	Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний тоо		
		эмэгтэй	төрөлхийн	ердийн өвчин
ДҮН	4 758	2 171	1 737	2 560
Алтанбулаг	305	145	46	252
Ерөө	323	140	50	214
Зүүнбүрэн	163	114	57	66
Мандал	875	401	429	336
Орхон	103	50	37	59
Сант	105	37	16	79
Цагааннуур	325	134	44	230
Баянгол	213	86	88	94
Сайхан	233	99	138	90
Орхонтуул	185	94	61	111
Баруунбүрэн	128	49	72	50
Шаамар	123	61	74	47
Хүдэр	123	56	50	68
Сүхбаатар	1 270	584	479	693
Жавхлант	124	45	51	66
Түшиг	107	52	32	75
Хушаат	53	24	13	30

2.1.21 ХАГАС БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХДИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	Хагас өнчин		Бүтэн өнчин	
	бүгд	Эмэгтэй	бүгд	Эмэгтэй
ДҮН	1 456	674	143	78
Алтанбулаг	79	41	8	2
Ерөө	57	30	4	4
Зүүнбүрэн	51	17	10	7
Мандал	370	190	35	15
Орхон	21	4	1	1
Сант	36	17	3	1
Цагааннуур	98	49	6	2
Баянгол	82	40	6	3
Сайхан	143	44	3	1
Орхонтуул	40	21	10	6
Баруунбүрэн	52	24	6	4
Шаамар	64	26	11	5
Хүдэр	35	19	3	3
Сүхбаатар	240	111	31	21
Жавхлант	41	17		
Түшиг	34	18	2	
Хушаат	13	6	4	3

2.2 ЭРҮҮЛ МЭНД**2.2.1 ШИНЭЭР ХЯНАЛТАД ОРСОН ЖИРЭМСЭН ЭХИЙН ТОО**

Сумын нэр	Шинээр хяналтад орсон жирэмсний тоо	Үүнээс эхний 3 сартайдаа хяналтад орсон жирэмсний тоо
Дүн	2 367	1 942
Алтанбулаг	117	101
Ерөө	160	137
Зүүнбүрэн	67	54
Мандал	630	521
Орхон	51	45
Сант	44	43
Цагааннуур	131	105
Баянгол	87	73
Сайхан	173	143
Орхонтуул	57	48
Баруунбүрэн	84	66
Шаамар	98	82
Хүдэр	84	80
Сүхбаатар	479	345
Жавхлант	27	24
Түшиг	44	41
Хушаат	34	34

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.2 ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Хорт хавдрын өвчин					2017-XII 2016-XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017-XII		
				Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	569	660	710	794	479	111.8
Алтанбулаг	31	35	45	31	22	68.9
Ерөө	25	29	30	25	18	83.3
Зүүнбүрэн	14	20	24	16	10	66.7
Мандал	112	124	128	214	123	167.2
Орхон	18	19	21	21	12	100.0
Сант	15	16	20	24	16	120.0
Цагааннуур	16	21	25	22	12	88.0
Баянгол	25	26	38	35	23	92.1
Сайхан	26	30	43	62	37	144.2
Орхонтуул	18	19	25	28	18	112.0
Баруунбүрэн	13	19	23	15	9	65.2
Шаамар	29	31	35	41	28	117.1
Хүдэр	14	15	17	21	11	123.5
Сүхбаатар	196	235	206	218	126	105.8
Жавхлант	3	6	10	9	6	90.0
Түшиг	8	9	12	5	4	41.7
Хушаат	6	6	8	7	4	87.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.3 ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛИЙН НАС БАРАЛТ

Сумын нэр	Нас баралт					<u>2017-XII</u> 2016-XII
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII		
				Бүгд	Эмэгтэй	
ДҮН	140	135	130	138	52	106.2
Алтанбулаг	8	6	8	8	4	100.0
Ерөө	8	9	10	6	2	60.0
Зүүнбүрэн	6	8	5	3	1	60.0
Мандал	25	27	29	29	10	100.0
Орхон	5	5	4	2		50.0
Сант	2	1	2	2	1	100.0
Цагааннуур	7	8	6	5	1	83.3
Баянгол	9	8	10	9	4	90.0
Сайхан	12	10	8	12	4	150.0
Орхонтуул	4	4	6	5	2	83.3
Баруунбүрэн	6	7	8	5	2	62.5
Шаамар	5	4	5	5	3	100.0
Хүдэр	2	3	1	6	2	6*
Сүхбаатар	33	29	24	38	15	158.3
Жавхлант	2	1	1	1	1	100.0
Түшиг	4	2	1	1		100.0
Хушаат	2	3	2	1		50.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.4 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГСӨД

Сумын нэр	Бүх халдварт өвчин				<u>2017 - XII</u> 2016 - XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	
ДҮН	843	889	1 849	779	843
Алтанбулаг	41	40	64	40	41
Ерөө	46	38	102	36	46
Зүүнбүрэн	18	22	30	29	18
Мандал	148	137	583	127	148
Орхон	3	5	11	5	3
Сант	6	9	17	11	6
Цагааннуур	62	34	87	46	62
Баянгол	22	13	32	13	22
Сайхан	27	65	147	41	27
Орхонтуул	8	2	11	12	8
Баруунбүрэн	3	1	23	5	3
Шаамар	26	40	83	44	26
Хүдэр	15	16	55	28	15
Сүхбаатар	381	416	528	283	381
Жавхлант	6	20	26	17	6
Түшиг	15	15	20	15	15
Хушаат	16	16	30	27	16

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Бэлгийн замын өвчин				<u>2017 - XII</u> 2016 - XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	
ДҮН	527	456	428	458	107.0
Алтанбулаг	26	18	26	22	84.6
Ерөө	16	14	12	16	133.3
Зүүнбүрэн	15	13	9	12	133.3
Мандал	79	72	75	74	98.7
Орхон	1			2	
Сант	2	7	1	10	10*
Цагааннуур	50	12	24	29	120.8
Баянгол	1			4	
Сайхан	15	42	16	22	137.5
Орхонтуул	4	1	3	6	2*
Баруунбүрэн			10	4	40.0
Шаамар	15	18	37	28	75.7
Хүдэр	6	5	4	14	3,5*
Сүхбаатар	281	228	197	168	85.3
Жавхлант	4	13	3	16	5,3*
Түшиг	9	7	7	11	157.1
Хушаат	3	6	4	20	5*

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Гипатит				<u>2017 - XII</u> 2016 - XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	
ДҮН	28	9	6	0	0.0
Алтанбулаг	1				
Ерөө	5				
Зүүнбүрэн	1				
Мандал	2		3		
Орхон					
Сант	1				
Цагааннуур		5			
Баянгол	1				
Сайхан	2	1			
Орхонтуул					
Баруунбүрэн					
Шаамар					
Хүдэр	5		1		
Сүхбаатар	8	3	1		
Жавхлант	2		1		
Түшиг					
Хушаат					

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Сумын нэр	Сүрьеэ				$\frac{2017 - XII}{2016 - XII}$
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	
ДҮН	230	193	191	197	103.1
Алтанбулаг	12	10	12	14	116.7
Ерөө	22	19	5	12	2.4*
Зүүнбүрэн	2	3	2	1	50.0
Мандал	59	39	52	46	88.5
Орхон	2	2	6	3	50.0
Сант	3	2	1	1	100.0
Цагааннуур	10	10	6	16	2.6*
Баянгол	18	12	16	8	50.0
Сайхан	9	12	16	12	75.0
Орхонтуул	4	1	7	6	85.7
Баруунбүрэн	3		2	1	50.0
Шаамар	9	5	7	3	42.9
Хүдэр		4	2	7	3.5*
Сүхбаатар	69	59	57	57	100.0
Жавхлант		2			
Түшиг	4	5		4	
Хушаат	4	8		6	

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.2.14 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, АЖИЛЧДЫН ТОО

Үзүүлэлт	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	$\frac{2017-XII}{2016-XII}$
Байгууллагын тоо	94	94	84	95	113.1
Их эмч	189	209	235	235	100.0
Эм зүйч	15	18	24	27	112.5
Тусгай мэргэжлийн мэргэжилтэн	534	535	555	607	109.4
Бусад ажилтан	441	434	436	371	85.1
Эмнэлгийн орны тоо	621	621	708	708	100.0
Стационарт эмчлэгдсэн хүний тоо	15 953	14 623	23 483	22 683	96.6

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэндийн газар

2.3 БОЛОВСРОЛ**2.3.1 ҮНДСЭН БАГШИЙН ТОО**

Сумын нэр	2014 / 2015		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	983	793	1 035	844	1 020	839	1 024	843
Алтанбулаг	36	30	36	31	35	29	36	30
Ерөө	60	45	65	50	66	66	67	55
Зүүнбүрэн	22	15	25	18	24	16	23	17
Мандал	243	192	254	201	245	196	261	210
Орхон	15	12	20	16	16	12	16	13
Сант	17	15	18	16	17	15	17	15
Цагааннуур	46	38	49	42	45	39	45	37
Баянгол	43	36	46	38	42	35	43	35
Сайхан	101	85	94	81	91	81	86	72
Орхонтуул	36	30	38	31	39	32	37	29
Баруунбүрэн	27	23	29	25	27	25	28	25
Шаамар	37	29	40	33	42	34	37	30
Хүдэр	27	23	31	27	32	28	32	28
Сүхбаатар	224	179	234	190	241	184	238	198
Жавхлант	14	11	18	14	19	15	18	15
Түшиг	20	17	23	18	21	16	22	18
Хушаат	15	13	15	13	18	16	18	16

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.2 НИЙТ СУРАГЧДЫН ТОО

Сумын нэр	2014 / 2015		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	17 580	8 705	18 413	9 205	18 787	9 338	18 937	9 388
Алтанбулаг	733	353	735	367	757	380	756	378
Ерөө	1 075	523	1 126	566	1 182	590	1 207	602
Зүүнбүрэн	377	202	429	225	456	236	464	238
Мандал	4 701	2 349	4 894	2 448	4 920	2 458	5 015	2 507
Орхон	271	136	269	131	253	118	254	119
Сант	287	109	288	108	294	110	270	107
Цагааннуур	812	429	849	458	862	452	905	470
Баянгол	834	395	858	424	892	440	902	436
Сайхан	1 793	884	1 836	918	1 882	936	1 848	919
Орхонтуул	560	259	582	277	578	272	584	269
Баруунбүрэн	431	224	496	249	505	253	505	258
Шаамар	626	300	653	317	685	334	700	348
Хүдэр	453	227	504	255	531	266	531	260
Сүхбаатар	4 000	1 992	4 180	2 108	4 226	2 116	4 194	2 070
Жавхлант	163	87	203	105	221	111	226	120
Түшиг	277	148	294	153	306	156	309	155
Хушаат	187	88	217	96	237	110	267	132

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.3 ЦЭЦЭРЛЭГИЙН ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	Цэцэрлэгийн тоо	Бүлгийн тоо	Хүүхдийн тоо		Багшийн тоо	
			Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	43	280	8 549	4 219	291	277
Алтанбулаг	2	16	392	181	14	13
Ерөө	2	17	420	217	16	15
Зүүнбүрэн	1	6	180	102	6	6
Мандал	9	63	2 023	1 026	72	69
Орхон	1	4	106	50	4	4
Сант	1	6	158	86	4	4
Цагааннуур	1	10	429	203	9	9
Баянгол	2	12	429	219	13	13
Сайхан	5	30	873	425	34	31
Орхонтуул	2	8	229	112	8	8
Баруунбүрэн	1	8	218	118	6	6
Шаамар	3	16	402	191	18	15
Хүдэр	1	7	200	96	6	6
Сүхбаатар	9	61	1 972	963	67	64
Жавхлант	1	6	214	95	4	4
Түшиг	1	6	185	78	6	6
Хушаат	1	4	119	57	4	4

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.4 АЛБАН БУС СУРГАЛТАНД ХАМРАГДАЖ БУЙ ХҮҮХДИЙН ТОО

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
Дүн	531	496	449	519
Алтанбулаг	22	14	14	15
Ерөө	7	2	12	6
Зүүнбүрэн	17	18	14	14
Мандал	56	106	83	101
Орхон	9	7	7	4
Сант	49	28	17	17
Цагааннуур	5	15	13	13
Баянгол	17	27	26	19
Сайхан	62	48	29	92
Орхонтуул	8	8	6	27
Баруунбүрэн	52	19	26	28
Шаамар	39	10	10	2
Хүдэр	5	5	4	5
Сүхбаатар	110	137	142	132
Жавхлант	24	21	20	23
Түшиг	32	22	18	13
Хушаат	17	9	8	8

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.5 НЭГДҮГЭЭР АНГИД ЭЛСЭГЧИД

Сумын нэр	2014 / 2015		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	2 139	1 021	2 236	1 133	2 127	1 043	2 157	1 023
Алтанбулаг	88	46	73	46	90	46	80	45
Ерөө	145	70	122	65	136	62	148	69
Зүүнбүрэн	34	16	62	30	49	29	61	29
Мандал	566	266	596	277	538	266	564	283
Орхон	29	13	23	10	24	12	26	11
Сант	33	16	32	11	27	10	28	13
Цагааннуур	109	65	100	58	111	55	115	48
Баянгол	117	56	101	57	102	49	110	43
Сайхан	199	85	249	137	215	109	219	99
Орхонтуул	86	38	73	39	54	24	65	33
Баруунбүрэн	45	26	66	27	59	28	50	28
Шаамар	80	35	78	35	78	41	66	37
Хүдэр	57	27	68	35	72	32	55	19
Сүхбаатар	456	211	487	258	483	237	460	213
Жавхлант	30	14	32	14	24	11	30	15
Түшиг	41	23	36	17	35	16	43	21
Хушаат	24	14	38	17	30	16	37	17

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.6 АРАВДУГААР АНГИД ЭЛСЭГЧИД

Сумын нэр	2014 / 2015		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	1 562	826	1 477	811	369	204	1 033	541
Алтанбулаг	63	32	47	31			44	23
Ерөө	179	106	98	51	24	12	43	26
Зүүнбүрэн	34	19	36	18			33	21
Мандал	391	216	385	218	112	60	250	128
Орхон	24	14	16	9			24	11
Сант	41	16	26	11			18	5
Цагааннуур	32	14	68	33	25	16	32	20
Баянгол	78	44	62	36	24	13	46	22
Сайхан	171	97	166	92	39	22	99	57
Орхонтуул	38	21	58	36			35	15
Баруунбүрэн	26	14	34	17	14	9	20	17
Шаамар	53	26	57	29	13	7	46	23
Хүдэр	33	20	42	22			40	26
Сүхбаатар	371	163	333	183	93	49	255	125
Жавхлант			16	9			17	10
Түшиг	28	24	22	10	14	10	18	10
Хушаат			11	6	11	6	13	2

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.7 БҮРЭН БУС БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД

Сумын нэр	2014 / 2015		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	2 027	1 006	1 893	916	484	230	1 262	628
Алтанбулаг	97	47	73	40			60	30
Ерөө	133	61	119	53	40	15	52	30
Зүүнбүрэн	45	24	44	21			43	28
Мандал	505	259	498	242	157	72	296	139
Орхон	30	18	21	9			29	10
Сант	43	16	33	10	1		26	9
Цагааннуур	59	21	93	38	35	21	48	26
Баянгол	108	58	94	42	35	13	55	25
Сайхан	206	98	212	109	49	26	138	71
Орхонтуул	64	30	71	38			45	20
Баруунбүрэн	44	26	49	23	23	11	30	22
Шаамар	69	36	71	37	15	8	49	22
Хүдэр	47	26	53	27			54	31
Сүхбаатар	495	245	385	193	95	47	281	139
Жавхлант	20	11	19	8			21	13
Түшиг	29	12	30	11	19	10	19	10
Хушаат	33	18	28	15	15	7	16	3

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.8 БҮРЭН ДУНД БОЛОВСРОЛ ЭЗЭМШИГЧИД

Сумын нэр	2014 / 2015		2015 / 2016		2016 / 2017		2017 / 2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	1 743	943	722	405	1 356	753	1 451	767
Алтанбулаг	57	34	30	17	57	31	65	33
Ерөө	110	59	52	30	30	40	88	52
Зүүнбүрэн	37	20	21	12	34	22	34	17
Мандал	482	265	198	119	376	205	363	201
Орхон	35	23	16	11	32	18	24	12
Сант	35	16	20	9	18	7	37	12
Цагааннуур	77	44	22	15	74	48	31	14
Баянгол	83	35	24	9	64	35	73	43
Сайхан	219	123	85	50	129	61	148	78
Орхонтуул	52	27	25	15	38	20	37	19
Баруунбүрэн	48	30	21	14	45	22	25	11
Шаамар	31	15	19	11	39	19	47	24
Хүдэр	42	20	23	9	47	21	35	21
Сүхбаатар	400	216	150	79	356	193	406	215
Жавхлант							10	4
Түшиг	35	16	16	5	17	11	25	11
Хушаат							3	

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.9 БИЧИГ ҮСЭГ ҮЛ МЭДЭХ ХҮНИЙ ТОО

Сумын нэр	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	$\frac{2017 - XII}{2016 - XII}$
Дүн	120	75	15	20.0
Алтанбулаг	18			
Ерөө	2	5		
Зүүнбүрэн	6	4	3	75.0
Мандал	8	5		
Орхон	12			
Сант	5	1		
Цагааннуур		1	1	100.0
Баянгол	14	12	3	25.0
Сайхан	6	5		
Орхонтуул	2	4		
Баруунбүрэн	13	9	1	11.1
Шаамар				
Хүдэр		5	2	40.0
Сүхбаатар	26	13		
Жавхлант	7	10	1	10.0
Түшиг	1		3	
Хушаат			1	

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.10 ДҮЙЦСЭН ХӨТӨЛБӨРӨӨР СУРАЛЦАГСАД

Сумын нэр	Бага боловсролд хамрагдагч		Суурь боловсролд хамрагдагч		Бүрэн дунд боловсролд хамрагдагч		Бүгд	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
Дүн	76	29	206	50	176	56	458	135
Алтанбулаг	4	2	11	6			15	8
Ерөө	4	1					4	1
Зүүнбүрэн			14	7			14	7
Мандал	7	1	40	5	52	7	99	13
Орхон			4	1			4	1
Сант			18	2			18	2
Цагааннуур			13	3			13	3
Баянгол	2		16	4			18	4
Сайхан	7	4	15	6	30	10	52	20
Орхонтуул			5	1	6	2	11	3
Баруунбүрэн	1		14	1	10		25	1
Шаамар	8	2	1				9	2
Хүдэр					2	2	2	2
Сүхбаатар	35	15	32	10	64	34	131	59
Жавхлант	6	2	17	4			23	6
Түшиг			1		12	1	13	1
Хушаат	2	2	5				7	2

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.11 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН БҮЛЭГ

Сумын нэр	Бүлгийн тоо				2017 - XII 2016 - XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	
ДҮН	687	713	715	722	101.0
Алтанбулаг	27	28	28	29	103.6
Ерөө	43	46	47	47	100.0
Зүүнбүрэн	15	16	16	16	100.0
Мандал	177	183	181	194	107.2
Орхон	11	11	11	11	100.0
Сант	12	13	12	11	91.7
Цагааннуур	31	34	33	32	97.0
Баянгол	27	29	29	30	103.4
Сайхан	71	63	63	61	96.8
Орхонтуул	24	25	25	25	100.0
Баруунбүрэн	18	18	18	20	111.1
Шаамар	25	27	27	26	96.3
Хүдэр	19	21	22	22	100.0
Сүхбаатар	157	163	165	160	97.0
Жавхлант	8	11	12	11	91.7
Түшиг	13	13	13	14	107.7
Хушаат	9	12	13	13	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.12 ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БҮЙ ХҮҮХЭД

Сумын нэр	Дотуур байранд амьдарч буй хүүхдийн тоо							
	2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
ДҮН	1 165	597	1 220	638	1 189	628	1 191	606
Алтанбулаг	63	39	65	38	66	41	75	44
Ерөө	49	20	52	24	55	22	57	22
Зүүнбүрэн	84	49	99	55	106	61	107	61
Мандал	115	62	123	64	121	67	92	52
Орхон	72	40	78	41	66	34	66	32
Сант	40	13	30	12	32	13	25	9
Цагааннуур	82	47	87	53	101	55	100	52
Баянгол	137	65	140	64	134	65	131	60
Сайхан	61	34	60	34	61	33	54	29
Орхонтуул	68	25	75	36	68	32	70	30
Баруунбүрэн	59	28	70	38	67	41	69	38
Шаамар	80	37	79	39	75	33	77	30
Хүдэр	21	9	24	12	22	11	23	13
Сүхбаатар	142	76	143	78	109	68	126	71
Жавхлант	25	12	30	12	34	15	42	24
Түшиг	28	20	23	16	28	14	29	13
Хушаат	39	21	42	22	44	23	48	26

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.13 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН НИЙТ АЖИЛЛАГСАД

Сумын нэр	Нийт ажиллагсад							
	2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018	
	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй	Бүгд	эмэгтэй
ДҮН	1 665	1 299	1 709	1 332	1 682	1 319	1 688	1 331
Алтанбулаг	58	48	59	49	58	47	59	48
Ерөө	104	80	108	83	109	85	110	90
Зүүнбүрэн	44	34	47	35	47	35	46	37
Мандал	377	289	387	293	373	284	406	312
Орхон	35	24	42	29	38	25	37	25
Сант	34	25	34	25	35	25	33	24
Цагааннуур	72	58	75	60	74	61	73	57
Баянгол	82	66	75	62	72	59	70	57
Сайхан	153	125	136	114	134	115	128	105
Орхонтуул	62	51	64	51	64	52	62	48
Баруунбүрэн	48	40	51	43	49	42	49	41
Шаамар	72	58	73	59	72	58	71	58
Хүдэр	48	39	52	43	52	43	51	41
Сүхбаатар	370	277	385	293	396	301	385	299
Жавхлант	35	27	43	34	37	31	36	31
Түшиг	37	31	43	33	40	31	41	33
Хушаат	34	27	35	26	32	25	31	25

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.14 ЕБС-ИЙН ҮДИЙН ЦАЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Сумын нэр	I-Ү ангийн бүх хүүхэд	Жилд ногдох хоног	Нийт хүүхэд өдөр	Нийт зардал мян.төг
Дүн	10 133		1671 120	891 450
Алтанбулаг	408	165	66 495	36 789
Ерөө	643	165	106 095	50 651
Зүүнбүрэн	242	165	39 930	21 353
Мандал	2 696	165	444 840	230 129
Орхон	124	165	20 460	11 001
Сант	137	165	22 605	12 702
Цагааннуур	498	165	82 170	45 423
Баянгол	490	165	80 850	45 171
Сайхан	1 003	165	165 495	91 531
Орхонтуул	310	165	51 150	26 652
Баруунбүрэн	265	165	43 725	23 230
Шаамар	366	165	60 390	32 983
Хүдэр	298	165	49 170	25 970
Сүхбаатар	2 209	165	364 485	197 854
Жавхлант	126	165	20 790	11 356
Түшиг	161	165	26 565	15 983
Хушаат	157	165	25 905	12 671

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.15 НОМЫН САН

Сумын нэр	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	<u>2017 - XII</u> <u>2016 - XII</u>
ДҮН	22	22	22	22	100.0
Алтанбулаг	1	1	1	1	100.0
Ерөө	2	2	2	2	100.0
Зүүнбүрэн	1	1	1	1	100.0
Мандал	3	3	3	3	100.0
Орхон	1	1	1	1	100.0
Сант	1	1	1	1	100.0
Цагааннуур	1	1	1	1	100.0
Баянгол	1	1	1	1	100.0
Сайхан	2	2	2	2	100.0
Орхонтуул	1	1	1	1	100.0
Баруунбүрэн	1	1	1	1	100.0
Шаамар	2	2	2	2	100.0
Хүдэр	1	1	1	1	100.0
Сүхбаатар	1	1	1	1	100.0
Жавхлант	1	1	1	1	100.0
Түшиг	1	1	1	1	100.0
Хушаат	1	1	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.16 СОЁЛЫН ТӨВ

Сумын нэр	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	<u>2017 - XII</u> <u>2016 - XII</u>
ДҮН	20	20	20	20	100.0
Алтанбулаг	1	1	1	1	100.0
Ерөө	2	2	2	2	100.0
Зүүнбүрэн	1	1	1	1	100.0
Мандал	2	2	2	2	100.0
Орхон	1	1	1	1	100.0
Сант	1	1	1	1	100.0
Цагааннуур	1	1	1	1	100.0
Баянгол	1	1	1	1	100.0
Сайхан	2	2	2	2	100.0
Орхонтуул	1	1	1	1	100.0
Баруунбүрэн	1	1	1	1	100.0
Шаамар	2	2	2	2	100.0
Хүдэр	1	1	1	1	100.0
Сүхбаатар					
Жавхлант	1	1	1	1	100.0
Түшиг	1	1	1	1	100.0
Хушаат	1	1	1	1	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Боловсрол, соёл урлагийн газар

2.3.17 ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Үзүүлэлт	2017
Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр	
1. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхэд	19 400
2. Хүүхэд хамгааллын үйлчилгээ авахаар хандсан хохирогч хүүхэд	57
3. Хүүхэд хамгааллын хамтарсан багийн үйлчилгээнд хамрагдсан хүүхдийн тоо	100
4. Хүүхэд хамгааллын чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	12
5. Хамрагдсан иргэдийн тоо	31 487
6. Гэмт хэрэгт холбогдон шалгагдаж буй насанд хүрээгүй хүмүүсийн эрхийг хамгаалан эрүүгийн байцаан шийтгэх ажиллагаанд оролцсон	14
7. Хүүхэд харах үйлчилгээний төвийн тоо	13
8. Хүүхэд харах үйлчилгээнд хамрагдаж буй хүүхдийн тоо	168
9. Хүүхдийн тусламжийн утас	83
Гэр бүлийн чиглэлээр	
1. Гэр бүлийн чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллага, иргэдэд үзүүлсэн сургалт	5
2. Хамрагдсан иргэдийн тоо	540
3. Сэтгэл зүйн зөвөлгөө үйлчилгээ үзүүлсэн иргэдийн тоо	13
4. Гэр бүлийн хүндэтгэлийн танхимаар үйлчлүүлсэн иргэдийн тоо	18
Хүүхдийн хөгжил, оролцооны чиглэлээр	
1. Хүүхдийн авъяас чадварыг хөгжүүлэх чиглэлээр төвлөрсөн арга хэмжээний тоо	6
2. Оролцсон хүүхдийн тоо	335
3. Медаль авсан нийт хүүхдийн тоо	61

Эх үүсвэр: Аймгийн Гэр бүл, хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газар

2.3.18 БИЕИЙН ТАМИР СПОРТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

Үзүүлэлт	Тоо
1.Секци сургалтын тоо	167
2.Секци сургалтанд хамрагчдын тоо	2 670
3.Спортын зэрэг цолтой тамирчид	216
4.Улс, тив, дэлхий, нэрэмжит тэмцээнээс авсан медаль	136
5.Сорил судалгаанд хамрагдсан хүний тоо	4 465
6.Албан ёсны БТС-ын арга хэмжээнд хамрагдсан хүний тоо	27 289
7.Улсын уралдаан тэмцээнд оролцсон хүний тоо	443
8.Улсын аварга шалгаруулах тэмцээнээс авсан медаль. Үүнээс:	126
-алт	40
-мөнгө	16
-хүрэл	70
9.Спортын гавьяат тамирчин	
10.Олон улсын хэмжээний мастер	2
11.Спортын мастер	5
12.Спортын дэд мастер	3

Эх үүсвэр: Аймгийн Биеийн тамир, спортын газар

2.4 ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТ**2.4.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮД, боловсролоор**

Үзүүлэлт	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	$\frac{2017 - XII}{2016 - XII}$
Бүгд	842	798	1 016	824	81.1
-Үүнээс эмэгтэй	447	395	493	433	87.8
-дээд	151	190	291	288	99.0
-тусгай дунд	40	61	64	62	96.9
-ерөнхий боловсролтой	554	452	512	360	70.3
-мэргэжилтэй ажилчид	95	91	143	108	75.5
-боловсролгүй	2	4	6	6	100.0

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙЧҮҮДИЙН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	Сарын эхний ажилгүйчүүд	Тухайн сард хасагдсан		Нэмэгдсэн	Сарын эцэс
		Ажилд зуучлагдсан	Идэвхгүйн улмаас хасагдсан		
ДҮН	830	46	43	83	824
Алтанбулаг	20		1	2	21
Ерөө	31		4	2	29
Зүүнбүрэн	18				18
Мандал	230	5	9	8	224
Орхон	20	6		2	16
Сант	15	2	1	2	14
Цагааннуур	39	1		4	42
Баянгол	63		4	2	61
Сайхан	66	11	12	20	63
Орхонтуул	31			2	33
Баруунбүрэн	9		3	2	8
Шаамар	25	1	2	3	25
Хүдэр	27	1			26
Сүхбаатар	224	1	7	16	232
Жавхлант	7				7
Түшиг	0	1		1	0
Хушаат	5	17		17	5

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.3 ШИНЭ АЖЛЫН БАЙР

Сумын нэр	Бүгд	ХАА, ан агнуур, ОАА, өөсэг агнуур	Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	Боловсруулах үйлдвэр	Цахилгаан, дулаан, усан хангамж	Барилга	Худалдаа, гэр ахуйн өөсвэр, үйлчилгээ	Өочид буудал, өөогийн гаөвэр	Тэөвэр, холбоо	Санхүүгийн үйл ажиллагаа	мэргэжилийн шинжлэх ухаан техникийн үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын даатгал	Болорсрол	Эрүүл мэнд, нийгмийн халамж	Нийгэм, бие хүнд үөүүлэх үйлчилгээ
ДҮН	1 011	369	53	169	4	36	123	39	9	12	2	9	24	119	17
Алтанбулаг	34	9		2			4	11					3		5
Ерөө	74	28	8	16			14						1	7	
Зүүнбүрэн	24	8	3	2		1	5								1
Мандал	247	44		39	1	29	24	12	1		1	8	4	76	2
Орхон	38	11		18		4	1	2							
Сант	31	14		7			4	3	1					1	
Цагааннуур	37	21		9			1							4	1
Баянгол	65	28	15	2			7	4		1	1		1	2	
Сайхан	59	24		6			14			8			5		
Орхонтуул	47	22		15			4	1					2		2
Баруунбүрэн	35	9	10	10			4	2							
Шаамар	17	8	3	2			2					1			1
Хүдэр	30	15	3	2			10								
Сүхбаатар	182	80		34			23	1	1				8	29	4
Жавхлант	32	15	5	2	3	2	2	1	1						1
Түшиг	26	8	6	2			2	2	4	2					
Хушаат	33	25		1			2		1	1					

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.4 ШИНЭЭР НЭМЭГДСЭН АЖЛЫН БАЙР

Сумын нэр	2016	2017		хувь	<u>2017 - XII</u> <u>2016 - XII</u>
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл		
ДҮН	1 470	1 000	1 011	101	69
Алтанбулаг	64	40	34	85	53
Ерөө	122	55	74	135	61
Зүүнбүрэн	51	30	24	80	47
Мандал	289	210	247	118	86
Орхон	24	30	38	127	158
Сант	50	30	31	103	62
Цагааннуур	60	40	37	93	62
Баянгол	82	50	65	130	79
Сайхан	159	95	59	62	37
Орхонтуул	74	45	47	104	64
Баруунбүрэн	55	30	35	117	64
Шаамар	75	45	17	38	23
Хүдэр	50	30	30	100	60
Сүхбаатар	192	190	182	96	95
Жавхлант	50	30	32	107	64
Түшиг	23	25	26	104	113
Хушаат	50	25	33	132	66

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.4.5 ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, БҮС НУТГААР

Бүс нутаг	Хамрагдах аймаг	Амьжиргааны доод түвшин, төг			
		2014	2015	2016	2017
1.Баруун бүс	1.Баян -өлгий				
	2.Говь -алтай				
	3.Завхан	146 600	164 200	164 800	166 500
	4.Увс				
	5.Ховд				
2.Хангайн бүс	1.Архангай				
	2.Баянхонгор				
	3.Булган	149 600	167 200	170 800	173 500
	4.Өвөрхангай				
	5.Хөвсгөл				
	6.Орхон				
3.Төвийн бүс	1.Говьсүмбэр				
	2.Дорноговь				
	3.Дундговь				
	4.Өмнөговь	149 700	164 300	163 000	166 200
	5.Сэлэнгэ				
	6.Төв				
	7.Дархан-уул				
4.Зүүн бүс	1.Дорнод				
	2.Сүхбаатар	144 500	160 800	163 700	165 700
	3.Хэнтий				
5.Улаанбаатар	1.Улаанбаатар	169 000	185 400	183 700	185 300

2.5 НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ**2.5.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САН**

Үйлчилгээний төрөл	Хүний тоо	Мөнгөн дүн, сая.төг
ДҮН	37 149	9 861
1. Халамжийн тэтгэвэр	2 820	3 846
2. Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж	1 652	981
- Бүтэн өнчин хүүхэд	108	91
-Ахмад настан болон ХБ иргэн, ХБ хүүхэдийг асарч байгаа иргэнд	1 539	886
-Хүчирхийллийн улмаас хамгаалалт шаардлагтай болсон хүүхдийг гэр бүлдээ авч асрамжилж байгаа иргэн	5	5
3. Амжиргааг дэмжих нөхцөлт мөнгөн тусламж	1 629	713
4. Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	122	11
5. Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт, тусламж	76	82
6. Насны хишиг үйлчилгээ	4 259	655
7. Жирэмсэн болон нярай хүүхэдтэй эхчүүдэд олгосон мөнгө	4 412	1 036
8. Алдарт эхийн одонтой эхчүүдэд олгосон мөнгө	8 751	1 137
9. Ахмад настны НХТХ-ийн дагуу олгогдож буй хөнгөлөлт, тусламж	5 830	645
10. Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэний НХТХ-ийн дагуу олгож буй хөнгөлөлт, тусламж	1 476	254
11. Хүнс, тэжээлийн дэмжилэг үзүүлэх үйлчилгээ	6 122	503

Эх үүсвэр: Аймгийн Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газар

2.5.2 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН ОРЛОГО, АВЛАГА, сумдаар, сая.төг

Сумын нэр	НДШ-ийн орлого			НДШ-ийн авлага		
	төл	гүй	хувь	а/а нэгж	төсөв	бүгд
ДҮН	29 635.8	29 982.9	101.2	7 711.8	4.1	7 715.9
Алтанбулаг	450.0	515.2	114.5	7.9		7.9
Ерөө	750.0	792.9	105.7	92.8		92.8
Зүүнбүрэн	330.0	335.5	101.7	7.8		7.8
Мандал	8 250.0	7 775.2	94.2	265.7		265.7
Орхон	220.0	218.2	99.2	3.5		3.5
Сант	260.0	268.7	103.3	1.1		1.1
Цагааннуур	880.0	1 086.2	123.4	120.1		120.1
Баянгол	700.0	714.4	102.1	98.0		98.0
Сайхан	4 300.0	4 112.6	95.6	6 043.2		6 043.2
Орхонтуул	385.0	408.6	106.1	3.4		3.4
Баруунбүрэн	370.0	429.7	116.1	40.0	0.9	40.9
Шаамар	520.0	552.5	106.3	0.1		0.1
Хүдэр	340.0	394.9	116.1	38.0		38.0
Сүхбаатар	8 950.0	9 240.0	103.2	923.2	3.2	926.4
Жавхлант	245.0	283.0	115.5	61.3		61.3
Түшиг	310.0	312.1	100.7	5.7		5.7
Хушаат	315.0	344.1	109.2			0.0
ТХИ	2 060.8	2 199.1	106.7			

Эх үүсвэр: Аймгийн Эрүүл мэнд, Нийгмийн даатгалын хэлтэс

2.6 ГЭМТ ХЭРЭГ**2.6.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО**

Сумын нэр	Гэмт хэргийн тоо				2017 - XII
	2014 - XII	2015 - XII	2016 - XII	2017 - XII	2016 - XII
ДҮН	764	793	669	729	109.0
Алтанбулаг	31	45	47	46	97.9
Ерөө	54	36	49	60	122.4
Зүүнбүрэн	10	19	14	14	100.0
Мандал	188	217	182	219	120.3
Орхон	22	24	24	23	95.8
Сант	21	13	20	11	55.0
Цагааннуур	27	40	19	12	63.2
Баянгол	54	56	45	52	115.6
Сайхан	80	68	56	62	110.7
Орхонтуул	21	26	17	15	88.2
Баруунбүрэн	35	30	14	16	114.3
Шаамар	26	16	24	18	75.0
Хүдэр	12	22	11	32	290.9
Сүхбаатар	149	140	114	122	107.0
Жавхлант	10	19	14	9	64.3
Түшиг	7	9	16	11	68.8
Хушаат	17	13	3	7	233.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.6.2 БҮРТГЭГДСЭН ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧИЛ

Сумын нэр	Согтуугаар үйлдэгдсэн гэмт хэрэг	Бүртгэгдсэн захиргааны зөрчил бүгд	торгуульсан		Т/Х жолоодох эрх хассан
			иргэн	ААНБ	
ДҮН	230	23 417	23 388	29	842
Алтанбулаг	12	602	602		46
Ерөө	19	430	428	2	25
Зүүнбүрэн	4	51	50	1	7
Мандал	70	4 058	4 055	3	236
Орхон	6	642	642		10
Сант	3	34	34		7
Цагааннуур	5	98	96	2	15
Баянгол	13	4 372	4 372		71
Сайхан	18	2 250	2 247	3	78
Орхонтуул	5	82	82		5
Баруунбүрэн	2	62	62		8
Шаамар	4	2 345	2 345		43
Хүдэр	10	124	124		4
Сүхбаатар	49	7 285	7 269	16	278
Жавхлант	3	275	275	0	8
Түшиг	5	49	48	1	
Хушаат	2	35	34	1	1.0
Бусад аймаг		623	623		

2.6.3 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, ЗАХИРГААНЫ ЗӨРЧЛИЙН МЭДЭЭ

Асуулт		2015	2016	2017	
Нийт бүртгэгдсэн хэрэг		793	669	729	
илрээгүй		56	41	130	
Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь		78.4%	79.8%	67.3%	
Иргэд, байгууллагад учирсан хохирол /сая.төг/		1912.0	1465.3	1698.5	
Учирсан хохирлоос нөхөн төлүүлсэн хохирол /сая.төг/		862.9	1001.9	960.4	
Нөхөн төлүүлэлтийн хувь		45.1%	68.4%	56.5%	
Битүүмжилсэн хөрөнгө /сая.төг/		1775.8	414.3	1118	
Нас барсан		55	56	74	
Гэмтсэн хүн		423	371	356	
Хүнийг санаатай алах		16	5	10	
Бусдыг болгоомжгүй алах		3	1	5	
Бусдын бие махбодид гэмтэл учруулах		301	233	216	
Хүчиндэх		16	18	14	
Хулгайлах		208	161	178	
Гэмт хэргийн төрөл	үүнээс: Мал хулгайлах	73	49	42	
	Булаах	1	1	1	
	Дээрэмдэх	4	4	8	
	Эд зүйл хууль бусаар хил нэвтрүүлэх, тээвэрлэх	12	4	5	
	Танхайрах	14	14	12	
	Ан агнуурын тухай хууль зөрчих	2		2	
	Ойн тухай хууль тогтоомж өөрчих	13	14	19	
	Хууль бусаар ашигт малтмал олборлох, химийн хорт бодис ашиглах	10	9	29	
	Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг	76	93	99	
	Албан тушаалын	5	1	2	
	Согтуугаар үйлдэгдсэн	295	250	230	
	Мансуурсан үедээ	0	1	1	
	Галт өвсгээр үйлдэгдсэн	1	2	4	
	гэмт хэрэг үйлдэгдсэн байдал	Хүүхэд оролцсон	48	26	41
		Эмэгтэй хүн оролцсон	94	87	107
		Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас	55	52	46
	Бүлэглэн үйлдэгдсэн	77	49	63	
	Урьдчилж тохиролцсон бүлэг	1		1	
үйлдэгдсэн хугацаа	06-14 цаг	135	139	162	
	14-19 цаг	198	161	187	
	19-22 цаг	146	115	104	
	22-06 цаг	314	254	276	
үйлдэгдсэн газар	Гэр, орон сууцанд	252	240	229	
	Гудамж талбайд	77	73	95	
	Олон нийтийн газар	68	43	55	
	Авто замд	73	87	98	
Нийт гэмт хэрэг үйлдэгсэд		894	701	726	
Үүнээс: эмэгтэй		100	89	98	
нас	15 хүртэл	28	7	29	
	16-17	40	21	37	

Захиргааны зөрчил	22 094	15 791	23 417
хүн	20 742	14 679	22 025
Албан тушаалтан			
байгууллага	68	65	29
эрх хассан	812	832	843
баривчлуулсан	472	215	1
Нийт торгуулийн дүн /сая.төг/	218.1	722.6	1 121.4
Эрүүлжүүлэгдсэн хүн	2 774	2501	2 640
эмэгтэй	147	152	171
хүүхэд	3	1	2
гадаадын иргэн	3	3	2

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.6.4 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, төрлөөр, сумдаар

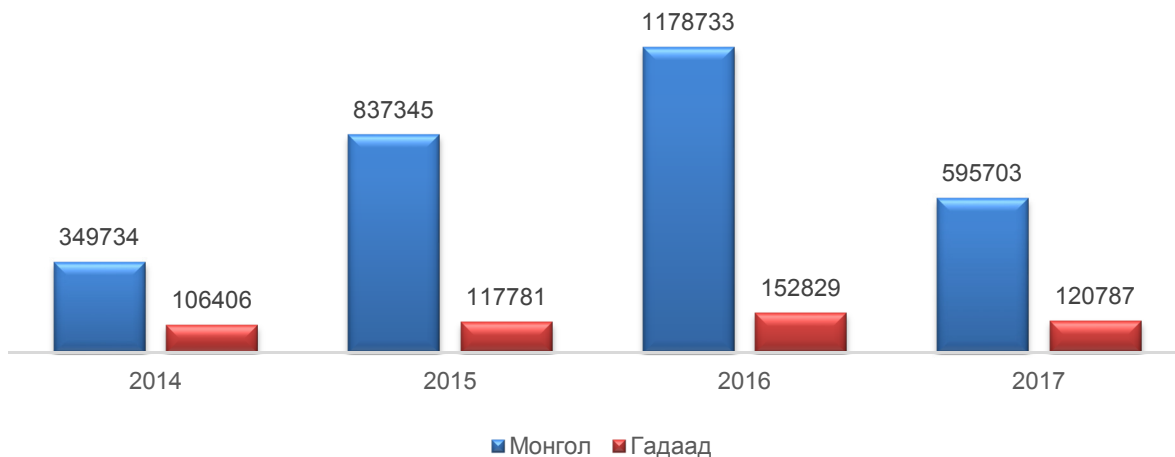
Сумын нэр	Хүний амь бие эрүүл мэндийн эсрэг г/х	Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг г/х	Өмчлөх эрхийн эсрэг г/х		Тээврийн хэрэгслийн хөд-ний аюулгүй байдлын эсрэг г/х	Бусад
				малын хулгай		
ДҮН	264	50	178	42	99	138
Алтанбулаг	15	2	4	1	5	20
Ерөө	24	0	5	2	10	21
Зүүнбүрэн	7	0	4	1	2	1
Мандал	87	17	72	7	15	28
Орхон	6	0	6	5	5	6
Сант	5	1	2	0	2	1
Цагааннуур	6	2	3	1	0	1
Баянгол	12	2	9	4	19	10
Сайхан	15	4	21	7	14	8
Орхонтуул	8	0	7	4	0	0
Баруунбүрэн	4	0	4	2	5	3
Шаамар	6	1	3	1	6	2
Хүдэр	10	2	2	0	3	15
Сүхбаатар	50	17	27	2	8	20
Жавхлант	2	1	3	2	2	1
Түшиг	4	1	3	0	2	1
Хушаат	3	0	3	3	1	0
Бусад аймаг						

Эх үүсвэр: Аймгийн Цагдаагийн газар

2.7 ХИЛЭЭР ОРСОН, ГАРСАН ИРГЭД**2.7.1 ХИЛИЙН БООМТООР НЭВТЭРСЭН ЗОРЧИГЧ, ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ**

Үзүүлэлт	Орсон		Гарсан		Бүгд		2017-XII 2016-XII
	2016-XII	2017-XII	2016-XII	2017-XII	2016-XII	2017-XII	
Суудлын вагон	2 109	1 862	2 020	1 891	4 129	3 753	90.9
Ачааны вагон	59 081	79 492	55 653	72 284	114 734	151 776	132.3
Зүтгүүрийн вагон	2 191	2 182	2 135	2 112	4 326	4 294	99.3
Суудлын автомашин	84 712	78 120	87 045	80 525	171 757	158 645	92.4
Ачааны автомашин	26 803	28 232	27 389	28 823	54 192	57 055	105.3
Нисэх онгоц							
Зорчигч монгол	601 767	297 119	576 966	298 584	1178 733	595 703	50.5
гадаад	91 946	63 139	60 883	57 648	152 829	120 787	79.0
Ачаа тээш /мян.тн /	2 795	4 430	1 415	807	4 210	5 237	124.4
Суудлын вагон	2 109	1 862	2 020	1 891	4 129	3 753	90.9

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

Хилээр орсон гарсан иргэд

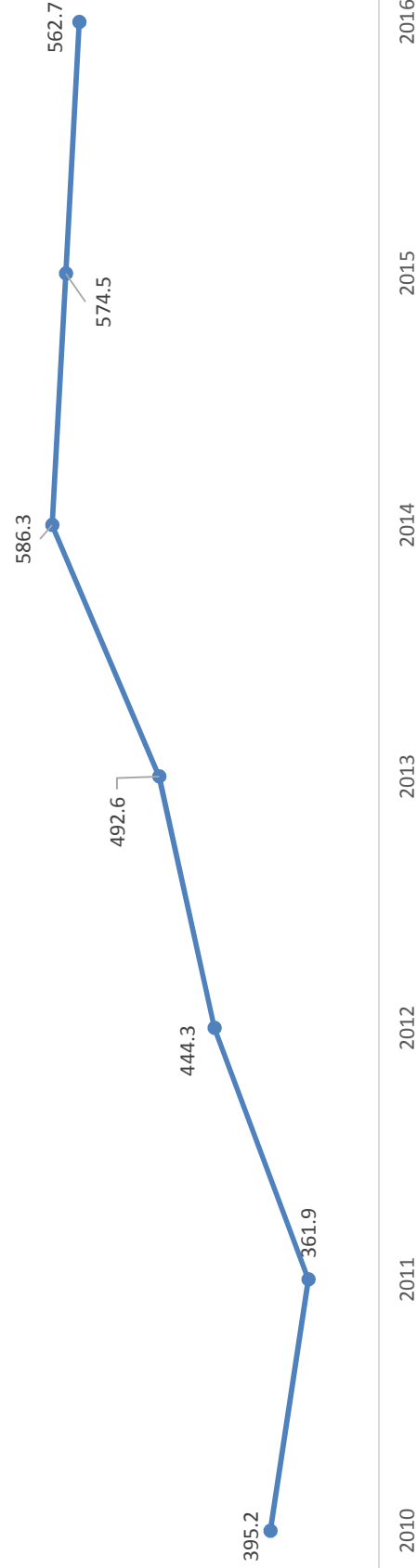
3. МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

3.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, МӨНГӨ, ЗЭЭЛ

3.1.1 АЙМГИЙН ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН САЛБАРААР /тэрбум.төг/

Салбараар	2012	2013	2014	2015	2016	Нийт дүнд эзлэх хувь				2016 2015	
						2012	2013	2014	2015		2016
Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн /Сэлэнгэ/	444.3	492.6	586.3	574.5	562.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	97.9
1. Хөдөө аж ахуй	119.5	145.8	151.2	143.9	145.5	26.9	29.6	25.8	25.1	25.9	101.1
2. Аж үйлдвэр, барилга	226.5	228.5	283.3	274.1	261.4	51.0	46.4	48.3	47.7	46.5	95.3
3. Үйлчилгээ	98.3	118.3	151.8	156.5	155.8	22.1	24.0	25.9	27.2	27.6	99.6

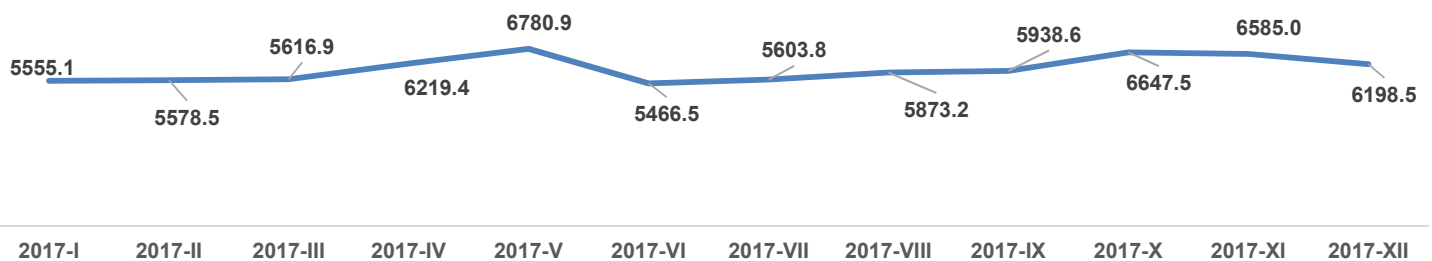
СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ТЭР БУМ.ТӨГ

3.2 МӨНГӨ БАНК**3.2.1 АРИЛЖААНЫ БАНКУУДЫН МЭДЭЭ, сая.төг**

Банкууд	Цэвэр		Зээлийн өрийн үлдэгдэл	Чанаргүй зээл	Иргэдийн мөнгөн хадгаламж	Харилцахын үлдэгдэл
	Орлого	Зарлага				
ДҮН	53 725.2	52 492.5	232 111.5	6 198.5	77 314.9	29 448.3
Хаан банк СБ	11 308.3	7 452.9	82 619.7	1 455.0	22 032.4	9 688.8
Хаан банк ЗХ	7 246.2	8 839.2	39 642.9	527.9	10 792.2	8 424.7
ХХБанк ЗХ	1 520.6	1 384.6	5 678.1	8.6	3 036.1	3 108.6
ХХБанк Хөтөл	3 454.4	3 618.9	5 333.6	306.2	1 844.8	387.9
Төрийн банк СБ	18 365.7	18 219.5	45 322.0	804.6	14 479.9	5 021.7
Төрийн банк ЗХ	6 424.3	6 887.3	11 142.5	50.8	4 669.5	665.9
Хас банк СБ	1 409.9	1 443.1	13 326.2	682.0	6 160.1	688.7
Хас банк ЗХ	881.9	691.5	11 542.7	267.5	5 240.1	260.0
Хас банк Хөтөл	686.3	698.8	5 133.2	347.3	2 184.0	160.2
Голомт банк	2 246.8	2 884.0	11 735.3	1 704.4	5 731.4	928.4
Капитал банк	180.8	372.7	635.3	44.2	1 144.4	113.1

Эх үүсвэр: Дархан-Уул аймаг Монгол банк

Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл /сая.төг/

3.2.2 АРИЛЖААНЫ БАНКНЫ ВАЛЮТЫН ХАНШ, 1-р сарын 11-ны байдлаар /төгрөгөөр/

Валютын нэр	Авах	Зарах
1.рубль	42.1	43.2
2.Доллар	2 428.0	2 438.0
3.Евро	2 879.0	2 940.0
4.Юань	371.7	374.5
5.Иен	21.61	22.0
6.Английн фунт	3 256.0	3 318.0
7.Вон	2.27	2.15
8.Швейцарь франк	2 476.7	2 450.0

Эх үүсвэр: Хаан банк

Рублийн ханш /зарах.төг/

3.3 АЙМГИЙН НЭГДСЭН ТӨСӨВ, ТАТВАР**3.3.1 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ, сая.төг**

Үзүүлэлтүүд	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Хувь
Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	20 649.4	23 303.7	112.9
Үүнээс: Аймгийн төсвийн орлого	12 714.2	13 894.4	109.3
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	83 809.3	76 421.6	91.2
- Аймгийн төсвийн зарлагын дүн	21 948.9	17 858.0	81.4
- Аймгийн ОНХСангийн зарцуулалт	757.7	660.7	87.2
- Аймгийн авто замын хөрөнгө оруулалт	941.6	818.8	87.0
- Аймгийн орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт	1 687.4	1 613.6	95.6
Улсын төсвөөс олгосон ОНХСангийн орлогын шилжүүлэг	2 139.6	2 139.6	100.0
Улсын төсвөөс олгосон санхүүгийн дэмжлэг	3 849.0	3 849.0	100.0
Улсын төсвөөс олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	46 644.4	46 644.4	100.0
- Ерөнхий боловсролын сургууль	24 443.5	24 443.5	100.0
- Хүүхдийн цэцэрлэг	11 863.3	11 863.3	100.0
- Соёлын байгууллага	3 063.3	3 063.3	100.0
- Биеийн тамир спортын байгууллага	1 125.0	1 125.0	100.0
- Эрүүл мэндийн байгууллага	5 613.5	5 613.5	100.0
- ГХБХБГазар	230.2	230.2	100.0
- ГБХЗХГазар	305.6	305.6	100.0
Төсвийн байгууллагуудад олгосон тусгай зориулалтын шилжүүлэг	46 644.4	46 644.4	100.0
- Ерөнхий боловсролын сургууль	24 443.5	24 443.5	100.0
- Хүүхдийн цэцэрлэг	11 863.3	11 863.3	100.0
- Соёлын байгууллага	3 063.3	3 063.3	100.0
- Биеийн тамир спортын байгууллага	1 125.0	1 125.0	100.0
- Эрүүл мэндийн байгууллага	5 613.5	5 613.5	100.0
- ГХБХБГазар	230.2	230.2	100.0
- ГБХЗХГазар	305.6	305.6	100.0
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	3 719.4	3 719.4	100.0
Сумдад олгосон орон нутгийн хөгжлийн сангийн орлогын шилжүүлэг	1 516.4	1 516.4	100.0
Аймгийн нийт ангилагдаагүй зардал	806.0	780.8	96.9
Үүнээс: Аймгийн Засаг даргын нөөц	549.1	525.8	95.8
Тусгай сангуудын зарлага	1 814.3	500.1	27.6
Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	20 649.4	23 303.7	112.9

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГЫН МЭДЭЭ, сумдаар

Сумдын нэрс	Орон нутгийн төсвийн орлого			Орон нутгийн төсвийн зарлага		
	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь	төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
ДҮН	7 934.1	9 409.0	118.6	61 860.4	58 563.6	94.7
Алтанбулаг	449.8	437.9	97.4	2 600.4	2 523.5	97.0
Баруунбүрэн	84.1	125.1	148.8	2 088.5	1 943.5	93.1
Баянгол	326.6	356.3	109.1	2 931.3	2 902.1	99.0
Ерөө	931.7	1 096.5	117.7	3 875.9	3 688.1	95.2
Жавхлант	69.2	113.0	163.3	1 504.7	1 459.9	97.0
Зүүнбүрэн	61.2	67.1	109.6	1 878.8	1 752.6	93.3
Мандал	2 269.3	2 646.7	116.6	13 174.2	12 677.9	96.2
Орхон	72.5	74.3	102.5	1 574.1	1 436.6	91.3
Орхонтуул	77.9	109.8	140.9	2 279.9	2 215.4	97.2
Сайхан	364.7	447.6	122.7	5 189.7	5 051.5	97.3
Сант	80.9	87.9	108.7	1 533.0	1 505.9	98.2
Сүхбаатар	590.1	694.7	117.7	9 627.6	9 453.8	98.2
Түшиг	91.9	95.3	103.7	1 593.0	1 477.6	92.8
Хүдэр	2 173.9	2 740.8	126.1	4 701.3	3 632.1	77.3
Хушаат	62.8	74.2	118.2	1 492.5	1 332.0	89.2
Цагааннуур	106.2	118.3	111.4	2 549.1	2 480.2	97.3
Шаамар	121.3	123.5	101.8	3 266.3	3 030.9	92.8
Аймгийн төсөв	12 714.2	13 894.4	109.3	21 948.9	17 858.0	81.4
НИЙТ ДҮН	20 648.3	23 303.4	112.9	83 809.3	76 421.6	91.2

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН ӨГЛӨГ АВЛАГЫН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Авлага			Өглөг		
	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ	Нийт	Орон нутаг	ТЗШ
ДҮН	17.9	6.4	11.5	0.3		0.3
Алтанбулаг						
Баруунбүрэн						
Баянгол						
Ерөө				0.2		0.2
Жавхлант						
Зүүнбүрэн						
Мандал						
Орхон						
Орхонтуул	0.3		0.3			
Сайхан						
Сант						
Сүхбаатар	6.7	6.4	0.3			
Түшиг						
Хүдэр						
Хушаат						
Цагааннуур	6.7		6.7			
Шаамар	4.2		4.2	0.1		0.1
Аймгийн төсөв	1.8	1.8		4.9	4.9	
НИЙТ ДҮН	19.7	8.2	11.5	5.2	4.9	0.3

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.4 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН БАЙГУУЛЛАГУУДЫН НИЙТ ӨГЛӨГИЙН МЭДЭЭ

Зардлын зүйл	11-р сарын дүн	Өссөн/Буурсан	12-р сарын дүн	Нийт өглөгт эзлэх хувь	
Үндсэн цалин	108.9	-	108.9	0.01	0.17
Нэмэгдэл	0.54	-	0.5		0.00
Урамшуулал	0.47	-	0.5		0.00
Гэрээт ажлын хөлс	5.52	-	5.5		0.00
Тэтгэврийн даатгал	50.38	-	50.2	0.20	4.80
Гэрэл, цахилгаан	12.46	-	12.3	0.20	3.69
Түлш, халаалт	198.28	-	198.3		0.00
Цэвэр, бохир ус	14.75	-	14.7		0.00
Байр түрээс	0.10	-	0.1		0.00
Бичиг хэрэг	1.30	-	0.1	1.20	22.93
Тээвэр, шатахуун	10.18	-	10.2		0.00
Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	0.99	-	1.0		0.00
Ном, хэвлэл	0.18	-	0.2		0.00
Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	3.98	-	3.8	0.20	4.41
Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	0.89	-	0.9		0.00
Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	5.43	-	5.4		0.00
Хоол, хүнс	12.96	-	13.0		0.00
Зочин төлөөлөгч хүлээн авах	0.00	-	1.2	1.20	23.57
Урсгал засвар	4.79	-	4.8		0.00
Дотоод албан томилолт	0.99	-	1.1	2.10	40.43
Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	7.64	-	7.6		0.00
Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	0.18	-	0.2		0.00
Даатгалын үйлчилгээ	0.35	-	0.4		0.00
Тээврийн хэрэгслийн татвар	0.20	-	0.2		0.00
Бараа үйлчилгээний бусад зардал	17.01	-	17.0		0.00
Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1.35	-	1.3		0.00
Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	0.40	-	0.4		0.00
Тоног төхөөрөмж	1.00	-	1.0		0.00
НИЙТ	461.2	-	456.1	5.1	100,0

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.5 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГЫН МЭДЭЭ, /сая.төг/

	Аймгийн нийт орлого /Жилийн дүнгээр/		Хувь	12-р сарын гүйцэтгэл /өссөн дүнгээр/		Хувь
	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	
Аймгийн төсвийн орлого	12 714.2	13 894.4	109.3	12 714.2	13 894.4	109.3
Аймгийн урсгал орлого	12 714.2	13 894.4	109.3	12 714.2	13 894.4	109.3
Татварын орлого	11 057.9	11 973.9	108.3	11 057.9	11 973.9	108.3
Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 8.1.1-д заасан орлогод ноогдох албан татвар	10 754.0	11 523.5	107.2	10 754.0	11 523.5	107.2
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	-1 116.0	-1 116.0	100.0	-1 116.0	-1 116.0	100.0
Үл хөдлөх хөрөнгийн орлогын албан татвар	850.0	971.8	114.3	850.0	971.8	114.3
Авто тээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	570.0	594.6	104.3	570.0	594.6	104.3
Газрын төлбөр	392.7	418.8	106.6	392.7	418.8	106.6
Төсвийн тухай хуулийн 23.4.9-д зааснаас бусад улсын тэмдэгтийн хураамж	129.5	134.9	104.2	129.5	134.9	104.2
Үйлдвэрлэл үйлчилгээний зориулалтаар ашигласны усны төлбөр	731.6	637.8	87.2	731.6	637.8	87.2
Татварын бус орлого	379.3	675.3	178.0	379.3	675.3	178.0
Хүү торгуулийн орлого	150.0	367.2	244.8	150.0	367.2	244.8
Нэр зааж ангилагдаагүй орлого	229.3	308.1	134.4	229.3	308.1	134.4
Хөрөнгийн орлого	23.1	53.5	231.6	23.1	53.5	231.6
Орон нутгийн өмчийн эд хөрөнгийг борлуулсны орлого	23.1	53.5	231.6	23.1	53.5	231.6

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс

3.3.6 ТАТВАРЫН ОРЛОГЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, /сая.төг/

Сумын нэр	2016	Орлогын нийт дүн		
		төлөвлөгөө	гүйцэтгэл	хувь
ДҮН	21 908.9	22 881.0	27 371.6	119.6
Алтанбулаг	618.9	621.0	640.0	103.0
Ерөө	2 203.8	278.0	309.0	111.1
Зүүнбүрэн	190.4	1 300.0	1 211.0	93.2
Мандал	5 194.4	2 399.0	3 188.0	132.9
Орхон	335.3	177.0	228.0	128.6
Сант	129.7	195.0	237.0	121.2
Цагааннуур	620.5	5 902.0	6 802.0	115.2
Баянгол	1 477.9	174.0	182.0	104.1
Сайхан	2 387.9	236.0	314.0	132.9
Орхонтуул	258.9	2 571.0	2 578.0	100.3
Баруунбүрэн	250.1	178.0	168.0	94.3
Шаамар	316.5	4 985.0	6 801.0	136.4
Хүдэр	1 623.3	503.0	498.0	99.0
Сүхбаатар	5 549.9	2 364.0	3 053.0	129.1
Жавхлант	123.8	182.0	238.0	130.5
Түшиг	463.9	513.0	570.0	111.0
Хушаат	163.7	299.0	355.0	118.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

3.3.7 НАӨТ-ЫН СУГАЛААНЫ ХОНЖВОР, /2017 оны 11 сарын байдлаар/

Нэгж азтаны урамшуулал /төгрөг/	Нийт азтан болсон төлбөрийн баримтын тоо	Нийт урамшуулал /сая.төг/
Дүн	901	28.0
20000	821	16.4
100000	71	7.1
500000	9	4.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

3.4 ГАДААД ХУДАЛДАА**3.4.1 СЭЛЭНГЭ ДЭХ ГААЛИЙН ГАЗРААР ДАМЖСАН ГАДААД ХУДАЛДАА,**

Бараа эргэлт	Импорт /мян. \$/		Экспорт /мян.\$/		Нийт эргэлт /мян.\$/		<u>2017-XII</u> 2016-XII
	2016-XII	2017-XII	2016-XII	2017-XII	2016-XII	2017-XII	
Сүхбаатар боомт	46 383.6	90 756.9	298.9	1 142.7	46 682.5	91 899.6	196.9
Алтанбулаг боомт	114 314.4	140 649.0	941.4	1 726.2	115 255.8	142 375.2	123.5
Алтанбулаг / чөлөөт бүс/	460.6	347.2			460.6	347.2	75.4
Дүн	161 158.6	231 753.1	1 240.3	2 868.9	162 398.9	234 622.0	144.5

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг дахь Гаалийн газар

3.5 ҮНЭ**3.5.1 АЙМГИЙН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС**

Хэрэглээний үнийн индекс	<u>2017-XII</u>	<u>2017-XII</u>	<u>2017-XII</u>
	2015	2016-XII	2017-XI
Аймгийн ерөнхий индекс	108.5	109.1	103.0
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	104.2	107.8	102.4
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	105.5	105.4	100.0
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	108.8	108.1	101.6
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	119	115.7	123.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	114.4	113.1	102.0
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	112.9	110.1	100.0
ТЭЭВЭР	106.8	110.3	100.7
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	98.5	100.2	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	109.0	108.7	100.0
ӨОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	106.8	106.6	107.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	118.7	113.9	102.0

3.5.2 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ, мян.төг

Өргөн хэрэглээний барааны нэр төрөл	2017- XI сар	2017- XII сар	<u>2017 - XII</u> <u>2017 - XI</u>
1.ХҮНСНИЙ БАРАА			
1 Талх, гурил, будаа			
Гурил /савласан, кг/	1 300	1 400	107.7
Талх /орон нутгийн, ш/	1 100	1 100	100.0
Нарийн боов /кг/	2 500	2 500	100.0
Будаа /кг/	2 500	2 400	96.0
Элсэн чихэр /кг/	2 400	2 600	108.3
2 МАХ МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН			
Хонины мах /кг/	5 000	5 000	100.0
Үхрийн мах /кг/	5 500	5 500	100.0
Адууны мах /кг/	5 500	5 500	100.0
Ямааны мах /кг/	5 000	5 000	100.0
Дотор мах, цувдай /цусгүй/	3 000	3 000	100.0
Хиам /чанасан, кг/	12 000	12 000	100.0
3 СҮҮ, СҮҮН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, ӨНДӨГ			
Сүү /задгай, л/	1 200	1 300	108.3
Сүү / савласан, л/	2 600	2 600	100.0
Тараг /задгай, л/	1 300	1 800	138.5
Хорхой ааруул /задгай, чихэртэй, кг/	12 000	13 000	108.3
Айраг /л/	3 500	3 500	100.0
Хуурай сүү /кг, Орос, 25% тослогтой/	4 000	4 000	100.0
Өндөг /ш/	300	320	106.7
4 Бүх төрлийн өөх тос			
Ургамлын тос /л/	3 800	3 800	100.0
Өөхөн тос /кг/	1 800	1 800	100.0
Шар тос /кг/	12 000	13 000	108.3
Масло /задгай, кг/	6 000	5 000	83.3
5 ХҮНСНИЙ НОГОО			
Төмс /кг/	800	1 000	125.0
Лууван /кг/	1 200	1 400	116.7
Манжин /кг/	1 500	1 500	100.0
Байцаа /кг/	1 500	1 500	100.0
Сонгино /кг/	1 500	1 500	100.0
Өргөст хэмх /шилтэй, дарсан/	4 500	4 500	100.0
Алаг салат /шилтэй, Urbanek, 630гр/	2 800	2 800	100.0
2 ШАТАХУУН			
Бензин А - 80	1 480	1 480	100.0
Бензин А - 92	1 630	1 630	100.0
Дизелийн түлш	1 720	1 720	100.0

3.5.3 БАРИЛГЫН МАТЕРИАЛЫН ҮНЭ, ХАНШ, төгрөгөөр

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2017 он 4-р улирал
Цемент / 50 кг /	кг	12 000
Шохой	кг	750
Будаг /Солонго /	литр	3 200
Обой /цаасан/	ширхэг	6 000
Обой /хулдаас/	ширхэг	13 000
Хадаас	кг	3 300
Цонхны шил	м2	20 000
Хаалга / модон /	ширхэг	150 000
/ бүргэд /	ширхэг	350 000
Шалны хулдаас /нимгэн/	метр	6 000
Шалны хулдаас/зузаан/	метр	20 000
Өамаск / 25 кг /	кг	6 500
Цахилгааны утас / орос /	метр	2 300
Багс /том/	ширхэг	500
Багс /жигжиг/	ширхэг	2 500
Тараган цавуу	кг	3 000

3.5.4 МАЛЫН ҮНЭ, мян.төг

Үзүүлэлт	Нас, хүйс	Х/н	2016	2017
А.Малын үнэ				
1.Адуу				
нас гүйцсэн	эр	толгой	750.0	720.0
	эм	толгой	730.0	700.0
Өсвөр насны	эр	толгой	500.0	500.0
	эм	толгой	500.0	500.0
2.Үхэр				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	850.0	760.0
	эм	толгой	840.0	740.0
Бух		толгой	700.0	500.0
Өсвөр насны	эм	толгой	690.0	480.0
	эр	толгой		
3.Хонь				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	120.0	100.0
	эм	толгой	120.0	90.0
Хуц		толгой	90.0	
Өсвөр насны	эр	толгой	80.0	
	эм	толгой	110.0	80.0
4.Ямаа				
Нас гүйцсэн	эр	толгой	100.0	75.0
	эм	толгой	60.0	-
	эм	толгой	50.0	-
Өсвөр насны	эр	толгой	750.0	720.0
	эм	толгой	730.0	700.0

В.Малын гаралтай бүтээгдэхүүний үнэ /төгрөг/

Үзүүлэлт	Х/Н	2016-ХII	2017-ХII
1.Мах			
Тахианы	кг	7 500	6 500
Гахайны	кг	6 000	7 500
2.Хөөвөр, хялгас			
Адууны дэл	кг		3 000
Адууны сүүл	кг		3 000
3.Арьс шир			
Адууны шир	ш	20 000	20 000
Үхрийн шир			
1.80-2.3 метрийн хэмжээтэй шир	ш	20 000	15 000
2.3 метрээс дээш хэмжээтэй шир	ш	22 000	35 000
хонины ноостой нэхий /өлөнтэй/	ш	1 500	4 000
Ноосгүй нэхий	ш		
ямааны ноолууртай арьс	ш	10 000	25 000
ноолуургүй арьс	ш		
4.Хөдөө аж ахуйн бусад бүтээгдэхүүн			
Өндөг, дотоодын	ш	320	-
Өөгийн бал, дотоодын	кг	20 000	20 000
Өагас, дотоодын			
булуу цагаан /саваан/	кг	15 000	15 000
бусад	кг	13 000	18 000
5.Гаеар тариалангийн бүтээгдэхүүний үнэ (дотоодын)			
5.1.Хүнсний ногоо			
Сонгино	кг	2 000	2 000
Сармис	кг	10 000	20 000
5.2 Боодолтой өвс	боодол		5 000
Өадгай өвс	тн		150 000
5.2.Жимс,жимсгэнэ			
Үхрийн нүд	кг		5 000
Чацаргана	кг		5 000
6. Хэрэглээний мод	м3		62 500

Тайлбар:Үнийг Сүхбаатар хотын ханшаар авсан болно.

4 ЭДИЙН ЗАСГИЙН СТАТИСТИКИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ**4.2 БИЗНЕС РЕГИСТР****4.2.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТОО**

Сумдын нэрс	ХК	ХХК	ББН	ЗБН	Хоршоо	ОНӨҮГ	Салбар	Нийт татвар төлөгчийн тоо
ДҮН	15	1 870	232	64	163	16	472	2 835
Алтанбулаг		76	14		5		7	102
Ерөө		117	8	3	13	2	62	205
Зүүнбүрэн		35	8	1	6	1	13	64
Мандал	2	405	34	27	24	2	53	549
Орхон	1	28	23	2	8		21	83
Сант	1	20	11	2	9		15	58
Цагааннуур		63	7	1	11		8	90
Баянгол	1	86	16	9	15	1	39	167
Сайхан		185	8	4	10		59	266
Орхонтуул	3	23	15	1	12	1	30	85
Баруунбүрэн		26	8		4		18	56
Шаамар	1	42	18	2	12		18	94
Хүдэр		82	12	4	4	2	32	136
Сүхбаатар	5	548	43	7	16	7	74	700
Жавхлант	1	52	1		6		11	71
Түшиг		38			5		7	48
Хушаат		35	6	1	3		4	51
Бусад		9					1	10

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

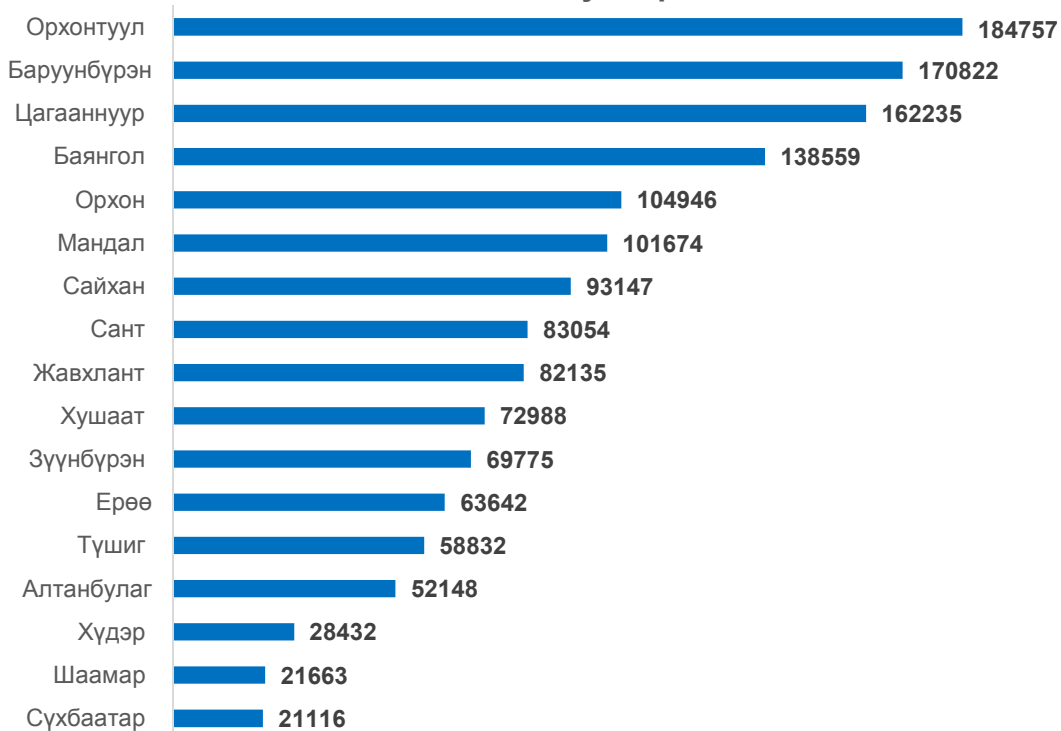
4.2.2 ТАТВАР ТӨЛӨГЧИЙН БҮРТГЭЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨН

Хариуцлагын хэлбэр	Жилийн эхэнд	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Улирлын эцэст
ДҮН	3 096	299	16	3 379
ХХК	1 710	168	8	1 870
ХК	16		1	15
ББН	191	41		232
ЗБН	47	17		64
Хоршоо	160	6	3	163
Хад. зээлийн хоршоо	3			3
ОНӨҮГ. ТӨҮГ	14	3	1	16
Салбар	461	12	1	472
Сан	227	10	1	236
ТББ, ОНБ, шашин	181	32		213
Төсөвт газар	24	3	1	26

Эх үүсвэр: Аймгийн Татварын хэлтэс

4.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ**4.2.1 НИЙТ МАЛЫН ТОО, сумдаар**

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	<u>2017-XII</u> <u>2016-XII</u>
ДҮН	1 471 684	1 458 740	1 599 750	1 509 925	94.39
Алтанбулаг	39 423	45 518	46 758	52 148	111.5
Ерөө	66 006	67 727	76 419	63 642	83.3
Өүүнбүрэн	73 310	68 204	72 901	69 775	95.7
Мандал	115 858	113 610	113 820	101 674	89.3
Орхон	97 420	93 015	106 038	104 946	99.0
Сант	69 356	69 500	81 219	83 054	102.3
Цагааннуур	138 762	145 811	159 718	162 235	101.6
Баянгол	140 946	138 211	148 862	138 559	93.1
Сайхан	86 465	82 951	97 064	93 147	96.0
Орхонтуул	207 798	186 720	216 060	184 757	85.5
Баруунбүрэн	158 673	165 558	180 486	170 822	94.6
Шаамар	22 256	22 624	23 836	21 663	90.9
Хүдэр	27 404	29 172	34 925	28 432	81.4
Сүхбаатар	17 843	16 602	19 367	21 116	109.0
Жавхлант	96 624	94 161	95 011	82 135	86.4
Түшиг	37 256	43 114	50 423	58 832	116.7
Хушаат	76 284	76 242	76 843	72 988	95.0

Нийт малын тоо сумаар /толгой/

4.2.2 НИЙТ МАЛЫН ТОО, төрлөөр

Сумын нэр	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Бүгд	1 509 925	95 447	218 403	507	699 295	496 273
Сүхбаатар	21 116	1 902	5 758		6 216	7 240
Алтанбулаг	52 148	2 987	10 046	2	24 425	14 688
Баруунбүрэн	170 822	9 540	16 874	49	87 021	57 338
Баянгол	138 559	9 059	16 635		71 845	41 020
Ерөө	63 642	4 958	11 991		25 351	21 342
Жавхлант	82 135	4 675	10 054		38 929	28 477
Зүүнбүрэн	69 775	3 868	11 390		31 274	23 243
Мандал	101 674	11 818	27 224	50	32 376	30 206
Орхон	104 946	6 374	13 131		45 865	39 576
Орхонтуул	184 757	13 068	16 977	403	88 264	66 045
Сайхан	93 147	5 870	13 144		43 972	30 161
Сант	83 054	4 556	11 347	3	40 694	26 454
Түшиг	58 832	3 383	9 257		28 099	18 093
Хүдэр	28 432	2 700	7 875		10 374	7 483
Хушаат	72 988	2 977	9 899		35 755	24 357
Цагааннуур	162 235	6 056	20 161		81 572	54 446
Шаамар	21 663	1 656	6 640		7 263	6 104

4.2.3 НИЙТ МАЛЫН ТОО, багаар, төрлөөр

Сумын нэр	Баг	Бүгд	Адуу	Үхэр	Тэмээ	Хонь	Ямаа
Сүхбаатар	1-р баг, Хонгорморьт	8 184	598	1 920		2 397	3 269
	2-р баг, Цагаан-Эрэг	187	63	84		15	25
	3-р баг, Салхит	392	103	179		35	75
	4-р баг, Баянхаан	1 996	67	272		904	753
	5-р баг, Боргүвээ	6 321	723	2 411		1 680	1 507
	6-р баг, Орхон	95	23	72			
	7-р баг, Ганзам	243	71	72		100	
	8-р баг, Буурхээр	3 698	254	748		1 085	1 611
Алтанбулаг	1-р баг, Бүргэдтэй	3 815	338	907		1 560	1 010
	2-р баг, Суварга	2 945	332	1 039		1 225	349
	3-р баг, Цөх	45 388	2 317	8 100	2	21 640	13 329
Баруунбүрэн	1-р баг, Ивэн	68 759	3 371	5 443	6	37 268	22 671
	2-р баг, Бургалтай	81 685	4 576	8 679	43	41 431	26 956
	3-р баг, Цагаан-Овоо	20 378	1 593	2 752		8 322	7 711
Баянгол	1-р баг, Хараа	44 404	3 430	5 045		20 938	14 991
	2-р баг, Баян	56 147	3 137	6 074		32 712	14 224
	3-р баг, Гонир	38 008	2 492	5 516		18 195	11 805

2017 оны жилийн эцсийн эмхэтгэл

Ерөө	1-р баг, Тавин	37 697	2 117	4 846		17 396	13 338
	2-р баг, Буурагчин	16 899	1 492	3 933		5 825	5 649
	3-р баг, Бугант	9 046	1 349	3 212		2 130	2 355
Жавхлант	1-р баг, Бумбат	49 243	2 821	5 911		23 178	17 333
	2-р баг, Моностой	32 892	1 854	4 143		15 751	11 144
Зүүнбүрэн	1-р баг, Жаргалант	6 693	547	2 027		2 111	2 008
	2-р баг, Бэлчир	26 750	2 124	5 592		10 666	8 368
	3-р баг, Мангирт	36 332	1 197	3 771		18 497	12 867
Мандал	1-р баг, Төмөр зам	15 260	984	2 702		6 161	5 413
	2-р баг, Ширхэнцэг	9 496	1 092	2 062		3 480	2 862
	3-р баг, Баянсуудал	9 928	1 247	1 650	50	3 591	3 390
	4-р баг, Хэрх	22 284	2 539	7 133		6 968	5 644
	5-р баг, Түнхэл	15 974	2 376	5 236		3 681	4 681
	6-р баг, Баянхангай	4 672	466	1 371		1 168	1 667
	7-р баг, Минжийн хангай	3 227	661	1 634		572	360
	8-р баг, Тарни	17 620	1 846	3 804		6 142	5 828
	9-р баг, Баян-Арцат	3 213	607	1 632		613	361
Орхон	1-р баг, Орхон	11 049	1 311	2 962		2 996	3 780
	2-р баг, Бэлэндалай	93 897	5 063	10 169		42 869	35 796
Орхонтуул	1-р баг, Рашаант	66 764	5 452	7 570	59	31 433	22 250
	2-р баг, Баянцогт	64 192	4 441	5 074	34	31 736	22 907
	3-р баг, Хонгор-Овоо	53 801	3 175	4 333	310	25 095	20 888
Сайхан	1-р баг, Хөтөл	5 138	769	1 001		1 597	1 771
	2-р баг, Гавшгай	7 440	511	1 346		2 605	2 978
	3-р баг, Номгон	80 569	4 590	10 797		39 770	25 412
Сант	1-р баг, Ивэн	44 884	2 584	5 583	3	23 107	13 607
	2-р баг, Хушаат	38 170	1 972	5 764		17 587	12 847
Түшиг	1-р баг, Жаргалмандах	32 510	1 674	5 570		16 149	9 117
	2-р баг, Ар нуга	26 322	1 709	3 687		11 950	8 976
Хүдэр	1-р баг, Тарвагатай	22 125	1 828	5 281		9 040	5 976
	2-р баг, Баянцагаан	6 307	872	2 594		1 334	1 507
Хушаат	1-р баг, Даагат	31 002	1 197	4 304		14 507	10 994
	2-р баг, Мөнхтолгой	41 986	1 780	5 595		21 248	13 363
Цагааннуур	1-р баг, Оргих	82 282	2 677	7 060		42 704	29 841
	2-р баг, Хуурч	19 960	934	2 993		9 184	6 849
	3-р баг, Тийрэг	59 993	2 445	10 108		29 684	17 756
Шаамар	1-р баг, Дэлгэрхаан	9 203	775	2 670		2 908	2 850
	2-р баг, Охиндий	8 123	485	2 449		2 794	2 395
	3-р баг, Дулаанхаан	4 337	396	1 521		1 561	859
Нийт		1 509 925	95 447	218403	507	699295	496273

4.2.4 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Төллөсөн эх, толгойгоор				Төллөлтийн хувь
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Бүгд	546 152	581 305	599 885	554 569	75.6
Ингэ	82	73	94	99	56.9
Гүү	16 961	18 791	20 249	19 691	67.5
Үнээ	58 527	68 825	69 707	68 285	73.1
Эм хонь	278 245	294 329	303 446	281 552	77.8
Эм ямаа	192 337	199 287	206 389	184 942	74.3

4.2.5 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Төллөсөн эх, толгойгоор				Төллөлтийн хувь
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Дүн	546 152	581 305	599 885	554 569	75.6
Алтанбулаг	13 660	15 811	18 132	16 742	76.7
Ерөө	23 296	26 031	28 262	23 642	67.5
Өүүнбүрэн	27 982	26 219	27 948	16 948	50.4
Мандал	40 906	46 489	44 070	41 956	76.9
Орхон	32 707	34 817	32 928	38 604	79.8
Сант	23 783	28 152	31 545	35 035	91.1
Цагааннуур	53 179	51 043	64 375	48 369	66.7
Баянгол	54 583	56 741	55 942	58 863	83.4
Сайхан	28 608	35 051	30 777	40 514	90.8
Орхонтуул	80 628	87 679	82 944	79 391	82.4
Баруунбүрэн	56 956	57 389	59 671	62 157	77.6
Шаамар	9 337	9 791	9 972	8 843	82.7
Хүдэр	9 305	9 999	11 105	8 448	55.1
Сүхбаатар	6 615	8 038	7 678	8 606	96.6
Жавхлант	34 441	35 046	41 703	29 308	66.3
Түшиг	14 749	16 630	17 748	20 531	89.8
Хушаат	35 417	36 379	35 085	16 612	46.9

4.2.6 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Төл бойжилт, толгойгоор				Бойжилтын хувь
	2014-ХИИ	2015-ХИИ	2016-ХИИ	2017-ХИИ	
Бүгд	545 653	569 255	598953	529 990	95.4
Ботго	81	70	89	96	97.0
Унага	16 719	18 350	20 059	19 035	96.7
Тугал	58 245	68 062	69 393	66 338	97.1
Хурга	278 307	288 417	303 344	267 529	94.9
Ишиг	192 301	194 356	206 068	176 992	95.4

4.2.7 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Төл бойжилт				Бойжилтын хувь
	2014-ХИИ	2015-ХИИ	2016-ХИИ	2017-ХИИ	
Бүгд	545 653	569 255	598 953	529 990	95.4
Алтанбулаг	13 695	15 760	18 094	16 507	98.5
Ерөө	23 281	25 725	28 100	21 085	89.1
Өүүнбүрэн	27 835	25 863	27 821	14 980	88.4
Мандал	40 946	45 891	44 205	41 176	97.5
Орхон	33 403	33 796	32 840	38 444	99.6
Сант	23 749	28 144	31 545	33 689	96.1
Цагааннуур	52 621	46 555	63 984	46 597	96.2
Баянгол	54 509	56 472	55 866	58 520	99.3
Сайхан	28 687	34 845	30 804	40 503	99.7
Орхонтуул	80 576	87 210	82 723	77 983	98.1
Баруунбүрэн	56 466	56 410	59 262	60 339	97.1
Шаамар	9 244	9 702	9 892	8 749	98.9
Хүдэр	9 211	9 852	11 079	8 156	96.1
Сүхбаатар	6 679	8 249	7 706	8 545	97.8
Жавхлант	34 497	33 621	42 052	21 640	73.7
Түшиг	14 722	16 427	17 657	20 430	99.5
Хушаат	35 532	34 733	35 323	12 647	76.1

4.2.8 ХОРОГДСОН ТӨЛ, малын төрлөөр

Малын төрлөөр	Хорогдсон төл, толгойгоор				$\frac{2017-XII}{2016-XII}$
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Бүгд	2 400	13 095	2 409	25 419	10.5*
Ботго	1	3	5	3	60.0
Унага	242	441	190	656	3.5*
Тугал	284	771	316	1 949	6.2*
Хурга	847	6 416	898	14 346	15.9*
Ишиг	1 026	5 464	1 000	8 465	8.4*

4.2.9 ХОРОГДСОН ТӨЛ, сумдаар

Сумын нэр	Хорогдсон төл, толгойгоор				$\frac{2017-XII}{2016-XII}$
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Бүгд	2 400	13 095	2 409	25 419	10.5*
Алтанбулаг	2	71	78	250	3.2*
Ерөө	22	322	181	2 570	14.2*
Өүүнбүрэн	147	356	165	1 968	11.9*
Мандал	229	933	278	1 059	3.8*
Орхон	95	1 021	88	160	181.8
Сант	34	8	0	1 353	0.0
Цагааннуур	560	4 513	394	1 841	4.6*
Баянгол	74	269	76	386	5.0*
Сайхан	35	277	25	116	4.6*
Орхонтуул	398	577	373	1 489	3.9*
Баруунбүрэн	490	979	409	1 818	4.4*
Шаамар	93	89	80	94	117.5
Хүдэр	124	177	98	327	3.3*
Сүхбаатар	45	27	33	196	5.9*
Жавхлант	0	1 505	1	7 716	7716*
Түшиг	27	205	92	101	109.8
Хушаат	25	1 766	38	3 975	104.6*

тайлбар * - дахин их

4.2.10 ТОМ МАЛЫН ЗҮЙ БУС ХОРОГДОЛ, сумдаар

Сумын нэр	Хорогдсон том мал, тол				Оны эхний малд эзлэх хувь
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Дүн	2 995	8 235	3 347	69 610	4.35
Алтанбулаг	57	159	90	3 324	7.11
Ерөө	447	625	176	17 666	23.12
Өүүнбүрэн	68	546	32	5 090	6.98
Мандал	320	744	733	3 336	2.93
Орхон	6	954	65	1 155	1.09
Сант	36	62	17	1 131	1.39
Цагааннуур	313	1 281	240	5 667	3.55
Баянгол	27	399	88	848	0.57
Сайхан	34	365	198	702	0.72
Орхонтуул	793	1 376	912	6 296	2.91
Баруунбүрэн	400	873	262	2 524	1.40
Шаамар	116	70	90	547	2.29
Хүдэр	154	164	126	6 917	19.81
Сүхбаатар	55	40	111	268	1.38
Жавхлант	81	318	95	7 168	7.54
Түшиг	80	51	58	65	0.13
Хушаат	8	208	54	6 906	8.99

4.2.11 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумдаар

Сумын нэр	Өвчнөөр хорогдсон мал, толгойгоор				Зүй бус хорогдолд эзлэх хувь
	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Дүн	396	855	443	8 257	11.9
Алтанбулаг	22	139	36	2 207	66.4
Ерөө		18			0.0
Өүүнбүрэн	24	61		4	0.1
Мандал	90	25	69	1 802	54.0
Орхон	3		29		0.0
Сант	9	18	3	38	3.4
Цагааннуур	26	42		1	0.0
Баянгол			4		0.0
Сайхан	2		51	1	0.1
Орхонтуул	190	369	215	375	6.0
Баруунбүрэн				16	0.6
Шаамар	5	11	6	28	5.1
Хүдэр	16	15	20	3 756	54.3
Сүхбаатар	1	4	7	10	3.7
Жавхлант	4	93		19	0.3
Түшиг					0.0
Хушаат	4	60	3		0.0

4.2.12 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ХОРОГДОЛ, сумдаар

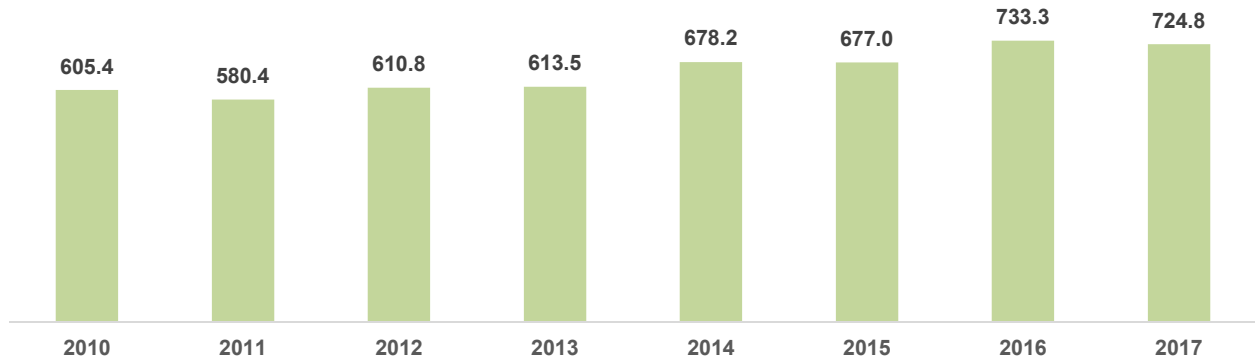
Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	<u>2017-XII</u> 2016-XII
Дүн	590	2 283	752	21 634	27.7*
Алтанбулаг	27	50	22	824	37.4*
Ерөө	11	64	78	1 895	24.2*
Өүүнбүрэн	61	242	15	3 547	236.4*
Мандал	65	354	211	1 657	7.8*
Орхон	-	175	-	299	0.0
Сант	8	17	1	232	232.0*
Цагааннуур	110	556	49	1 366	27.8*
Баянгол	1	208	17	336	19.7*
Сайхан	31	157	46	149	3.2*
Орхонтуул	110	205	61	531	8.7*
Баруунбүрэн	-	-	-	-	0.0
Шаамар	82	42	44	322	7.3*
Хүдэр	19	34	27	2 500	92.5*
Сүхбаатар	47	1	18	88	4.8*
Жавхлант	4	0	93	4 835	51.9*
Түшиг	10	28	16	56	3.5*
Хушаат	4	150	54	2 997	55.5*

4.2.13 ХЭЭЛТЭГЧ МАЛЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
ДҮН	678 227	677 004	733 361	724 889
Алтанбулаг	18 699	21 519	21 842	23 922
Ерөө	30 869	31 197	35 042	32 591
Өүүнбүрэн	35 317	33 787	33 652	36 186
Мандал	52 735	52 598	54 546	48 726
Орхон	43 710	41 664	48 379	50 421
Сант	32 350	33 030	38 438	41 207
Цагааннуур	65 977	70 174	72 534	78 135
Баянгол	64 579	64 783	70 561	66 338
Сайхан	39 554	37 577	44 596	45 053
Орхонтуул	93 992	85 027	96 290	85 975
Баруунбүрэн	68 530	72 573	80 099	75 429
Шаамар	10 443	10 524	10 699	10 404
Хүдэр	12 151	12 654	15 333	13 329
Сүхбаатар	8 418	7 828	8 911	10 021
Жавхлант	45 503	44 981	44 199	41 398
Түшиг	18 584	20 591	22 856	27 661
Хушаат	36 816	36 497	35 384	38 093

Хээлтэгч малын тоо /мян.тол/

4.2.14 МАЛТАЙ, МАЛЧИН ӨРХ, сумдаар

Сумын нэр	Малтай өрх	Тавиул малтай өрхийн тоо	Мал бүхий өрх тоо	Малчин өрхийн тоо
ДҮН	9 541	42	4 820	4 679
Сүхбаатар	378	4	235	139
Алтанбулаг	358	13	127	218
Баруунбүрэн	580		101	479
Баянгол	797	2	390	405
Ерөө	659	2	382	275
Жавхлант	402		112	290
Зүүнбүрэн	489		184	305
Мандал	1 836	9	1 339	488
Орхон	426		182	244
Орхонтуул	673		273	400
Сайхан	518		276	242
Сант	337		110	227
Түшиг	310	3	200	107
Хүдэр	358	5	255	98
Хушаат	311		72	239
Цагааннуур	623		198	425
Шаамар	486	4	384	98

4.2.15 ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ МАЛЫН ТОО

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII
ДҮН	337 942	346 310	365 027	373 178
Алтанбулаг	16 957	17 508	17 509	18 564
Ерөө	12 138	11 760	9 494	10 885
Өүүнбүрэн	22 118	19 879	21 364	20 034
Мандал	4 012	4 390	5 863	7 836
Орхон	12 691	7 104	10 422	11 355
Сант	8 600	9 400	9 740	9 727
Цагааннуур	17 214	19 795	22 006	23 874
Баянгол	82 109	91 303	88 853	87 334
Сайхан	9 284	6 501	5 215	2 939
Орхонтуул	60 805	73 726	73 249	65 759
Баруунбүрэн	24 320	25 156	32 122	36 385
Шаамар	3 142	2 685	3 511	5 260
Хүдэр	3 201	3 555	5 070	5 195
Сүхбаатар	2 945	3 040	3 934	4 003
Жавхлант	17 200	6 591	17 387	18 031
Түшиг	23 873	24 436	19 447	23 665
Хушаат	17 333	19 481	19 841	22 332

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.16 МАЛЧДЫН ТОО, сумдаар

Сумын нэр	Нийт малчдын тоо	Бусад	16-34	35-54 насны эм, 35-59 насны эр	55 ба түүнээс дээш насны эм, 60 ба түүнээс дээш насны эр	Нийт малчдаас эрэгтэй	Нийт малчдаас эмэгтэй
Сүхбаатар	199	-	38	149	12	128	71
Алтанбулаг	399	1	96	231	71	225	174
Баруунбүрэн	894	-	313	448	133	495	399
Баянгол	719	-	156	434	129	409	310
Ерөө	498	-	143	302	53	269	229
Жавхлант	485	-	149	261	75	305	180
Зүүнбүрэн	498	1	171	276	50	286	212
Мандал	916	5	213	533	165	510	406
Орхон	389	1	108	233	47	226	163
Орхонтуул	696	-	214	407	75	438	258
Сайхан	411	-	122	252	37	244	167
Сант	426	1	140	242	43	259	167
Түшиг	148	-	45	85	18	106	42
Хүдэр	165	-	57	82	26	109	56
Хушаат	437	4	140	237	56	243	194
Цагааннуур	830	1	326	418	85	455	375
Шаамар	168	-	32	114	22	101	67
Нийт	8 278	14	2 463	4 704	1 097	4 808	3 470

4.2.17 МАЛЧДЫН АХУЙ, СОЁЛЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, сумдаар

Сумын нэр	Цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Нарны цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Салхины цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Бага оврын цахилгаан эх үүсгүүртэй өрх	Төвлөрсөн системтэй өрх	Сансрын антеннтай өрх	Телевизтэй өрх	Радиотой өрхийн тоо	Оёдлын машинтай өрх	Хөлдөөгч	Угаалгын машин	Компьютер
ДҮН	4 540	3 803	9	72	648	3 391	4 017	924	1 879	1 387	1 005	84
Сүхбаатар	139	38			101	74	134	10	47	108	87	13
Алтанбулаг	205	127			78	162	199	8	95	60	55	4
Баруунбүрэн	457	411			46	418	453	182	303	164	101	11
Баянгол	448	326		11	111	381	395	65	146	179	168	7
Ерөө	281	255	2	3	18	226	244	149	47	46	34	1
Жавхлант	265	248	1		16	145	250	42	95	69	23	3
Зүүнбүрэн	348	271		40	37	281	290	35	123	78	109	7
Мандал	393	297	4	8	79	226	268	59	114	102	79	7
Орхон	216	175			41	128	197	68	36	32	9	
Орхонтуул	346	340		0	6	234	329	64	193	94	65	2
Сайхан	235	233			2	176	197	75	118	68	29	1
Сант	246	237			9	183	201	34	101	72	34	1
Түшиг	108	106		2	0	102	105	29	53	35	11	2
Хүдэр	93	93			0	38	87	7	48	19	18	1
Хушаат	247	212	1	5	29	225	232	27	110	96	59	7
Цагааннуур	419	383		3	33	332	344	56	208	123	91	7
Шаамар	94	51	1		42	60	92	14	42	42	33	10

4.2.18 ИРГЭДИЙН МАЛЫН БҮЛГЭЛЭЛТ

Бүлэглэлт	Өрхийн тоо	Ам бүлийн тоо	Нэг өрхийн ам бүлийн тоо	Малын тоо бодод шилжүүлсэнээр	Малын тоо толгойн тоогоор	Тэмээ (тоо)	Адуу (тоо)
10 хүртэлх малтай	2 169	7 593	3.5	11 431.0	11 709		1 150
11-30 малтай	1 804	6 386	3.5	30 433.2	34 066		5 367
31-50 малтай	853	2 972	3.5	25 539.7	33 588		5 932
51-100 малтай	1 128	3 951	3.5	47 386.2	82 767		13 142
101-200 малтай	1 217	4 326	3.6	68 015.0	175 489	31	16 683
201-500 малтай	1 535	5 936	3.9	134 772.0	491 516	186	24 698
501-999 малтай	685	2 867	4.2	113 990.9	459 745	217	18 765
1000-1499 малтай	132	630	4.8	35 629.9	150 514	44	6 331
1500-2000 малтай	11	70	6.4	4 601.6	18 809	2	680
2001-с дээш малтай	7	29	4.1	4 156.1	16 299	21	888

Хүснэгт 4.2.18-ын үргэлжлэл

Бүлэглэлт	Үхэр (тоо)	Хонь (тоо)	Ямаа (тоо)	Нэг өрхөд ноогдох мал (Бодод шилжүүлсэнээр)	Нэг өрхөд ноогдох мал (Толгойн тоогоор)	Нэг хүнд ноогдох мал (Бодод шилжүүлсэнээр)	Нэг хүнд ноогдох мал (Толгойн тоогоор)
10 хүртэлх малтай	10 235	132	192	5.3	5.4	1.5	1.5
11-30 малтай	24 468	1 663	2 568	16.9	18.9	4.8	5.3
31-50 малтай	18 267	4 009	5 380	29.9	39.4	8.6	11.3
51-100 малтай	28 294	18 811	22 520	42.0	73.4	12.0	20.9
101-200 малтай	33 041	60 667	65 067	55.9	144.2	15.7	40.6
201-500 малтай	47 676	233 987	184 969	87.8	320.2	22.7	82.8
501-999 малтай	33 397	253 984	153 382	166.4	671.2	39.8	160.4
1000-1499 малтай	8 548	89 665	45 926	269.9	1 140.3	56.6	238.9
1500-2000 малтай	1 324	11 862	4 941	418.3	1 709.9	65.7	268.7
2001-с дээш малтай	1 049	9 479	4 862	593.7	2 328.4	143.3	562.0

4.2.19 МАЛЖУУЛАЛТЫН ТАЛААР АВСАН АРГА ХЭМЖЭЭ

Сумын нэр	Нийт зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, бүгд	Үүнээс: Гадаад орон, олон улсын байгууллагын төсөл, хөтөлбөрийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Орон нутгийн хөрөнгөөр	Үүнээс: Бусад	Малжуулалтаар авсан малын тоо	Үүнээс: бодын тоо	Үүнээс: богийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан өрхийн тоо	Малжуулалтанд хамрагдсан ам бүлийн тоо
Бүгд	305 390	64 000	32 500	208 890	1 653	536	1 117	91	353
Баруунбүрэн	34 050		18 000	16 050	276	45	231	8	31
Баянгол	30 000			30 000	72	72		6	26
Ерөө	24 000			24 000	48	48		5	16
Жавхланта	37 000		14 500	22 500	569	44	525	23	76
Зүүнбүрэн	36 000			36 000	72	72		8	28
Орхон	24 200	24 200			50	50		5	17
Орхонтуул	28 000			28 000	56	56		6	20
Сайхан	44 900	30 000		14 900	245	65	180	10	45
Түшиг	4 200	4 200			12	12		6	31
Хүдэр	36 000			36 000	72	72		8	30
Хушаат	5 600	5 600			100		100	5	23
Шаамар	1 440			1 440	81		81	1	10

4.2.20 МАЛ ХЭЭЛТҮҮЛГИЙН МЭДЭЭ, сумдаар

Сумын нэр	ИНГЭ			ГҮҮ			ҮНЭЭ			ЭМ ХОНЬ			ЭМ ЯМАА		
	Орвол зохиx	Орсон	Хувь	Орвол зохиx	Орсон	Хувь	Орвол зохиx	Орсон	Хувь	Орвол зохиx	Орсон	Хувь	Орвол зохиx	Орсон	Хувь
ДҮН	176	92	52.3	31 598	24 778	78.4	91 627	74786.02	81.6	351 745	339 720	96.6	249 531	242 040	97.0
Алтанбулаг	2	2		1 000	748	74.8	4 043	3 450	85.3	11 847	11 200	94.5	7 030	7 000	99.6
Ерөө				1 636	1 358	83.0	4 869	4 187	86.0	13 842	12 850	92.8	12 031	11 800	98.1
Зүүнбүрэн				1 340	1 124	83.9	4 793	4 227	88.2	17 211	16 700	97.0	12 842	12 640	98.4
Мандал	18	8	44.4	4 114	2 988	72.6	12 945	10 097	78.0	16 295	15 420	94.6	15 354	14 800	96.4
Орхон				2 151	1 526	70.9	5 268	4 204	79.8	23 647	22 800	96.4	19 355	18 700	96.6
Сант	1			1 392	1 141	82.0	4 543	3 789	83.4	20 898	20 300	97.1	14 373	14 000	97.4
Түшиг				1 029	817	79.4	3 482	2 800	80.4	14 285	13 900	97.3	8 865	8 500	95.9
Баянгол				3 217	2 698	83.9	7 404	6 256	84.5	35 341	34 550	97.8	20 376	19 800	97.2
Орхонтуул	134	70	52.2	4 209	3 543	84.2	6 606	5 199	78.7	43 172	42 200	97.7	31 854	30 800	96.7
Жавхланта				1 662	1 186	71.4	4 173	3 509	84.1	20 552	19 400	94.4	15 011	14 500	96.6
Сайхан				1 887	1 520	80.6	5 607	4 822	86.0	22 525	21 500	95.4	15 034	14 800	98.4
Цагааннуур				1 894	1 354	71.5	7 918	6 129	77.4	41 117	40 900	99.5	27 206	26 500	97.4
Баруунбүрэн	20	11	55.0	2 867	2 256	78.7	7 101	5 432	76.5	39 498	38 000	96.2	25 943	24 800	95.6
Хушаат				972	784	80.7	4 233	3 590	84.8	19 520	18 500	94.8	13 368	13 100	98.0
Шаамар				582	456	78.4	2 886	2 245	77.8	3 587	3 400	94.8	3 349	3 200	95.6
Хүдэр	1	1	100.0	863	678	78.6	3 228	2 673	82.8	5 354	5 100	95.3	3 884	3 600	92.7
Сүхбаатар				783	601	76.8	2 528	2 177	86.1	3 054	3 000	98.2	3 656	3 500	95.7

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.21 ЦӨМ СҮРГИЙН МАЛЫН ЧАНАРЫН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Сумын нэр	Адуу				Үхэр			Хонь				Ямаа									
	Азарга		Гүү		Бух		Үнээ		Хуц		Эм хонь		Ухна		Эм ямаа						
	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо	Амьдын жин / кг/	Тоо					
Алтанбулаг	10	432	60	350	20	560	420	380	1	100	70	2.5	6 500	65	1.6	10	53	420	300	48	250
Ерөө	15	403	130	340	15	520	400	400	1	60	75	3.6	4 500	70	2.2	25	55	417	1 520	45	260
Зүүнбүрэн	20	451	212	340	30	590	1 000	410	1	89	65	2.4	3 200	60	1.5	20	56	410	987	42	265
Мандал	21	412	180	332	50	650	4 000	430	2	70	67	2.8	3 000	58	1.7	35	56	450	2 200	44	295
Орхон	10	386	80	275	35	590	650	400	1	40	76	3.8	3 200	65	3.8	25	56	460	980	45	260
Сант	10	409	92	295	20	610	900	380	1	50	70	2.7	2 100	62	1.6	20	55	480	900	46	260
Цагааннуур	22	435	190	325	80	655	1 600	470	2	150	78	4.5	8 000	61	3.6	125	54	470	1 125	42	250
Баянгол	35	436	230	335	60	590	1 250	442	1	120	70	2.9	6 532	65	1.3	30	55	485	1 546	44	295
Сайхан	10	388	95	336	20	645	1 200	426	1	90	72	2.5	3 245	62	1.3	25	53	485	1 224	43	265
Орхонтуул	20	458	186	342	56	675	1 600	520	1	120	70	2.7	3 842	65	1.7	185	57	490	1 845	46	265
Баруунбүрэн	20	445	160	334	30	630	1 300	450	1	75	75	2.6	3 458	66	1.5	36	53	450	1 400	50	300
Шаамар	10	390	60	320	15	560	510	350	1	20	72	2.7	850	62	1.6	14	55	460	720	45	310

2017 оны жилийн эцсийн эмхэтгэл

Хүдэр	2 408	10	396	85	328	28	620	700	435	1	350	20	69	2.8	1 100	59	1.2	15	57	420	450	39	250
Сүхбаатар	1 694	10	380	64	352	20	560	300	388	1	800	15	75	2.8	725	64	1.3	20	51	435	540	42	255
Жавхланта	5 702	15	412	120	339	30	545	700	432	1	350	35	72	3.0	3 459	63	1.8	43	52	460	1 300	46	320
Түшиг	5 684	16	407	135	240	35	540	2 100	413	1	300	30	71	2.8	2 148	68	1.4	20	53	420	1 200	45	280
Хушаат	5 254	18	408	156	342	34	625	1 380	411	1	400	30	74	2.7	2 483	61	1.3	28	56	460	1 125	44	275
Дүн	102 589	272	415	2 235	325	578	598	20 010	420	1 508	1 114	72	2.8	58 342	63	1.7	676	54	451	19 362	44	274	

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.22 МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Сумын нэр	Хонины ноос тн	Ноолуур тн	Адууны шир ширхэг	Үхрийн шир ширхэг	Хонины арьс ширхэг	Ямааны арьс ширхэг
ДҮН	936.6	159.6	15 438	57 705	235 878	158 550
Алтанбулаг	27.7	4.0	409	1 947	6 315	3 458
Зүүнбүрэн	43.2	7.3	428	1 600	7 500	5 464
Орхон	57.3	12.3	1 025	3 831	12 822	11 451
Сант	49.6	7.9	387	1 963	8 086	6 055
Түшиг	30.7	4.5	402	1 326	6 708	3 814
Баянгол	97.1	13.2	1 542	6 454	33 374	16 615
Сайхан	58.5	9.5	1 014	3 979	15 877	10 444
Жавхлант	57.1	10.4	927	1 985	12 861	8 698
Орхонтуул	133.1	22.8	3 000	7 271	43 221	28 212
Баруунбүрэн	113.4	18.6	2 598	4 065	34 494	23 421
Ерөө	41.0	7.7	485	2 274	6 525	4 553
Мандал	45.6	9.6	1 627	10 814	12 509	10 662
Цагааннуур	98.0	16.8	613	3 887	19 323	13 809
Хушаат	49.2	7.7	283	1 717	10 153	5 017
Шаамар	10.6	2.3	179	1 595	2 583	2 211
Хүдэр	17.8	3.0	300	1 675	2 175	3 335
Сүхбаатар	6.8	2.0	219	1 322	1 352	1 331

4.2.23 ГАХАЙ, ШУВУУ, ЗӨГИЙН ТОО, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлт, сумдаар

Сумын нэр	Шувуу-бүгд	Гахай бүгд	Зөгийн бүлийн тоо	Өндөг /шир/	Гахайн мах /тн/	Зөгийн бал /тн/
Дүн	11 443	4 559	4 358	610 192	67 618	101 731
Сүхбаатар	1 504	327	503	119 830	28 340	17 900
Алтанбулаг	495	72	20	29 900	2 750	100
Баруунбүрэн	136	45	20	4 300	1 360	160
Баянгол	1 572	109	35	196 092	850	900
Ерөө	1 171	166	245	20 340	1 600	4 250
Жавхлант	48	11	-	2 200	500	-
Зүүнбүрэн	1 151	162	132	38 860	1 275	2 480
Мандал	1 950	2 006	93	36 690	5 188	200
Орхон	215	160	20	6 000	420	-
Орхонтуул	299	225	-	12 850	13 925	-
Сайхан	333	458	-	32 950	2 700	-
Сант	354	71	15	10 580	1 460	64
Түшиг	87	63	91	1 300	630	1 385
Хүдэр	240	182	-	500	2 220	-
Хушаат	233	28	-	22 190	1 420	-
Цагааннуур	958	433	60	55 370	2 580	30
Шаамар	697	41	3 124	20 240	400	74 262

4.2.24 ТАРИАЛАЛТЫН МЭДЭЭ, сумдаар, Га-аар

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	<u>2017-XII</u> <u>2016-XII</u>
Үр тариа					
ДҮН	142 191.25	153 567.6	147 366	157 798.1	107.1
Алтанбулаг	4 680	5 260	6 264	5 378	85.9
Ерөө	12 295	12 067	11 179	13 617.2	121.8
Өүүнбүрэн	6 455.2	8 016	8 488	9 608	113.2
Мандал	6 816.05	7 337	6 632.95	7 912.9	119.3
Орхон	9 928	9 375	8 215	8 282	100.8
Сант	3 384	4 995.2	3 058	3 554	116.2
Цагааннуур	30 246	28 669	22 954	30 225	131.7
Баянгол	6 478	6 804	5 090	7 499	147.3
Сайхан	12 590	10 595	15 866	13 386	84.4
Орхонтуул	10 889	13 520	12 275	13 095	106.7
Баруунбүрэн	8 515	11 506	9 907	11 050	111.5
Шаамар	2 339	1 405.4	1 200	1 971	164.3
Хүдэр	4 718	5 298	7 828	5 182	66.2
Сүхбаатар					0.0
Жавхлант	4 349	7 109	5 870	8 005	136.4
Түшиг	11 333	8 828	7 963	6 657	83.6
Хушаат	7 176	12 783	14 576	12 376	84.9
Төмс					
ДҮН	2 936	2 895	3 269.1	2 572.3	78.7
Алтанбулаг	85	90.5	96.5	56	58.0
Ерөө	150	71	73.6	89	120.9
Өүүнбүрэн	50	59.3	105	35.6	33.9
Мандал	700	641.8	602.1	600	99.7
Орхон	300	340	340	305	89.7
Сант	190	186	261	210	80.5
Цагааннуур	240.0	339	523.4	221.6	42.3
Баянгол	153	147	132.1	94.7	71.7
Сайхан	400	420	385	256	66.5
Орхонтуул	18	20.3	34.2	32	93.6
Баруунбүрэн	85	95	95	95	100.0
Шаамар	130	64	98.6	90.4	91.7
Хүдэр	100	100	80	80	100.0
Сүхбаатар	77	77	78	75	96.2
Жавхлант	23	30.4	64	61	95.3
Түшиг	25	28	25	25	100.0
Хушаат	210	186	275.6	246	89.3

хүснэгт 4.2.24-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	$\frac{2017-XII}{2016-XII}$
Хүнсний ногоо					
ДҮН	2 148.2	2 282.3	2 596.2	2 542.8	97.9
Алтанбулаг	38.9	40.5	57.55	39.3	68.3
Ерөө	115	168.4	70	75.3	107.6
Өүүнбүрэн	127	173	298.05	274.4	92.1
Мандал	447.9	455.6	429.7	389.5	90.6
Орхон	111	120	121	195	161.2
Сант	180.3	171.5	259.3	138.1	53.3
Цагааннуур	144.6	139.8	199.3	344.4	172.8
Баянгол	122.6	117.0	89.5	88.9	99.3
Сайхан	234.2	275	277	243.6	87.9
Орхонтуул	37	41.5	62.9	49.0	77.9
Баруунбүрэн	43	45	60	77	128.3
Шаамар	233	187.35	255.7	230.9	90.3
Хүдэр	49	51	38	48	126.3
Сүхбаатар	50	54.9	52	57.8	111.2
Жавхлант	82	99.8	141	87	61.7
Түшиг	22.4	25	24	22	91.7
Хушаат	110	117	161.15	182.6	113.3

4.2.25 БЭЛТГЭСЭН УРИНШИЙН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Бэлтгэсэн уринш, га	үүнээс	
		Хими	Механик
ДҮН	128 274.0	48 730	79 544
Алтанбулаг	3 898.0	3 301	597
Ерөө	9 784.0	484.0	9 300
Мандал	7 352.0	1 089	6 263
Өүүнбүрэн	5 673.0	4 239	1 434
Орхон	18 685.2	4 247	14 438
Сант	3 678.0	45	3 633
Түшиг	1 260.0	-	1 260
Баянгол	6 709.7	1 929	4 781
Сайхан	11 738.0	0	11 738
Жавхлант	6 541.0	5 123	1 418
Орхонтуул	14 347.0	7 287	7 060
Баруунбүрэн	11 842.0	-	11 842
Цагааннуур	16 089.0	12 644.0	3 445
Хушаат	4 461.0	2 337	2 124
Шаамар	171.0	-	171
Хүдэр	6 045.0	6 005	40

Эх үүсвэр: Аймгийн Хүнс, хөдөө аж ахуйн газар

4.2.26 УРГАЦ ХУРААЛТЫН МЭДЭЭ, сумдаар

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	Тонн-оор
					<u>2017-XII</u> <u>2016-XII</u>
Үр тариа					
ДҮН	245 349.5	86 201.04	244 594.5	151 944.4	62.1
Алтанбулаг	5 846	3 497.2	6121.48	4 619.9	75.5
Ерөө	25 895	8 691.9	18 961	16 972.0	89.5
Өүүнбүрэн	12 305.1	2 429	14 500	10 789.9	74.4
Мандал	10 285.7	4 521.49	8 241.5	1 817.0	22.0
Орхон	12 788	4 820	12 174	4 211.0	34.6
Сант	7 231.5	1 562	6 081.5	1 723.9	28.3
Цагааннуур	57 769	15 626	36 364	36 450.38	100.2
Баянгол	9 019.4	3 359	8 230	3 523.9	42.8
Сайхан	20 845.1	4 645	30 145	15 106.2	50.1
Орхонтуул	17 375	7 336.8	20 710	3 512.4	17.0
Баруунбүрэн	12 515	6 052	14 688.7	9 199.0	62.6
Шаамар	4 636.2	719.25	1 606.3	1 773.4	110.4
Хүдэр	7 894	3 095	12 739	3 577.0	28.1
Сүхбаатар					0.0
Жавхлант	5 836.5	3 438	9 296	7 384.0	79.4
Түшиг	22 626	9 411.4	9 727	13 027.4	133.9
Хушаат	12 482	6 997	35 009	18 257.0	52.1
Төмс					
ДҮН	45 436.92	37 991.1	42 487.6	28 557.8	67.2
Алтанбулаг	971.8	766	1 557.4	635.8	40.8
Ерөө	1 726.2	710.8	867.5	1 068.0	123.1
Өүүнбүрэн	800	630.1	1 120.0	307.0	27.4
Мандал	8 499	7 041	6 729	4 108.0	61.1
Орхон	4 500	5 100	4 430	4 270.0	96.4
Сант	2 942.1	2 950	3 592	3 100.0	86.3
Цагааннуур	8 652.2	6 206.6	6 373.4	2 985.1	46.8
Баянгол	1 881.3	1 696	1 742	626.2	35.9
Сайхан	6 600	5 460	5 775	3 214.1	55.7
Орхонтуул	289.8	150	424.4	316.0	74.5
Баруунбүрэн	1 275	950	1 045	760.0	72.7
Шаамар	1 490	784	1 277.7	1 012.0	79.2
Хүдэр	1 223	1 020	810	800.0	98.8
Сүхбаатар	1 310.1	1 350	1 202.2	1 400.0	116.5
Жавхлант	297	397.6	815.0	565.0	69.3
Түшиг	375.5	224	484.9	251.6	51.9
Хушаат	2 604	2 555	4 242	3 139.0	74.0

хүснэгт 4.2.26-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	2014-XII	2015-XII	2016-XII	2017-XII	<u>2017-XII</u> <u>2016-XII</u>
Хүнсний ногоо					
ДҮН	32 662.4	26 633.7	32 706.1	30 803.0	94.2
Алтанбулаг	570.6	417.8	804.8	456.5	56.7
Ерөө	1 712.55	763.3	1 016.3	1 051.2	103.4
Өүүнбүрэн	2 463	1 626.8	2 658.6	3 177.6	119.5
Мандал	7 929.7	7 884.7	6 677.8	6 348.7	95.1
Орхон	1 583	1 383.2	1 694.8	2 412.5	142.3
Сант	2 615.7	2 297	2 481	1 727	69.6
Цагааннуур	1 986	810.6	1 958.9	2 988.1	152.5
Баянгол	1 762.2	1 394.4	832.8	657.5	78.9
Сайхан	3 817.4	3 599.5	4 061.5	2 987.0	73.5
Орхонтуул	498	410.3	1 166.2	496.3	42.5
Баруунбүрэн	645.3	441.5	610.0	593.4	97.3
Шаамар	3 057.6	2 559.6	3 741.8	2 523.8	67.4
Хүдэр	432	348	327	406.0	124.2
Сүхбаатар	699.633	691.6	768.9	1 099.4	143.0
Жавхлант	1 165	602.2	1 784.0	1 108.0	62.1
Түшиг	283.817	234.3	258.2	212.7	82.4
Хушаат	1 441	1169	1 863	2 557.0	137.2
Хадлан бэлтгэл					
ДҮН	153 912.1	143 274	169 450	131 464.9	77.6
Алтанбулаг	7 500	5 515	5 505	4 175.5	75.8
Ерөө	13 668.5	19 000	19 417.5	21 279.5	109.6
Өүүнбүрэн	6 500	8 000	8 095	9 148.0	113.0
Мандал	18 300	13 498.5	20 000	13 345.5	66.7
Орхон	9 700	4 500	8 003	944.0	11.8
Сант	4 200	4 500	6 628.6	5 600.0	84.5
Цагааннуур	9 120	12 711	10 473	12 584.0	120.2
Баянгол	10 789.6	7 290	12 657	6 542.8	51.7
Сайхан	8 509	7 200	8 500	6 435.3	75.7
Орхонтуул	18 150	15 185	25 100	6 007.3	23.9
Баруунбүрэн	16 206	13 540	13 500	11 003.5	81.5
Шаамар	5 000	4 500	5 350	5 100.0	95.3
Хүдэр	5 500	5 850	5 800	5 704.0	98.3
Сүхбаатар	4 669	3 742.5	3 170.5	4 541.5	143.2
Жавхлант	7 000	6 242	7 800	6 474.0	83.0
Түшиг	3 900	6 000	3 950	4 280.0	108.4
Хушаат	5 200	6 000	5 500	8 300	150.9

4.2.27 ӨӨРИЙН ХҮЧЭЭР ҮЙЛДВЭРЛЭЖ , БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ

Сумын нэр	Бэлтгэсэн хадлан /тн/	Өөрсдийн бэлтгэсэн /тн/	Худалдаж авсан /тн/	Худалдаж борлуулсан /тн/	Таримал тэжээл /тн/
ДҮН	131 464.95	116 153.38	15 311.57	4 684.5	522.58
Сүхбаатар	4 541.5	2 968.0	1 573.5		0.5
Алтанбулаг	4 175.5	4 018,5	157.0		1.0
Баруунбүрэн	11 003.5	11 003,5			
Баянгол	6 542.8	4 530,5	2 012,3		34,48
Ерөө	21 279.5	20 902.0	377,5	847,5	17.0
Жавхлант	6 474.0	6 456.0	18.0		1.4
Зүүнбүрэн	9 148.0	9 026.0	122.0		56.0
Мандал	13 345,52	7 363,45	5 982,07	1.0	32.7
Орхон	944.0	944.0			45,6
Орхонтуул	6 007,33	3 941,13	2 066,2	2 020.0	66,35
Сайхан	6 435,3	3 926,3	2 509.0		9.0
Сант	5 600.0	5 549.0	51.0		6.0
Түшиг	4 280.0	4 280.0			150.0
Хүдэр	5 704.0	5 684.0	20.0		3.0
Хушаат	8 300.0	8 300.0		1 816.0	49,1
Цагааннуур	12 584.0	12 325.0	259.0		50,45
Шаамар	5 100.0	4 936.0	164.0		

Сумын нэр	Төмс, хүнсний ногооны хаягдал /тн/	Үр тарианы хаягдал /тн/	Лай /тн/	Сүрэл /тн/	Аргал /тн/	Хөрзөн /тн/	Түлшний мод, м3
ДҮН	132.35	2 224.35	111.73	2 078.35	1 419.4	3 729.7	16 872.3
Сүхбаатар	7.33	147.25	13.68	1.62			674
Алтанбулаг		7.5				8.0	330
Баруунбүрэн	11,5	87.0	3	7.0	22.0	67.0	3 242
Баянгол	17.5	416.43	39.3	1 444.7	471.4	553.7	626
Ерөө	2.55	144.64	8.0	2.0	2.5	40.5	1 703
Жавхлант	38.37	132.57	12.1	4.0	100.0	372.8	427
Зүүнбүрэн	14.1	91.8	0.5	72.9	9.5	593.1	1 617
Мандал	4.55	47.33	14.75	207.3	38.5	40.5	856
Орхон	2.0	56.0	0	2.0	0.0	0.0	490
Орхонтуул	3.4	128.51	4.0	1.8	319.0	549.0	244
Сайхан	6.1	342.85	8.5	184.4	89.0	225.5	230
Сант		28.72	0.1	2.1	2.0	71.6	483
Түшиг							1 246
Хүдэр		18.2	6.8			3.0	115.3
Хушаат	11.14	158.92	1.0	9.03	1.0	256.0	1 011
Цагааннуур	2.0	391.7		134.0	363.5	911.0	2 873
Шаамар	11.56	24.93		5.5	1.0	38.0	705

4.2.28 ШИНЭЭР ГАРГАСАН ХУДАГ, сумдаар

Сумын нэр	Шинээр гаргасан худгийн тоо	Инженерийн хийцтэй	Үүнээс	
			Өрөмдөл	Энгийн уурхайн
ДҮН	27	23	23	2
Алтанбулаг	3	3	3	
Баруунбүрэн	2			2
Баянгол	2			
Ерөө	3	3	3	
Орхонтуул	4	4	4	
Сайхан	1	1	1	
Хүдэр	1	1	1	
Хушаат	8	8	8	
Цагааннуур	2	2	2	
Шаамар	1	1	1	

Хүснэгт 4.2.28-ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ мян.төг	Үүнээс		
		Улсын төсвийн /мян.төг/	Малчид иргэдийн /мян.төг/	Түр ажилласан иргэдийн тоо
ДҮН	273 582.5	73 452.5	200 130.0	40.0
Алтанбулаг	48 000.0		48 000.0	8
Баруунбүрэн	10 000.0		10 000.0	
Баянгол	5 000.0		5 000.0	
Ерөө	27 952.5	24 452.5	3 500.0	4
Орхонтуул	56 000.0		56 000.0	
Сайхан	17 000.0	17 000.0		
Хүдэр	17 000.0	17 000.0		
Хушаат	44 630.0		44 630.0	12
Цагааннуур	33 000.0		33 000.0	14
Шаамар	15 000.0	15 000.0		2

4.2.29 ЗАСВАРЛАСАН ХУДАГ, сумдаар

Сумын нэр	Засварласан худгийн тоо	Инженерийн хийцтэй	Үүнээс			
			Өрөмдөл	Богино яндант	Бетонон хашлагат уурхайн	Энгийн уурхайн
ДҮН	13	4	4			9
Алтанбулаг	2					2
Ерөө	5					5
Цагааннуур	4	4	4			
Шаамар	2					2

Хүснэгт 4.2.29 –ийн үргэлжлэл

Сумын нэр	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ мян.төг	Үүнээс		
		Улсын төсвийн /мян.төг/	Малчид иргэдийн /мян.төг/	Түр ажилласан иргэдийн тоо
ДҮН	7 301.6	5 000.0	2 301.6	28.0
Алтанбулаг	500.0		500.0	4
Ерөө	5 000.0	5 000.0		
Цагааннуур	1 601.6		1 601.6	20
Шаамар	200		200	4

4.3 АЖ ҮЙЛДВЭР

4.3.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, салбараар, сая.төг

Салбараар	2015-XII	2016-XII	2017-XII	Нийт дүнд эзлэх хувь			<u>2017-XII</u> 2016-XII
				2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Бүгд	385 336.5	303 898.3	305 803.4	100.0	100.0	100.0	100.6
1. Уул,уурхай	264 110.9	180 211.2	166 706.1	68.5	59.3	54.5	92.5
Алт	31 001.5	5 922.4	5 248.3	8.0	1.9	1.7	88.6
Төмрийн хүдэр	233 109.4	174 288.8	161 457.7	60.5	57.4	52.8	92.6
2. Хүнс	74 208.4	70 855.0	78 943.0	19.3	23.3	25.8	111.4
3.Барил.материал	41 079.8	45 654.0	51 981.2	10.7	15.0	17.0	113.9
Цемент, шохой	29 664.1	44 668.4	51 435.5	7.7	14.7	16.8	115.1
4. Бусад	5 937.4	7 178.1	8 173.1	1.5	2.4	2.7	113.9

4.3.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН БОРЛУУЛАЛТ, салбараар,сая.төг

Салбараар	2015-XII	2016-XII	201-XII	Нийт дүнд эзлэх хувь			<u>2017XII</u> 2016-XII
				2015-XII	2016-XII	2017-XII	
Бүгд	313 401.1	279 394.4	394 086.1	100.0	100.0	100.0	141.1
1. Уул,уурхай	222 148.1	188 779.8	239 832.5	70.9	67.6	60.9	127.0
Алт	38 197.9	179 052.0	5 248.3	12.2	64.1	1.3	2.9
Нүүрс	1 715.7		711.9	0.5	-	0.2	
Төмрийн хүдэр	182 234.5	182 234.5	233 872.3	58.1	65.2	59.3	128.3
2. Хүнс	42 352.8	42 508.7	93 754.0	13.5	15.2	23.8	2.2*
3.Барил.материал	42 781.6	41 529.3	51 672.5	13.7	14.9	13.1	124.4
Цемент, шохой	29 664.1	40 774.0	51 212.3	9.5	14.6	13.0	125.6
4. Бусад	6 118.6	6 576.6	8 827.1	2.0	2.4	2.2	134.2

4.3.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ

Бүтээгдэхүүн	Х / н	2015-ХII	2016-ХII	2017-ХII			2017-ХII 2016-ХII
				Компани	ЖДҮ	Дүн	
Нарийн боов	тн	136.1	190.9		174.3	174.3	91.3
Талх	тн	780.8	886.7		296.4	296.4	33.4
Алт	кг	480.2	307.1	60.4		60.4	19.7
Архи	мян.л	6 617.3	7 243.5	7 293.0		7 293.0	100.7
Спирт	мян.л	2 891.7	3 216.5	2 093.4		2 093.4	65.1
Зүсмэл	м3	6 886.4	4 220.9	6 419.0		6 419.0	152.1
Цемент	мян.тн	370	373.4	368.3		368.3	98.6
Шохой	тн	41071	42 814.6	49 303.3		49 303.3	115.2
Дулаан	мгк	119.7	145.0	202.6		202.6	139.7
Хэрчсэн гурил	мян.ш	297.9	225.0		27.9	27.9	12.4
Сүү	мян.л	44.8	32.0		21.0	21.0	65.6
Төмрийн хүдэр	мян.тн	3 350.5	3 350.5	3 309.6		3 309.6	98.8
Арматур төмөр	мян.тн	800	850.0	260.0		260.0	30.6

4.3.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ, сумдаар, сая.төг

Сумын нэр	2015-ХII	2016-ХII	2017-ХII
Дүн	385 336.5	303 898.2	305 803.4
Алтанбулаг	-	-	6.0
Ерөө	233 745.3	180 440.2	166 451.2
Зүүнбүрэн	11.8	-	-
Мандал	74 504.8	72 338.6	74 147.7
Сант	4.2	2.9	30.2
Цагааннуур	50.1	190.8	221.3
Баянгол	31 030.3	684.7	5 068.5
Сайхан	40 634.0	46 056.7	54 041.3
Орхонтуул	21.8	5.6	41.2
Баруунбүрэн	15.6	-	42.7
Шаамар	331.6	-	4.5
Хүдэр	180.7	167.7	277.9
Сүхбаатар	4 783.1	4 007.6	5 459.3
Түшиг	13.6	2.9	-
Хушаат	9.6	0.5	11.6

4.3.5 ЖИЖИГ ДУНД ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛТ /сумдаар/

Сумын нэр	Талх		Банш, бууз, хуушуур		Нарийн боов		Зайрмаг	
	тн	мян.төг	тн	мян.төг	тн	мян.төг	тн	мян.төг
Дүн	296,4	269 648,2	21,3	77 531.0	175.0	321 384,9	219,5	54 875.0
Мандал	172,7	164 296	7,2	25 920.0	122.0	239 137		
Сант	26,9	21 600						
Цагааннуур								
Сайхан	2,5	1 787	7,2	30 016.0	5.0	8 013		
Орхонтуул	24,5	22 371	2,2	7 495.0				
Шаамар								
Сүхбаатар	60,2	50 525	4,7	14 100	48.0	74 235	219,5	54 875
Хушаат	9,6	9 070						

4.3.5-ын үргэлжлэл

Сумын нэр	Хэрчсэн гурил		Бялуу		Бусад	Нийт Үйлдвэрлэлт мян.төг	Нийт Борлуулалт мян.төг
	мян.ш	мян.төг	тн	мян.төг	мян.төг		
Дүн	27,9	23 742	7	107 952	334 384,5	1 189 517,6	1 370 850,1
Мандал	2,7	3 600			6 954,4	439 907,2	520 991,9
Сант	10,8	8 640				30 240,0	35 100,0
Цагааннуур					19 900	19 900,0	27 307,0
Сайхан	0,2	182	0,6	10 970	140 062	191 029,3	195 066,8
Орхонтуул	14,2	11 320				41 186,0	46 365,0
Шаамар					4 500	4 500,0	4 500,0
Сүхбаатар			6,4	96 982	160 408,1	451 125,1	524 464,4
Хушаат					2 560	11 630,0	17 055,0

4.4 АВТО ТЭЭВЭР**4.4.1 ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ ОНОШИЛГООНД ОРСОН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ**

Сумын нэр	Ачаа, автобус		Суудлын		Чиргүүл		Мотоцикль		Бүгд	
	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг	тоо	мян.төг
Дүн	6 105	21 105	8 587	85 870	522	2 610	644	3 220	15 858	112 805
Алтанбулаг	142	2 130	195	1 950	4	20	7	35	348	4 135
Ерөө	417	6 255	504	5 040	26	130	16	80	963	11 505
Өүүнбүрэн	153	2 295	130	1 300	13	65	6	30	302	3 690
Мандал	1 295	19 425	1 852	18 520	199	995	59	295	3 405	39 235
Орхон	142	2 130	167	1 670	55	275	3	15	367	4 090
Сант	137	2 055	80	800	22	110	2	10	241	2 975
Цагааннуур	274	4 110	159	1 590	21	105	3	15	457	5 820
Баянгол	216	3 240	298	2 980	42	210	2	10	558	6 440
Сайхан	406	6 090	678	6 780	54	270	19	95	1 157	13 235
Орхонтуул	186	2 790	186	1 860	27	135	8	40	407	4 825
Баруунбүрэн	265	3 975	232	2 320	38	190			535	6 485
Шаамар	162	2 430	127	1 270	0	0	1	5	290	3 705
Хүдэр	201	3 015	181	1 810	1	5	1	5	384	4 835
Сүхбаатар	1 719	25 785	3 530	35 300	0	0	507	2 535	5 756	63 620
Жавхлант	165	2 475	125	1 250	18	90	1	5	309	3 820
Түшиг	104	1 560	55	550	0	0	3	15	162	2 125
Хушаат	121	1 815	88	880	2	10	6	30	217	2 735

4.4.2 ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖИЙН ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЭЛ

Сумын нэр	Аж ахуй нэгжийн нэрс	Тээврийн хэрэгсэл	
		Суудлын	Микро автобус
Сүхбаатар	"Тогоон чулуу" ХХК	19	1
Хүдэр	"Хүдэр нумт" ХХК		6
Ерөө	"Ерөө-буургачин" ХХК	1	2
Бугант	"Бугант-Өгөөмөр" ХХК	10	
Жавхлант	"Цэста" ХХК	1	3
Баянгол	"Цахарын зам" ХХК		3
Сант	"Бошгийн булаг" ХХК		2
Хушаат	"Хөшөө чулуут" ХХК	1	3
Баруунбүрэн	"Бүрэн тоонч" ХХК	2	2
Алтанбулаг	"Их овооны зам" ХХК	28	
Түшиг	"Зэлтэрийн-Өгөөж" ХХК		6
Цагааннуур	"Орги тариа" ХХК		4
Зүүнбүрэн	"Ганц-Өндөр" нөхөрлөл		3
Шаамар	"БЛТЦ" нөхөрлөл	9	
Хөтөл	"Хаш хүлэг" ХХК	14	
Сүхбаатар	Дотор	137	

4.4.3 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨН

	Тээврийн хэрэгсэл эзэмшигчийн шилжилт хөдөлгөөн	Тээврийн хэрэгсэл					Мотоцикль	Нийт гэрчилгээний тоо	
		Эзэмшигч өөрчлөгдсөн	Улсын дугаар солилт	Гэрчилгээ солилт	Нөхөлт	Өнгө	Хөдөлгүүр		Шинээр улсын дугаар гэрчилгээ солилт
1	217	197	78	205	12		1		217
2	222	206	63	212	10				222
3	277	242	72	268	8	2		1	276
4	524	371	106	497	27	1		96	524
5	401	345	110	380	19	7		35	399
6	175	150	64	170	4	1		6	174
7	218	183	69	211	7	3		9	218
8	287	259	100	278	10	5	1	10	288
9	277	246	91	265	12		1	1	277
10	370	330	105	353	17	2		3	370
11	324	284	86	302	22	1			324
12	244	220	70	234	10	2		70	244
Нийт дүн	3 536	3 033	1 014	3 375	158	24	3	231	3 533

4.4.4 ХОТ ХООРОНДЫН ТАКСИНЫ ҮНЭ, төгрөгөөр

Чиглэл	1 зорчигч /мян.төг/
Сүхбаатар - Алтанбулаг	2 500
Сүхбаатар - Дархан / микроавтобус /	8 000
Сүхбаатар - Дархан / такси /	10 000
Сүхбаатар - Шаамар	2 500
Сүхбаатар - Зүүнбүрэн / микроавтобус /	5 000
Сүхбаатар - Цагааннуур / микроавтобус /	7 000
Сүхбаатар - Түшиг / микроавтобус /	12 000
Сүхбаатар сум дотор / корпус, хороолол /	500-1 000
Сүхбаатар сум дотор / такси /	1 000-2 500

5. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ СТАТИСТИК ҮЗҮҮЛЭЛТ

5.1.1 УУЛ УУРХАЙН НӨХӨН СЭРГЭЭЛТ ХИЙСЭН АЖ АХУЙ НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Аж ахуйн нэгжийн нэр	Хийх ажил	Техникийн /га/	Биологийн /га/	Биелэлт	
					Техникийн /га/	Биологийн /га/
Ерөө	“Ди Зэт энд Ай” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт	2.4	2.4	2.1	2.1
	“Ганбат тулга” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт	32	32	22	
	“Болд төмөр Ерөө гол” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт	2	11	3.6	13.6
	“Бүүргэнт” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт			16.09	
	“Инфинити спейс” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт			1.1	
Хүдэр	“Бугант нандин” ХХК				2.25	2.25
	“Толгойтын гол” ХХК				1	0.05
Хүдэр	“Уулс ноён” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт болон ажлын хийж гүйцэтгэсэн.	5.6		7.25	
Баянгол	“Тод-Ундрага” ХХК	Техникийн нөхөн сэргээлт Биологийн нөхөн сэргээлт	6.8	2.5	10	3.1
	“Бороогоулд” ХХК	2 га талбайд суулгац тарьж ойжуулалт хийнэ.		2		2.7
Сайхан	“Цемент Шохой” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт	2.5	2.2		3.2
Орхонтуул	“Өгөөжбаян Хангай” ХХК	Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт			7	
Нийт			51.3	52.1	72.39	27

Эх үүсвэр: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

5.1.2 ОЙЖУУЛАЛТЫН МЭДЭЭ

Он	Улсын төсөв /га/	БОХНСАХэмжээ ний зардал /га/	Өөрийн хөрөнгө /га/	Гадаадын хөрөнгө /га/	Иргэн /га/	ТББ-ын хөрөнгөөр	Уул уурхайн ААНБ-ын дүйцүүлэн хагаалал
2013		800	1 142	98			
2014		500	1 771	281			
2015		220	1 588,6	59			
2016		47	1 010,7	35			
2017	10	200	599.4	27		20.5	10

Эх үүсвэр: Аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар

5.1.3 УСНЫ БОХИРДОЛ 2017 ОНЫ 4-Р УЛИРЛЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Усны объект- харуул	Элементүүд	Дундаж агууламж мг/л	Стандарт хэмжээ мг/л
Орхон-Шаамар	Нитрит	0.005	0.02
	Нитрат	0.13	9.0
	Аммоны азот	0,09	0.5
Орхон- Сүхбаатар	Нитрит	0.008	0.02
	Нитрат	0.20	9.0
	Аммоны азот	0,12	0.5
Сэлэнгэ- 12зэрлэг	Нитрит	0 .007	0.02
	Нитрат	0.11	9.0
	Аммоны азот	0.09	0.5

Эх үүсвэр: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

5.1.4 АГААРЫН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

Агаарын харуулын нэр	Элементүүд	Дундаж агууламж мг/м ³	MNS 4586; 2016
Сүхбаатар- харуул нэг	Азотын давхар исэл	0.020	0.200
	Хүхэрлэг хий	0.004	0.450
	Тоос	0.022	

Эх үүсвэр: Ус цаг уур, орчны шинжилгээний алба

6. БУСАД

а. МЭРГЭЖЛИЙН ХЯНАЛТЫН ГАЗРААС ХИЙСЭН ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТ

Үзүүлэлт	Шалгалт		Хяналт		Зөрчил		Нөхөн төлбөр		Торгууль шийтгэвэр	
	Шалгалтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Шалгалтанд хамрагдсан иргэн	Хяналтанд хамрагдсан хуулийн этгээд	Хяналтанд хамрагдсан иргэн	илрүүлсэн зөрчил	арилгуулсан зөрчил	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/	Тогтоосон /мян.төг/	Барагдуулсан/мян.төг/
Нийт	656	602	593	81	2 663	1 768	19 809.3	19 809.3	66 999.5	57 399.5
Хүнсний чанар, стандартын хяналт	170	178	205		389	322			3 288.5	3 288.5
Мал үржлийн хяналт	29	29	13		78	34				
Мал эмнэлгийн хяналт										
Ургамал хамгаалал, хорио цээрийн хяналтын	16									
Таримал ургамлын үрийн хяналт	19	2								
Байгаль орчны хяналт	31	51	18	14	213	152	12 540.0	12 540.0	5 413.0	5 413.0
Газар, геодези, зураг зүйн хяналт	17	8	3	15	38	32			2 403.0	2 403.0
Геологи, уул уурхайн хяналт	24	13	23	19	24	23			43 584.0	33 984.0
Эмчилгээний чанарын хяналт	33	76	65		41	20			1 828.0	1 828.0
Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналт	115	133	155		387	308			817.0	817.0
Эм, биобэлдмэлийн хяналт	20	21	44		22	11			876.0	876.0
Хөдөлмөрийн хяналт	21				66	47			2 170.0	2 170.0
Хөдөлмөрийн эрүүл ахцйн хяналт	23				49	19				
Нийгмийн хамгааллын хяналт	15				144	98	7 269.3	7 269.3	500.0	500.0
Барилгын техникийн хяналт	31		11		76	32			4 600.0	4 600.0
Авто замын хяналт	22		14	12	156	156			576.0	576.0
Эрчим хүчний хяналт										
Тээвэр (авто, усан) -ийн хяналт										
/Өргөх механизм, Хот байгуулалт/	19		4	21	287	44			120.0	120.0
Харилцаа холбооны хяналт	16				106	68				
Хэмжил зүйн хяналт	7				149	117			440.0	440.0
Боловсролын хяналт	16		10		337	257				
Соёлын хяналт	12	91	28		101	28			384.0	384.0
Цөмийн болон цацрагийн хяналт										

Эх үүсвэр: Аймгийн Мэргэжлийн хяналтын газар

в. АУДИТЫН ГАЗАР

Төрөл	Үзүүлэлт	Дүн	
Гүйцэтгэлийн аудит	Хамрагдсан байгууллагын тоо	88	
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	93	
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	5 339.9	
	Тавьсан акт/мян.төг/	767.2	
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	4 572.7	
Нийцлийн аудит	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	158	
	Хамрагдсан байгууллагын тоо	424	
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	22	
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	1 588.6	
	Тавьсан акт/мян.төг/	20.9	
Санхүүгийн аудит	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	1 567.7	
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	33	
	Хамрагдсан байгууллагын тоо	304	
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	122	
	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	1 799.7	
Санхүүгийн аудит	Тавьсан акт/мян.төг/	58.5	
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	1 741.2	
	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	296	
	Хамрагдсан байгууллагын тоо	816	
	Илэрсэн зөрчлийн тоо	237	
Санхүүгийн аудит	Илэрсэн зөрчлийн дүн/мян.төг/	8 728.2	
	Тавьсан акт/мян.төг/	846.6	
	Тавьсан албан шаардлага/мян.төг/	7 881.6	
	Дүн	Өгсөн зөвлөмжийн тоо	487

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймгийн Төрийн аудитын газар

с. САНХҮҮ ХЯНАЛТ, АУДИТЫН АЛБА

Үзүүлэлт	Дүн	
Хяналт шалгалтанд хамрагдсан байгууллагын тоо	82	
Илрүүлсэн төлбөр зөрчлийн тоо	184	
Өгөгдсөн зөвлөмжийн тоо	250	
Сэлэнгэ аймгийн Төсвийн ерөнхийлэн захирагч, харъяа байгууллагууд, Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, төсвөөс татаас авдаг хувийн сургууль, цэцэрлэг, мал эмнэлэг, холбоодын шилэн дансанд мэдээлэл	Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулсан байгууллагын тоо	261
	Шилэн дансанд мэдээлэл байршуулах байгууллагын тоо	258
Сэлэнгэ аймгийн Төсвийн ерөнхийлэн захирагч, харъяа байгууллагууд, Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, төсвөөс татаас авдаг хувийн сургууль, цэцэрлэг, мал эмнэлэг, холбоодын шилэн дансанд мэдээлэл	Хувь	98.8
	Шилэн дансанд байршуулах мэдээллийн тоо / 2017 оны эхний 9 сард/	21 421
Санхүү, төсвийн чиглэлээр явуулсан сургалт	Шилэн дансанд байршуулсан мэдээллийг тоо /өмнөх он 2016 оны/	8 500
	Хэрэгжилтийн хувь	92.8%
Санхүү, төсвийн чиглэлээр явуулсан сургалт	Явуулсан тоо	12
	Хамрагдсан хүний тоо	455

Эх үүсвэр: Аймгийн Санхүү хяналт, аудитын алба

d. ОНЦГОЙ БАЙДЛЫН ГАЗАР

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2016 - XII	2017 - XII
Үзлэг шалгалт:			
Объект	тоо	850	570
Айл өрх	тоо	787	1 758
Илрүүлсэн зөрчил	тоо	2 355	1 920
Арилгуулсан зөрчил	тоо	555	418
Гарсан гал:			
Объектод	тоо	99	113
Ой, хээр	тоо	21	11
Учирсан хохирол	сая.төг	6 619.1	474.1
Торгууль	сая.төг		
Аварсан:			
Эд хөрөнгө	сая.төг	23 927.5	1 479.9
Барилга, байшин	тоо	38	42
Машин, техник	тоо	6	3
Захиргааны арга хэмжээ			
Аж ахуйн нэгж, байгууллага	тоо	12	7
Албан тушаалтан	тоо		
Иргэн	тоо	2	6
Сурталчилгаа			
Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр	тоо	32	47
Аж ахуйн нэгж, байгууллагуудад лекц яриа	тоо	37	106
Усны осол:			
Аварсан хүн	тоо	12	1
Нуранга:			
Аварсан хүн	тоо		
Заавал биелүүлэх албан шаардлага	тоо	334	288
Мэдэгдэл	тоо	255	103
Гал унтраах анги дуудлагаар гарсан	тоо	82	94
Гал дээр ажиллаж унтраасан	тоо	67	80
Гал түймэр гарсан тухай акт	тоо	64	51
Танилцуулга, дүгнэлт	тоо	37	17
Ажиллагаа зогсоох тогтоол	тоо	19	3
Өөрөө унтраасан	тоо	6	13
Зөрчлийн тэмдэглэл	тоо	21	22
Мэдээллээр ирсэн	тоо	16	5

Эх үүсвэр: Аймгийн Онцгой байдлын газар

е. ШҮҮХИЙН ШҮҮН ТАСЛАХ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

Дүн	Бүгд	Шийдвэрлэсэн хэргийн тоо		
		Эрүүгийн хэрэг	Иргэний хэрэг	Захиргааны хэрэг
Аймгийн дүн	921	199	688	34

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

Дүн	Хянан шийдвэрлэсэн бүх хэрэг	Давж заалдах шатны шүүх		
		Эрүүгийн хэрэг	Иргэний хэрэг	Захиргааны арга хэмжээ
Аймгийн дүн	130	62	60	8

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

Дүн	Ял шийтгүүлсэн хүний тоо		Өргөдөл, гомдол, хүсэлт	
	Бүгд	үүнээс: эмэгтэй	Хүлээн авсан	Шийдвэрлэсэн
Аймгийн дүн	201	26	373	371

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн газар

ф. ШҮҮХИЙН ШИЙДВЭР ГҮЙЦЭТГЭХ АЛБАНЫ МЭДЭЭ

Гүйцэтгэх бичиг баримт	Оны эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн	Хасагдсан	Үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	279	312	25	566
Мөнгөн дүн /сая төг/	1 831.7	2 228.4	291	3 769.1

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

Гүйцэтгэх бичиг баримт	Биелүүлбэл зохих	Бодитой биелүүлсэн	Хувь	Үлдэгдэл
Гүйцэтгэх хуудас /тоо/	566	309	54.6	257
Мөнгөн дүн /сая төг/	3 769.1	1 117.6	29.7	2 651.5

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газар

г. ШША-НЫ КРИМИНАЛИСТИКИЙН ШИНЖЭЭЧ НАРЫН АЖЛЫН ТАЙЛАН

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Гарын мөр	Мөр судлал	Бичиг баримт	Бусад
Аймгийн дүн	70	26	30	13	1

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

	Хэргийн газрын үзлэгт оролцсон тоо				
	Бүгд	Хүний амь нас хохирсон	Хулгайлах	Зам тээврийн осол	Бусад
Аймгийн дүн	711	208	148	251	104

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

н. ШҮҮХИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЭМНЭЛГИЙН МЭДЭЭ

	Нийт шинжилгээ				
	Бүгд	Хүний биед гэмтлийн зэрэг тогтоох	Хүний биед хийсэн бусад үзлэг	Цогцост хийсэн шинжилгээ	Эксгумаци, хавтаст хэргийн материалаар хийсэн шинжилгээ
Аймгийн дүн	795	537	45	190	23

Эх үүсвэр: Аймгийн Шүүхийн шинжилгээний алба

i. СТАНДАРТ ХЭМЖИЛЗҮЙН ХЭЛТЭС

	Хэмжих нэгж	2016 - XII	2017 - XII
1. Хэмжүүр баталгаажуулалт			
Баталгаажуулсан ажлын эталон	ширхэг	-	-
Баталгаажуулсан хэмжих хэрэгслийн тоо	тоо	6 832	5 280
Үүнээс: Механик	тоо	871	937
Цахилгаан	тоо	5 375	3 771
Эзэлхүүн багтаамж	тоо	515	491
2. Стандартчилал тохирлын үнэлгээ			
Дотоодын бүтээгдэхүүний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	7	5
Аж ахуйн нэгжийн тоо	тоо	20	6
Нэр төрөл	тоо	13	6
Бүтээгдэхүүн	тоо	44	10
Үйлчилгээний баталгаажуулалт			
Сум	тоо	17	17
Нэр төрөл	тоо	276	254
Аж ахуйн нэгж	тоо	10	6
Стандартын салбар сангаар үйлчлүүлсэн			
Иргэд, аж ахуйн нэгж	тоо	57	68
Стандартын тоо	тоо	168	101
Тохирлын гэрчилгээ олгосон			
Бүтээгдэхүүн	тоо	13	10
Үйлчилгээний	тоо	240	265
Тохирлын тэмдэгтэй			
Хүнсний бүтээгдэхүүн	тоо	3	3
Итгэмжлэгдсэн лаборатори / аймгийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа /			
Зохион байгуулсан сургалт	тоо	11	11
Иргэд	тоо	312	266

I. ГАЗРААС БУСАД ҮЛ ХӨДЛӨХ ХӨРӨНГИЙН ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үеүүлэлт	Тоо хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	10 004
Төрөөс хувьчилсан орон сууц өмчлөх эрхийг баталгаажуулах	29
ҮХЭХӨЭ-н анхны бүртгэл, баталгаажуулалт	570
Нийт бүртгэсэн гэрээ	7 117
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт, өалруулга хийх	159
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	3
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	4
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	11
Өмчлөгчийн хүсэлтээр бүртгэлд өөрчлөлт оруулах	2
Лавлагаа, хуулбар	2 158
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ	1 619
Тэмдэгтийн хураамжийн нийт дүн	541
ҮХЭХӨЭ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого	495

Эх үүсвэр: Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

m. ГАЗАР ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН МЭДЭЭ

Үеүүлэлт	Тоо хэмжээ
Хүлээн авсан мэдүүлгийн тоо	6 917
Төрөөс үнэгүй хувьчилсан гаерын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	1 938
Төрөөс худалдаж авсан гаерын өмчлөх эрхийн анхны баталгаажуулалт	1
Нийт анхны бүртгэл	1 950
Нийт бүртгэсэн гэрээ	3 833
Эрхийн улсын бүртгэлд өөрчлөлт өалруулга хийх	235
Үрэгдүүлсэн гэрчилгээ шинээр олгох	24
Гэмтээсэн гэрчилгээ шинээр олгох	1
Шүүхийн шийдвэрээр өмчлөгч өөрчлөгдөх	1
Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцлээр бүртгэл салгаснаар шинэ бүртгэл үүсгэх	51
Лавлагаа, хуулбар	899
Нийт бичигдсэн гэрчилгээ бүгд	2 876
Үйлчилгээний хураамжийн нийт дүн	4 978
ГӨӨ-ээ худалдсанаас оруулсан татварын орлого	330

Эх үүсвэр: Оюуны өмч, Улсын бүртгэлийн газар

п. ГАЗАР ЭЗЭМШИХ ЭРХ БАРЬЦААЛСАН, ЧӨЛӨӨЛСӨН БАЙДАЛ

Сумын нэр	Иргэний газар эзэмших эрх		Аж ахуйн нэгжийн газар эзэмших эрх	
	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн	Барьцаалсан	Чөлөөлсөн
Алтанбулаг	27			
Баруунбүрэн	38	18	21	
Баянгол	52	4	25	10
Ерөө	21	21	8	8
Жавхлант	32	9	50	
Зүүнбүрэн	16	1	35	
Мандал	190	70	123	2
Орхон	43		31	
Орхонтуул	7		13	
Сайхан	54	1	39	10
Сант				
Сүхбаатар	228	75	25	
Түшиг	10			
Хушаат	32		42	
Хүдэр	4		13	
Цагааннуур	50	15	42	
Шаамар		22	22	
НИЙТ	804	236	489	30

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

о. СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН ГАЗАР ӨМЧЛӨГЧ ИРГЭДИЙН МЭДЭЭ

Сумын нэр	Газар өмчлөх тухай өргөдөл гаргасан нийт иргэдийн тоо	Үүнээс			Засаг даргын захирамжаар газар өмчлүүлэхээр шийдвэрлэсэн нийт иргэдийн тоо	Үүнээс				Өмчлүүлсэн газрын хэмжээ /га/-аар	Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааны газрын	Шинээр өмчилсөн газрын хэмжээ /га-гаар/	Аж ахуйн зориулалтаар өмчилсөн газрын хэмжээ /га-гаар/	Бусад
		Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааныгаа газрыг өмчлөхийг хүссэн иргэдийн тоо	Шинээр газар өмчилж авахыг хүссэн иргэдийн тоо	Одоо эзэмшиж, ашиглаж байгаа хашааныгаа газрыг өмчилсэн иргэдийн тоо		Шинээр газар өмчилж авсан иргэдийн тоо	Аж ахуйн зориулалтаар газар өмчилсэн иргэдийн тоо							
Алтанбулаг	77	3	73	87	13	73	1	1	8.93	1.93	6.86	0.14	0.14	
Баруунбүрэн	144	85	59	144		85			17.01		12.58			
Баянгол	356	23	133	355	21	133	1	1	29.57	3.18	12.34	0.05	0.05	
Ерөө	3		3	89		89			18.6		18.6			
Жавхлант														
Зүүнбүрэн	190		190	128		128			63		63			
Мандал	495	5	490	679	37	642			88.05	9	79.05			
Орхон	20		20	20		20			3.1		3.1			
Орхонтуул	12		12	12		12			0.84		0.84			
Сайхан	175	1	174	175	1	174			17.08	0.09	16.99			
Сант														
Сүхбаатар	37	32	5	53	48	5			5.26	4.52	0.74			
Түшиг				4		4			0.8		0.8			
Хушаат				1		1			0.05		0.05			
Хүдэр				34		34			9.6		9.6			
Цагааннуур				13		13			1.9		1.9			
Шаамар				119	1	118			8.51	0.25	8.26			
АЙМГИЙН ДҮН	1 509	149	1159	1 913	121	1 531	2	2	272.3	19.0	234.7	0.19	0.19	

Эх үүсвэр: Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

Р.ГАЗАРТ УЧРУУЛСАН ХОХИРЛЫН ТАЙЛАН, ГА

Сумын нэр	Хохирол учирсан нийт талбай	Тариалангийн газарт	Бэлчээр ба бусад өвслөг ургамалт газарт	Хот тосгон, бусад суурины газарт	Ойн сан бүхий газарт	Усны сан бүхий газарт	Ухагдаж эвдэрсэн газарт
Алтанбулаг	46 132,7		35 568	273,7	10 289		2
Баруунбүрэн	52 381	2 000	35 000		15 381		
Баянгол	5 598,87	92,5	3 305				2 201,37
Ерєє	8 047,3	10			5 291,3		2 746
Жавхлант	3 614	500	3 114				
Зүүнбүрэн	1 151	145	996				10
Мандал	203 845,8	886,62	218	5,74	202 682,1		53,38
Орхон	5 605	1 777	3 650	178			
Орхонтуул	58,76			0,3			58,46
Сайхан	8 700		8 700				
Сант	885	449	436				
Сүхбаатар							
Тiшиг	109,54						109,54
Хушаат	6435	435	6 000				
Хүдэр	1 954,83				1 464,8		490,03
Цагааннуур	20			20			
Шаамар	2 800		2 800				
НИЙТ	347 338,86	295,12	99 787 477,74	235 108,2	5 670,78		

Эх үүсвэр: Сэлэнгэ аймаг Газрын харилцаа, барилга хот байгуулалтын газар

г. ТҮҮВЭР СУДАЛГАА

Үзүүлэлт сар	Өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгаа		Ажиллах хүчний судалгаа		Дүн	
	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал	Хамрагдсан өрхийн тоо	Олгосон судалгааны урамшуулал
Дүн	408	1 734 000	480	1 356 000	888	3 090 000
1	34	68 000	48	96 000	82	164 000
2	34	68 000	36	72 000	70	140 000
3	34	68 000	36	72 000	70	140 000
4	34	170 000	48	144 000	82	314 000
5	34	170 000	36	108 000	70	278 000
6	34	170 000	36	108 000	70	278 000
7	34	170 000	48	144 000	82	314 000
8	34	170 000	36	108 000	70	278 000
9	34	170 000	36	108 000	70	278 000
10	34	170 000	48	144 000	82	314 000
11	34	170 000	36	144 000	70	314 000
12	34	170 000	36	108 000	70	278 000